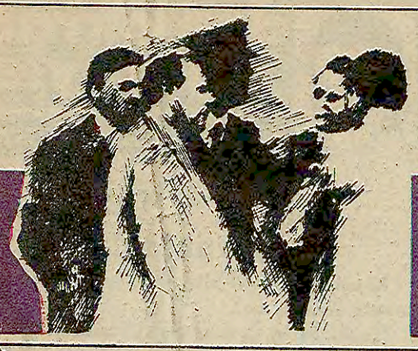

9 MART 1971'İN PERDE ARKASI

*DOG nedir?
*Gelişmelerdeki rolü
*Devrim Konseyi neyi amaçlıyordu?
*Darbenin anayasa taslağı

YAKINDA Aydınlık'TA

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

29 CUMA Şubat 1980
10 LİRA

haftalık edebiyat yazılarıyla

MEHMET SEYDA

3 mart pazartesinden itibaren sanat sayfamızda

Pravda'nın ülkemizi nükleer mezarlık yapma tehdidi cevapsız kalmamalı

RUSYA'NIN BÜYÜK KÜSTAHLIĞI

●Şener Battal:"Türkiye bir dış devletin tehditlerine karşı boyun eğmez"

●Hasan Işık:"Pravda, Türk-Amerikan ilişkilerini sağlıklı değerlendirmiş görülmüyor"

●Hayrettin Erkmen: "Türkiye hiç kimsenin karakolu değildir"

HABER MERKEZİ

SOVYETLER Birliği'nin resmi yayın organı Pravda'nın ülkemizi "nükleer mezarlık" yapma tehdidi, Türkiye-Sovyet ilişkilerini yeni bir noktaya getirdi. Pravda gazetesi yayınında Türkiye'nin barış içinde bir arada yaşama ve bunalım stratejisi arasında, nükleer savaşa yol açabilecek riskli bir yol izlediğini belirtti. Gazete de yer alan yorumda "İran ve Afganistan'da bir fiyasko olan ABD emperyalizmi, stratejisindeki gedikleri kapatmaya çalışmakta ve Türk topraklarında sürekli olarak kalmayı amaçlamaktadır. Bunun Türkiye hakkında komşuları ile barış içinde mi yaşayacağı yoksa, topraklarındaki ABD üslerine mi yer vereceği konusunda sorular akla getirdiğini" söyleyen Pravda gazetesi, Türkiye'nin ikinci yolu seçmesi halinde komşuları ile iyi ilişkilerini bozma ve bir çatışma durumunda bir "nükleer mezarlık" haline gelme riskini taşıyacağı tehdidini savurdu.

SON YILLARIN EN AĞIR TEHDİDİ

Pravda'daki yazı son yıllarda ülkemize dıştan yönelen en ağır tehdit olarak yorumlanıyor. Sovyetler Birliği'nin sert tutumuyla Türkiye ile ilişkilerinde yeni bir siyasete yöneldiği görülüyor. Moskova'nın bu tutumu-

(Devamı sa.7, sü.3'te)

Türkiye, saldırmaya kalkacaklara mezar olacaktır

Oral Çalışlar

GÖZÜ dönmüş bir saldırı içindeki Sovyet sosyal emperyalistleri, son olarak açıkça içişlerimize karışmakta ve izleyeceğimiz politikanın ne olması gerektiğini dikte ettirmeye çalışmaktadır.

Türkiye bağımsız ve egemen bir ülkedir, ne yapacağına kendisi karar verir. Yıllardır hür yaşamaya alışık bir halka yönelen mezarlık tehdidi onurlu hiç bir yurtseverin kabul edemeyeceği kadar ağır bir küstahlıktır.

Ne yapmamızı istiyorsunuz? Önünüzde boyun mu eğelim? Tek başımıza kalalım, silahsızlanalım, siz de gelip ülkemizde at oynatın isteğiniz bu mu? İşgal altındaki Afgan ulusunun acılarını paylaşmayalım ve onlara destek olmayalım mı? Yunanistan'a düşmanlık körükleyip size elverişli bir ortam mı yaratalım?

(Devamı sa.7, sü.5'te)

Adana Sıkıyönetim Komutanı iki erin cenaze töreninde konuştu

Bölügiray:«Emperyalizme karşı kürekle savaşanların evlatları, anarşiye karşı da tavır alınız»

ADANA (ÖZEL)

6 Kolordu ve Adana, K.Maraş, Gaziantep, Adıyaman ve Hatay İlleri Sıkıyönetim Komutanı Korgenerali Nevzat Bölügiray önceki gün öldürülen iki erin cenaze töreninde yaptığı konuşmada: "Vaktiyle emperyalist güçlere kü-

(Devamı sa.7, sü.4'te)

Mümtaz Soysal'dan sonra TKP'nin Sesi de milli güvenlik derslerine karşı çıktı

HABER MERKEZİ

İLKOKULLARA milli savunma derslerinin konulması hakkındaki hükümet kararına, Profesör Mümtaz Soysal'dan sonra TKP'nin Sesi daha açık bir biçimde karşı çıkarak "barış düşmanlığı", "Faşizm" olarak niteledi.

Profesör Soysal'ın milli savunma derslerini

(Devamı sa.7, sü.2'de)

BAŞYAZI

"Direnmek ihanettir"!?

Doğu Perinçek

YURT sevgisi, Milli Güvenlik, savaşa hazırlık, yurt savunması, saldırgana direnmek, İstiklal Marşı, bayrak, ordu ile halk arasında karşılıklı sevgi gibi kavramlar nedense bazıların pek rahatsız etmektedir. Bunlar nerede ve ne zaman bu kavramlarla karşılaşsalar, hemen hep bir ağızdan gürültüyü koparmaktadırlar: Faşizm! Militarizm! Silah değil kreş!

2 Şubat günü Milli Güvenlik derslerinin yeniden düzenleneceği açıklandıktan sonra gene aynı gürültü! Özellikle de solculuk ve barışçılık iddiası taşıyan kimi çevrelerde.

Milli Güvenlik dersleri, altı yıl ya da altı ay önce değil de Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal etmesinden hemen sonra yeniden düzenleniyor. Anlaşılıyor ki, bu önlem Sovyetler Birliği'nin Ortadoğu üzerindeki tehdidinin güncelleşmesi nedeniyle ordunun yurt savunması

(Devamı sa. 7. sü. 9'da)

Demirel: "Notamın kaldırılmasıyla Türkiye çok şey kazandı"

ANKARA (AA)

BAŞBAKAN Süleyman Demirel, notamın kaldırılması konusunda "Notamın kaldırılmasıyla Türkiye ne kaybetmiştir ki? Türkiye çok şey kazanmıştır" dedi.

Demirel, Cumhurbaş-

(Devamı sa.7, sü.5'te)

Erkmen: "Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönüşünü yararlı görüyoruz"

ANKARA (ÖZEL)

Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen, "Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönüşünü yararlı görüyoruz" dedi.

Dün gece TV'de yayınlanan ve Dışişleri Ba-

(Devamı sa.7, sü.4'te)

Tutuklanan Afgan direnişçileri Rusya'daki hapishanelere gönderiliyor

Yazısı 7. Sayfamızda

KATSAYININ 25 OLMASI KESİNLEŞTİ

Bütçenin tümü bugun görüşülüyor

ANKARA

Millet Meclisi Genel Kurulunda dün sabah yapılan oturumda Bütçenin maddeleri oylanarak kabul edildi ve böylece katsayının 25 olması da kesinleşti.

Bütçe Kanunu Tasarısının tümü üzerindeki görüşmeler bugün yapılıyor. Bugünkü görüşmelerde CHP Grubu adına Genel Başkan Bülen Ecevit, AP Grubu adına Cihat Bilgehan, MSP Grubu adına da Genel Başkan Necmettin Erbakan konuşacak. Bütçe üzerine yapılan eleştirileri Maliye Bakanı İsmet Sezgin ve Başbakan Demirel cevaplayacak.

THY personelinin 18 günlük birikmiş ücretleri ödenmezse

Hava-iş, Taksim-Harbiye arasında yürüyüş yapacak

İŞÇİ SERVİSİ

HAVA-İş Sendikası lokavtın yasalardan çıkarılması için dün Cumhurbaş-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Hükümet, kıdem tazminatlarını vergilendirmeye kalkınca

Emekliliğini isteyen işçi sayısı hızla arttı

Sendikacılar, "Bu yasalar kanunlaşamaz, böyle bir şey olursa tepkimiz sert olur" diyorlar

İŞÇİ SERVİSİ

HÜKÜMETİN işçi kıdem tazminatlarını sınırlayan ve daha yüksek oranda vergilendiren yasa tasarılarının Bakanlar Kuruluna sevkedilmesinden sonra, emekliliği yaklaşan çok sayıda işçinin emeklilik için başvurduğu bildiriliyor.

Konuştuğumuz işçiler yasa tasarısının daha Bakanlar Kuruluna yeni geldiğini ve kanunlaşıp ka-

(Devamı sa.7, sü.5'te)

İşveren sendikaları bütün işçilere aynı oranda zam yapılmasına karşı çıktı

İSTANBUL (ÖZEL)

Maden-İş'le MESS arasında sürdürülen toplu iş sözleşmesinde tarafların karşılıklı grev ve lokavt kararı almalarından sonra görüşmelerin tekrar başladığı ve pazartesi gününden itibaren bir hafta boyunca aralıksız sürdürüleceği öğrenildi

Diyarbakır'da sahte solun "kepenk kapatma" eylemi fiyasko ile sonuçlandı

■ TİKP: "Yetkililer, olayları önlemenin tek yolunun esnaf ve halkla birleşmekten geçtiğini kavramalılar"

DİYARBAKIR (ÖZEL)

SAHTE solcu bazı grupların geçtiğimiz günlerde, Diyarbakır'da esnafı kepenk kapatmaya zorlayan eylemleri başarısızlıkla sonuçlandı. Fiyasko ile sonuçlanan 'kepenk kapatma' eyleminin güvenlik önlemleri ve halkın i-

(Devamı sa. 7. sü. 9'da)

SURUÇ'TA DA BİR POLİS ÖLDÜRÜLDÜ

İstanbul'da 3, Ankara'da 2 kişi öldürüldü

HABER MERKEZİ

URFA'nın Suruç ilçesinde Emniyet Amirliğinde görevli Şener Şahin adlı polis memuru, dün evinden görevi başına giderken kimliği belirlenemeyen bir kişi tarafından tabanca ile vurularak öldürüldü.

(Devamı sa.4, sü.9'da)

Aydınlıkta

SINA ÇILADIR

İĞNE...

Uzunca süre ABD'de yaşayan bir dost anlatmıştı. ABD'de yayınlanan özellikle yerel nitelikteki gazetelerde "toplum haberleri" baş köşede yer alırmış. "Toplum haberi" derken, yanılmayalım, bildiğimiz "kulis haberleri" ya da yarım-yırtık politik dedikodularla az-çok tanınmış kişilerin özel yaşamından porsiyonlar!..

Amerikalılar bayılırmış bu tür haberlere...

Gazetelerin yayıncıları da okurlarının bu eğilimini dikkate alarak en geniş olanakları, dedikodu yazarlarına ayırırlarmış. Çeşit çeşit olanakla donanan dedikodu ekibi, tanınmış kişileri biraraya getiren hiç bir toplantıyı sektirmez; okurlarına, hangi kapitalistin hangi politikacının karısıyla ilgilendiğini, hangi tanınmış çiftin küs olduğunu, sosyetenin hangi gülünün falancanın toplantısında neler giydiğini vb. döktürürlermiş.

Bizim arkadaş dediydi ki; "Şu Amerikalılar gerçekten garip insanlar; ben çoğunla bu konuyu konuşmuşumdur, inanır mısın, bir TV spikerinin kiminle kırıştırdığını, dışişleri bakanlarının sözgelimi Güneydoğu Asya konusundaki bir açıklamasından daha fazla önemsiyorlar..."

Kuşkusuz arkadaşımın söylediklerine inanırım. Ama, ABD'li gazete okurlarının bu eğiliminin ne denli yaygın olduğunu bilemiyorum. Bu yüzden, ikinci elden edindiğim bilgilere dayanarak "ahkam" kesecek değilim bu konuda.

Yalnız şu var: ABD'de uzun süre kalan dostumun anlattıkları, bende bir çağrışım yarattı. Bilmem farkında mısınız, bizim gazetelerimiz de, "politik dedikodu" mostrasıyla, benzeri haberler yayınlıyorlar sık sık. Hatta son yıllarda, birçok gazetemiz, "toplum haberleri"ne, belirli aralıklarla yayınlanan geniş köşeler, olmadı sayfalar açmaya başladılar.

Bu konuda tiraj tutmak için babasını kesmeye dünden hazır lotaryacı bulvar gazetelerini anlıyoruz! Çünkü şu bir gerçektir: Çeşitli yöntemlerle dikkatleri temel sorunlarımızdan uzaklaştırılan milyonlarca insanımız vardır bizim. Bu milyonlar içinde, Bülent Ersoy'un göğüslerinin nasıl geliştirildiğini, Ajda Pekkan'ın burnunun kaç kez ameliyat masasına yatırıldığını, filanca politikacının zurna üflemekteki marifetini merak edenler çoktur. Lotaryacı basın, doğası gereği, henüz kafa sağlığına kavuşamamış bu insanlarımızı sömürecektir. Bunu anlıyoruz!..

Ama, solda olup da, lotaryacı gazetelere özenen yayın organlarımızı pek anlamıyoruz! "Politik kulis" mostrası altında, örneğin Anadolu Kulübü sefalarına bir avuç kişiden başka hiç kimseyi, özellikle sınıf bilincine tomurcuklanmış emekçi kitlelerini kesinlikle ilgilendirmeyen çevre dedikodularına köşe ya da sayfa açılmasını (dileyen üstüne almabilir) hatalı buluyoruz.

Ülkemiz çok kritik bir dönem içindedir. Ülkemizin bağımsızlığı tehdit altındadır. Sosyal ve siyasal çalkantı gitgide yoğunlaşmaktadır. Hayat pahalılığı emekçileri ezdikçe ezmektedir. Yüzbinlerce işçi şu sıralar greve çıkmaya hazırlanmaktadır. Anarşi şaha kalkmış durumdadır...

Özellikle böylesi dönemlerde devrimci bir yayın organının görevi nedir, ne olmalıdır?

Ülkemizi yabancılara peşkeş çekmekle ünlenmiş politika bezirganlarının özel yaşamlarından pembe kesitler sunmak mı, yoksa gazetenin her sütununu ülkemizin ve emekçi halkımızın acil sorunlarına ayırmak mı?

* * *

Uzatmayalım.

Devrimci esneklik ve liberalizm, kuşkusuz birbirinden farklı şeylerdir. Ama, devrimci esnekliğin hatalı yorumu, kişiyi liberalizmin, burjuva değer yargılarının bataklığına iteleyebilir.

Emekçi kitleleri düpedüz açlık çekerken, yüzbinlercesi kıyılır, onbinlercesi sürülür ve binlercesi serseri kurşunların hedefi olurken; ülkemiz ulusal mücadelenin çetin koşulları içindeyken, söyler misiniz, sosyete haberlerinin çuvalı kaçadır!.. Bazıları Türkiye'yi "Küçük Amerika" mı belliyor acaba?..

GÜNÜN KONUĞU

Sami Ataç
Otomobil-İş Sendikası Genel Sekreteri
Konuşan: Gülay Göktürk

"MESS bize 15-22 liralık parasal teklifini devalüasyondan sonra vermiştir. Şu ana kadar elimize ulaşmış yeni bir teklif de yoktur"

"Bugün işkolumuzda bizim MESS'e verdiğimiz teklif doğrultusunda imzalanmış sözleşmeler vardır"

"Eğer greve mecbur kalırsak, bu grev sadece üyelerimizin hak ve menfaatlerini korumak amacıyla olacaktır"

MESS'le yürütülen sözleşme görüşmeleri hakkında

OTOMOBİL-İŞ NE DİYOR?

—Sayın Ataç, şu anda MESS'le devam eden toplu iş sözleşmelerinizin hangi aşamada olduğunu ve sözleşme görüşmelerinin ne şekilde sürdüğünü kısaca anlatır mısınız?

—Bizim şu anda MESS'e bağlı üç işyerinde grevlerimiz devam etmektedir. Bu işyerlerinden Gazal'da 27 Temmuz, Akkar'da ve Makine Takım'da ise 5 Eylülden beri grevdeyiz. Ayrıca toplam 14 işyerinde toplu iş sözleşmeleri halen sürüyor.

Müzakerelerin yürütülüş tarzı konusunda bizim, sendika olarak baştan beri savunduğumuz fikir şudur: Görüşmelerin bütün aşamalarında müzakerenin bütün işyerleri için toplu olarak yürütülmesi çeşitli sakıncalar doğurmaktadır. İşyerlerinin farklı özellikler taşıması nedeni ile biz bu görüşmelerde ilk bölümü yani genel ve idari hükümler bölümünü bütün işyerleri için toplu olarak yürüttük. Bu görüşmelere sözkonusu işyerlerimizin baştemsilcileri de katıldılar. Yarından itibaren ise görüşmelerin ikinci aşamasına yani tek tek işyerleri için parasal maddelerin ve bazı özel maddelerin tartışılması aşamasına geçiyoruz. Sözleşmelerin bu aşamasını işyerlerimizi 3 ayrı gruba bölerek yürüteceğiz. Kısaca özetleyecek olursak, görüşmelerimizin şimdiye kadarki bölümünde, parasal maddeler henüz gündeme gelmemiştir. Genel hükümleri kapsayan maddelerin ise bir kısmında anlaşma sağlanabilmiş, bir kısmında da anlaşma sağlanamadan geçilmiştir.

—Sizin görüşmelerin başında MESS'e verdiğiniz taslak Maden-İş'in taslağı ile aynı mı? Bu taslak hakkında kısaca bilgi verir misiniz?

—Biz görüşmelerin başında MESS'e 85 maddelik bir taslak verdik. Bu taslak bazı noktalarda Maden-İş'in taslağı ile ortak maddeler taşımaktaysa da esas olarak farklı bir taslaktır. Maden-İş'in taslağı ile ortak olan noktaları şöyle toparlayabiliriz

AÇIKLAMA

Metal işkolunda MESS'e bağlı işyerlerinde yürütülen toplu iş sözleşmeleri konusunda tarafların görüşlerini tam olarak yansıtabilmek amacıyla, Otomobil-İş Sendikası ile birlikte Maden-İş Sendikasına da görüşme talebinde bulunduk. Ancak bu talebimiz Maden-İş yetkilileri tarafından reddedildi. Bu yüzden taraflardan biri olan Maden İş Sendikasının görüşlerini okuyucularımıza iletemiyoruz.

İşverenlerin "ekonomik zorunluluk" gerekçesi ile 13. maddeden diledikleri gibi işçi çıkarmalarını engelleme amacını taşıyan bir işgüvencesi kurulu oluşturulması, işyeri temsilcilerinin işten çıkarılması konusunda güvence sağlanması, çalışma sürelerinin 42 saate indirilmesi, ayrıca işçi sağlığı ve işgüvenliği konusunda getirilen çeşitli maddeler.

—Taslağınızda yeralan parasal maddeleri de ana hatları ile toparlayabilir misiniz?

—Biz parasal maddelere ilişkin iki teklif verdik. Devalüasyondan önce verdiğimiz teklifte ücretlere birinci yıl için 35-37,5 lira, ikinci yıl için ise 37,5 45 lira zam istemiştik. Daha sonra bu teklifimizi birinci yıl için 42,2-47,5 ve ikinci yıl için ise 50-55 lira olarak yükselttik. Ayrıca bütün işyerleri için 70 günlük ilave ikramiye ve çeşitli sosyal haklar istiyoruz.

Gerek ilk teklifimiz, gerekse ikinci teklifimiz, dikkatle düşünülüp taşınılmış, hayali olmayan, gerçekçi tekliflerdir. Dikkatinizi çekerim, bugün, işkolumuzda bu şartlarla imzalanmış sözleşmeler mevcuttur. Mesela bir otoyol'da, saat ücretine 37-41 lira alınmıştır. İlk yıl için alınan 37 lira, kıdem zamları ile birlikte ortalama 43 lirayı bulmaktadır. Çünkü işyerinde işçilerin kıdem ortalaması 6 yıldır. Ayrıca bu sözleşme ile 6 maaş ikramiye alınmıştır. Bir karşılaştırma yaparsanız, bizim MESS'ten istediklerimizin on gün kadar önce Otoyol'da imzalanan sözleşmeden pek de farklı olmadığını göreceksiniz.

— Peki MESS size parasal maddelere ilişkin mukabil bir teklif verdi mi?

— Evet. Maden-İş'e verdiği ve kamuoyuna açıkladığı parasal teklifin aynısını bize de verdi. Yani saat ücretlerine birinci yıl için 15 ile 22, ikinci yıl için ise 18 ile 25 lira arasında değişen bir zam teklifi. Düşünün bir kere, bu ücret teklifi özellikle devalüasyondan sonra ne derece ciddiye alınabilir? Üzerinde ne kadar tartışılabilir?

— Fakat MESS bugün kendisi de bu teklifin devalüasyondan önce verildiğini ve artık geçerliliğini yitirdiğini kabul ediyor.

— Efendim, MESS'in bize bu teklifi veriş tarihi 14 Şubattır. Yani devalüasyondan sonraki bir tarihtir. O zaman niçin geçerliliğini yitiren bir teklif vermişlerdir? Bunu açıklamak zordur. Biz MESS'in devalüasyondan sonra karşımıza böyle bir teklifle gelmesini, grevi körükleyen bir tutum olarak değerlendiriyoruz.

— Biraz da halen grevde olan işyerlerindeki durumdan bahseder misiniz? Bu işyerlerinde sizin talepleriniz nelerdi? MESS ne kadar verdi?

— Makina Takım işyerini örnek alalım isterseniz. Bizim, burası için o tarihte istediğimiz, 25-28 lira idi. Ağustos ayında MESS'in verdiği son rakam ise 16 lira idi. Düşünün ki, biz MESS'in 16 lira verdiği tarihten iki ay önce yani mayısta, Yücel Boru'da saat ücretine 25 lira zam almıştık. Tabii bu durumda bu teklife evet dememiz mümkün değildi. Greve gitmek durumunda idik..

14 işyerinde sürdürülen görüşmelerin sonucu hakkındaki fikriniz nedir? Grev ihtimalini görüyor musunuz?

— Hemen belirteyim ki, bizim isteğimiz, sözleşmelerin grevsiz bir şekilde çözülmesidir. Tabii bu ancak, MESS'in işçilerin haklı taleplerini karşılamasına, gerçekten makul taleplerle karşımıza çıkmasına bağlıdır. Ancak, bir noktayı da özellikle vurgulamak istiyorum; eğer, sözleşme görüşmelerinde bir anlaşma sağlanamaz ve greve çıkmaya mecbur kalırsak, bu grev sadece ve sadece üyelerimizin ekonomik ve sosyal haklarını korumak ve yaşam koşullarını yükseltmek amacıyla olacaktır. Bunun dışında, belli bir siyasi hesabımız yoktur. Grevlerimizin üyelerimizin menfaatleri dışında siyasi bir yanı olmayacaktır. Biz özellikle Türkiye'nin böylesi buhranlı günlerinde, MESS'in olumlu, kabullenebilir tekliflerle karşımıza çıkmasını ve bu sözleşmenin grevsiz çözülmesini sadece işçilerimiz için değil, bütün Türkiye için hayırlı görüyoruz.

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Ayda 833 lirayla yaşayanlar!

Hımm.. Demek ki, ülkemizde ayda 833 lirayla yaşayanlar da var...

Üstelik, oldukça tanınmış kişiler bunlar!

Ayda 833 lira, günde 27.5 lira yapar.. 27.5 lira da -yuvarlak hesapla- üç simit parası yapar...

Peki ama, günde üç simitle koskoca bir aile nasıl doyar?

En iyisi bunun sırrını, ayda 833 lira ile aile geçindiren tanınmış kişilerimizden öğrenmeli...

Bu tanınmış kişiler de kim mi?

Kim olacak; işadamlarımız, tüccarlarımız!

Niçin şaşırdınız?

Verdikleri vergi beyannamelerine bakılırsa; işadamlarımız, tüccarlarımız ayda 833, yılda 10 bin lira civarında para kazanıyorlarmış!

İşte bu parayla da koskoca işadamlarımız, tüccarlarımız aile geçindiriyorlarmış...

Günde üç simiti kaça bölüyorlar acaba?

Ailelerin her ferdine birer lokma simit de mi düşmüyor yoksa?

Vah, vah, vah.. Ne acıklı manzara...

Hangi yürek dayanır buna?

Unutmayınız... Muhtaç durumdaki yaşlı ve sakat vatandaşlarımıza devletin bağladığı aylık bile bin küsur lira...

Şu halde; işadamlarımızın, tüccarlarımızın aylık kazancı, fakir ilmuhaberiyle devletten maaş alanların bile çok altında...

Onun için bugünden tezi yok, ayda 833 lirayla geçinen işadamlarımıza, tüccarlarımıza yardım ellerimizi uzatmalıyız...

Onları bu acıklı durumdan kurtarmak için, yurt çapında yardım kampanyaları açmalıyız...

Hatta işadamlarımıza, tüccarlarımıza tıpkı muhtaç durumdaki yaşlı ve sakat vatandaşlarımıza bağladığımız gibi, yoksul aylığı bağlamalıyız...

Dahası, onların durumunu uluslararası Kızılhaç (her ne kadar kızıl şeylere karşı alerjileri varsa da!) teşkilatına duyurmalı ve bu teşkilatın da yardımlarını sağlamalıyız...

Sonra efendim, dışardan geleceği söylenen kredilerin bir bölümünü de "işadamlarını, tüccarları muhtaç durumdan kurtarma fonu"na yatırmalıyız...

Eğer bunlar bir an evvel yapılmazsa, yarın-öbürgün işadamlarımız, tüccarlarımız mendil açıp dilenciliğe başlayacaklar...

Belki de, kapı kapı dolaşıp "fakire bir sadaka" deyip, kapınızın zilini çalacaklar...

O halde hâlâ ne duruyorsunuz.

Ayda 833, günde 27.5 lira ile geçinen işadamlarımızın, tüccarlarımızın yardımına koşunuz.

Allah rızası için, peygamber hakkı için çocuklarınızın başı için gönlünüzden ne koparsa veriniz...

Veee.. Siz ey işçiler, köylüler, memurlar, dar gelirliler, emekçiler; "demek ki işadamlarının, tüccarların durumları bizden de betermiş" deyip, halinize şükrediniz!

Görüyorsunuz ya, yoksulun da yoksulu var...

İnanmayanlar, 23 Şubat tarihli Günaydın gazetesinin manşetini okusunlar.

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1						■	■					
2									■	■		
3				■	■							
4							■	■				
5			■	■								
6								■	■			
7						■	■					
8					■	■						

SOLDAN SAĞA: 1) Eurovision'da ülkemizi temsil edecek olan sanatçı. 2) Rusya tarafından Afganistan'da darbeyle işbaşına getirilen devlet başkanı - Bir nota. 3) Ünlü bir film yönetmenimizin soyadı - Başın alt tarafından başlayarak insanlarda kuyruk sokumuna kadar uzanan birbirine eklenmiş kemik dizisi. 4) TERSİ en kısa zaman parçası - Azerbaycan Türklerinden olan kimse - Erbiyumun simgesi. 5) Su yolu - ABD'de bir eyalet. 6) Bir ilimiz - TERSİ Mustafa Kemal'in baş harfleri. 7) Aylık - Bir nota. 8) Bir soru edatı - Verimsiz toprak.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Karadeniz kıyısında bir üçemiz - Bir harf. 2) Endonezya'nın başkenti. 3) TERSİ Amerika Birleşik Devletlerinin kısaltılmış adı - TERSİ Alman para birimi. 4) Yere dikilen işaret çubuğu - Ağaçların meyva vermesi için yapılan bir işlem. 5) TERSİ bir siyasi partinin simgesi - TERSİ asitle birleşince tuz meydana getiren madde. 6) Eksik bir şeye tamamlaması için katılan şey - Uzun süre saklanabilen yiyeceklerin genel adı. 7) Ordu Kooperatifinin kısaltılmış adı. 8) TERSİ bir erkek adı. 9) Bir kadın adı - TERSİ isim. 10) TERSİ oldukça soğuk anlamında iki kelimeden oluşan bir sözcük. 11) Bir ağırlık ölçüsü. 12) Dört tarafı suyla çevrili kara parçası - Fizikte bir kanun.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	P	E	R	T	B	A	C	A	L	A	R	I
2	D	D	E	S	A	■	A	R	■	Y	E	Ş
3	L	İ	■	T	S	A	R	■	E	■	M	İ
4	İ	R	P	A	K	■	T	İ	V	Z	İ	Ç
5	T	N	O	K	■	F	E	K	■	E	L	A
6	İ	E	■	O	K	U	R	L	A	R	■	L
7	K	■	A	Z	O	T	■	İ	N	E	L	A
8	A	S	T	■	L	A	B	M	A	Ç	■	R

Aydınlık

daha güncel daha güçlü

İki cezaevinden iki mektup

Bir kol saati ve 820 lira destek

Değerli okurlar, bugün de köşemizde iki cezaevinden gelen mektuplara yer veriyoruz. Kayseri Kapalı Bölge Cezaevinden yazan İ. Şimşek mektubunda şöyle diyor:

"Uzun yıllar oportünist fikirlerin etkisinde kalmıştım. Günlük gazetemiz 1978 yılında çıkmadan evvel Aydınlıkçı olmuştum. O zaman günlük gazete için açılan kampanya benim için önemli bir tecrübe oldu. Kitlelere dayanmanın önemini o kampanya sırasında daha iyi öğrendim. Aydınlıkçıların neden yenilmez olduklarını daha iyi kavramaya başladım.

"Aydınlık, Türkiye halkının alınterinin ve göz nurunun eseridir ve ona malolmuştur. Türkiye halkı kendi gazetesini güçlendirerek yaşatacaktır mutlaka. Şefik Hüsnü döneminde onlarla sayılan aylık Aydınlık şimdi günlük olarak binlerle, onbinlerle sayılıyor, yarın yüzbinlerle sayılacaktır. Bağımsızlık için Türkiye halkı Aydınlık'ı bayrak olarak daha yükseklerde dalgalandıracaktır. Buna yürekten inanıyorum.

"Günlük gazete için açılan kampanyada ev ev dolaşıp, köylere gittim. Aydınlık için birkaç bin lira destek topladım. Kendim de çalışarak kampanyaya katıldım.

"Bir aylık mahkumum. Şimdi de kampanyaya saatim ve harçlığımdan artırdığım 250 lira ile katılıyorum. Mahkum arkadaşlardan da 320 lira destek topladım. 570 lira ve bir saati gönderiyorum. Bundan sonra da imkanlarımı zorlayarak kampanyayı sürdüreceğim.

"Aydınlık'ın Mapushane Çeşmesi köşesi biz mahkumların kürsüsüdür. Bütün mahkum arkadaşları Aydınlık'ı desteklemeye çağırıyorum."

* * *

Bugünkü ikinci mektubumuz yine Kayseri'ye bağlı Develi Cezaevinden. Develi Cezaevinden yazan okurumuz M.Oğuz da mektubunda şunları söylemekte:

"Ben 16 yaşında tutuklu bir çocuk mahkumum. Daha Güncel Daha Güçlü Bir Aydınlık kampanyasına ben de katılıyorum. Şimdilik Aydınlık için 250 lira gönderiyorum. Aynı zamanda kart da alacağım. Tüm Aydınlık çalışanlarına selamlar ve sevgiler yollarım."

Fiyatı	Ressamın Adı	Tablonun Adı	Adet	Tutarı
20 TL.	Aysu Koçak	Hasat	.....	.....
50 TL.	Ramiz Aydın	Oduncular	.....	.....
100 TL.	Ramiz Aydın	Kağnı	.....	.....
100 TL.	Ali Demir		.....	.....
250 TL.	Kasım Koçak	Madenciler	.....	.....
500 TL.	Kasım Koçak	Aydınlık	.....	.....
		TOPLAM	.....	.....

Aydınlık kartları isteme kuponu

İsim: .....

Adres .....

.....

.....

Yukarıda cins ve miktarını belirttiğim kartlardan ödemeli olarak gönderiniz.

İsteme Adresi:
Molla Fenari Sok. 37/2
Cağaloğlu/İstanbul
Posta Çeki No:
BAYAŞ—AYDINLIK
11 83 46
Halkbank Yüksel Cad. Şubesi
2149 İstanbul
BAYAŞ BASINYAYIN
İş Bankası Türbe Şubesi

Not: 100 lirayı aşmayan kart talepleri için posta pulu gönderiniz.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

GAZİANTEP

HUZURLU EĞİTİM NASIL SAĞLANIR?

Gaziantep Eğitim Enstitüsü öğretime açılıyor. Binlerce öğrenci bu sevindirici haberi bekliyordu. Ancak öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin çeşitli kaygılarının da olduğu bir gerçektir.. O halde ne yapılmalıdır?

Yeni yöneticilerin yakında göreve başlamaları bekleniyor. Bu arkadaşlar, okulu nasıl yönetmelidirler ve huzurlu eğitimi sağlamak için neler yapmalıdırlar?

Bir kere okul müdürü, müdür yardımcıları ve öğretmenleri, öğrencilerle kendileri arasında aracı olarak öğrencileri sokmamalıdırlar. Bu durum ayrıcalık yapıldığını kanıtlar ve bazı öğrencilerin baskıcı bir grup olmasını sağlar. Bunun önlenmesi gerekir. Öğretmen ve idareciler okuldaki öğrencileri çeşitli adlarla yaftalamamalıdırlar. Okulda öğretmen öğrenci ilişkileri sürdürülmelidir.

Güvenlik kuvvetlerine de önemli görevler düşmektedir. Bütün öğrencileri, okumak isteyenler olarak görmelidirler. Zorbalık yapmaya kalkışanları diğer öğrencilerden ayırmalıdırlar. Öğrenciler herhangi bir gruptan olmaya zorlanmamalıdırlar. Toplu gidiş gelişlere engel olunmalıdır. Çünkü bu toplu gidiş gelişlerle öğrenciler mutlaka bir gruptan olmaya zorlanmaktadırlar. Bu da öğrencileri bölüp çatışma yaratmak isteyenlerin amaçlarına alet olmaktadır. O bakımdan gruplaşmaya engel olmalıdırlar. Okul içinde idarecilerin, öğretmenlerin ve öğrencilerin tümünü dinlemelidirler. Okulda haksızlık yapanlara engel olmalıdırlar.

Öğretimin ve eğitimin huzurlu olmasının temel güvencesi öğrencilerdir. Öğrenciler okumak isteyenler olarak, birleşmelidirler. Görüş ve düşüncesi ne olursa olsun bütün öğrencilerin okuması gerektiğini düşünmelidirler. Bir gruptan olmak gerekiyorsa bu okumak isteyenlerin grubu olmalıdır.

Okulda okumaktan başkaca birçok derdi olanlarla bir arada olmak, elbette zordur. Öğrenciler okulda öğretimi engelleyenlere karşı uyanık olmalı ve ilgilileri zamanında uyarmalı, gerekli mercileri haberdar etmelidirler. Eğer bir zorbanın baskısı oluyorsa başka bir zorbaya sığınmakla baskıdan kurtulamazlar. Bu zorbalara alet olurlar. Buna dikkat etmeli ve öğrencilerle, idarecilerle, güvenlik kuvvetleriyle birleşmelidirler. Bu görevleri yerine getirmek isteyenler okulda huzurlu eğitimin sağlanmasına yardımcı olacaklardır.

Müsellim PEŞEN
G.Antep Eğitim Enstitüsü
Müdür Yardımcısı

Haraç mı teberru mu?

KELKİT

500 lirayı vermediğim için evlenme muamelemiz yapılmadı

17 Ocak 1980 günü Kelkit Nüfus Memurluğuna giderek evlenme muamelelerimi yaptırmak istemiştim. İşlemin yapılması için tüm evraklarımı köyümüz muhtarlığından tamamladıktan sonra Kelkit Nüfus Başmemurluğuna gittim. Aynı anda benimle beraber iki arkadaş daha vardı. Başmemur üçümüzden de 500'er liradan 1500 lira istedi. Biz bunun ne parası olduğunu sorduğumuzda, evlenme muamelelerinin masrafı diye cevap verdi. Yanımda bulunan arkadaşlar 500'er lirayı verdiklerinde onların evraklarını aldı, ben parayı vermediğim için evraklarımı almadı.

Daha sonra bu hadiseyi Kelkit Cumhuriyet Savcılığına duyurarak soruşturma açmıştım. Savcılık huzurunda, başmemur parayı aldığını, ancak odun kömür parası için teberru ettiğini belirtmiştir. Cumhuriyet Savcılığında da tekrar parayı iade etmiştir.

Aslında bu para teberru değil doğrudan doğruya haraçtır. Bu, Kelkit Nüfus Başmemurunun ilk yolsuzluğu değil. Kelkit halkından devamlı haraç almaktadır. Başımdan geçen bu olay Kelkit C.Savcılığına intikal etmiş olup, 17 Ocak 1980 gününden 14 Şubat 1980 gününe kadar hiç bir soruşturma yapılmamıştır. Kelkit Nüfus Başmemuru halen görevine devam etmektedir.

Saygılarımla.

Cahit Mete

ın'da devrim mahkemeleri kaldırılacak

öğrenciler, Soruşturma omisyonunu rehinelerle örüştürmüyor

● Afgan sınırında Sovyet işgali protesto edildi

● Amerikalı gazeteciler yeniden İran'a gidebilecek

● İran, yeni OPEC planını reddetti

TAHRAN(AP/AFP) ran Devrim Konseyi el Sekreteri Beheşti, rim Mahkemelerinin kaç ay içinde feshedi- ğini açıkladı.

eheşti, Yüksek Mah- enin ülkedeki tüm a- organlarını son bir gözden geçireceğini k adalet sisteminin den düzenlenmesinin an alacağını belirtti.

KUZİSTAN'DA KARIŞIKLIK

an'ın Kuzistan böl- de şiddet olaylarının den başgösterdiği ildi. Devrim muha- ıyla bir silahlı grup nda çatışma çıktığı edildi.

KUTBZADE'NİN AÇIKLAMASI

an Dışişleri Bakanı k Kutbzade, Uluslara- Soruşturma Komis- nun Şahın suçları i- gili olarak hazırlaya- raporu BM Genel eteri Kurt Waldhe- sunacağını söyledi. aporun Şahın Pana- an sınırdışı edilme- n hukuki belge oluş- ağını ileri sürdü. zade bununla birlik- ahın İran'a teslim e- esiyle, Soruşturma syonunun görevlerinin men ayrı şeyler ol- nu kaydetti.

te yandan Ayetullah vi Homeyni'nin So- rma Komisyonunun elerle görüştürülme- karşı olduğunu açık- lamasından sonra ABD elçiliğini işgal altında tutan öğrenciler rehinelerin Soruşturma Komisyonu ile görüştürülmeyeceğini söylediler.

Buna karşılık Komisyon sözcüsü de rehinelerle görüşmek için bütün imkanlarını kullanacaklarını, Dışişleri Bakanının üyelerle, rehineleri görüştürmek üzere bazı olanaklar sağlayacağını ümit ettiklerini ve bu konuda iyimser olduklarını belirtti.

AFGAN—PAKİSTAN SINIRINDA GÖSTERİLER

Afganistan ve Pakistan sınırında bulunan Zahedan kentinde Sünnilerle Afganlılar, Afganistan'daki Rus birliklerini protesto ettiler ve askerlerin derhal geri çekilmesini istediler.

MOİNFAR'IN AÇIKLAMASI

İran Petrol Bakanı Ali Ekber Moinfar, gelişmiş ülkelerin ekonomisine hizmet ettiği için, Londra'da bir OPEC Komisyonu tarafından hazırlanan "Petrol Fiyatlandırma Planı"nı kabul etmeyeceklerini açıkladı. Moinfar, "Böyle bir sistemi hiç bir zaman kabul etmeyiz" diyerek söz konusu toplantıya katılmayı reddettiklerini de söyledi.

Söz konusu planda, petrol fiyatlarının dünya enflasyonu ve mamul madde fiyatlarına bağlantılı olarak artması öngörülüyordu.

AMERİKALI GAZETECİLER

Devrim Konseyinin, yeni kurallara uymaları şartıyla, en fazla 25 Amerikalı gazeteciye İran'a girme izni verildiği bildirildi.

Bu konuda dış temsilciliklere vize verme konusunda daha geniş yetki tanındığı haber veriliyor.

İran İslam Devrim Mahkemelerinde Şah döneminde halkı katledenler ve işkence yapanlar yargılanarak kurşuna dizildi. Bu arada bazıları da içki içtiği gerekçesiyle öldürüldü. Fotoğrafta savunmasız halka havadan sayısız defa ateş açtırarak büyük katliamı yapan Şahın Hava Kuvvetleri Komutanı Rabi. Rabi yargılandıktan sonra kurşuna dizildi.

Kolombiya'daki Dominik Büyükelçiliği işgali sürüyor

●13 büyükelçi ile 2 maslahatgüzar rehin tutuluyor

İşgalciler, 300 siyasi tutuklunun salıverilmesini ve kendilerine 50 milyon dolar kredi fidye verilmesini istiyor

●Çarpışmalarda 3 asker, 1 sivil öldü

●Panama'da da El Salvador Büyükelçiliği işgal edildi

BOGOTA

Güney Amerika ülkelerinden Kolombiya'nın başkenti Bogota'daki Dominik Cumhuriyeti Büyükelçiliğini bir ziyafet sırasında basarak aralarında 14 ülkenin büyükelçisiyle, iki maslahatgüzarın da bulunduğu 60'a yakın kişiyi rehin alan teröristler eylemlerini sürdürüyorlar. Teröristler 30 kişi kadar olduklarını sanılıyor

"19 Nisan Harekatı" adlı örgüt üyesi teröristler, Bogota'daki bir radyo istasyonuna telefon ederek, rehinelerin hayatına karşılık ülkedeki 300 siyasal tutuklunun serbest bırakılmasını, 50 milyon dolarlık fidye ve yabancı bir ülkeye gönderilmelerinin sağlanmasını istediler. Teröristler ayrıca bir bildirilerinin bütün dünya gazetelerinde yayınlanmasını şart olarak ileri sürdüler.

Rehineler arasında Dominik, ABD, Avusturya, Mısır, İsviçre, Brezilya, Venezüella, İsrail, Meksika, Kosta Rika, Uruguay, Haiti, Guetemala, Vatikan Büyükelçileriyle, Bolivya ve Paraguay Maslahatgüzarları ve çok sayıda diplomat bulunuyor.

Baskından sonra Kolombiya İnsan Haklarını Savunma Komitesinin Başkanı ve Dışişleri eski Bakanlarından Rafael Vasiquez rehinelerin serbest bırakılmasını sağlamak için teröristlerle görüştü. Vasiquez, Kolombiya Devlet Başkanı Cesar Turbay'ın uygulamalarını eleştiren bir kişi olarak tanınıyor.

Bu arada AP ajansı muhabiriyle telefonla görüşen teröristler, iki yaralıyı ve 25 kadını bırakacaklarını açıkladılar. Teröristler daha önce de bir arkadaşlarının baskın sırasında çıkan çatışmada öldüğünü belirttiler. Baskında ayrıca üç askerle bir sivil de öldürüldü.

İsviçre ve Avusturya hükümet yetkilileri, Kolombiya hükümetinden rehinelere zarar getirebilecek her hangi bir eylemden kaçınması çağrısında bulundular.

Bogota'da gergin bir havanın hüküm sürdüğü ve polisin 51 büyükelçilik önünde nöbet tuttuğu gelen haberler arasında.

Öte yandan, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim ve Uluslararası Af Örgütü elçilerin rehin alınmasını kınadılar.

PANAMA'DA ELÇİLİK İŞGALİ

Bu arada, bir Orta Amerika ülkesi olan Panama'da Salvador Büyükelçiliğinin bir grup öğrenci tarafından işgal edildiği bildirildi. Kendisiyle telefonla görüşülen öğrencilerin bir sözcüsü, El Salvador hükümetinin baskılarını protesto etmek ve bu ülkede tutuklu 2 kişinin serbest bırakılmasını sağlamak için 6 kişiyi rehin aldıklarını açıkladı.

Panama polis yetkilileri, baskın sırasında yaralanan ya da ölen olmadığını belirtti.

Analar, Videla diktatörlüğüne karşı ön saflarda

Oğulları, kocaları ve kardeşleri kaybolan anneler, kadınlar ve kız kardeşler her perşembe günü Buenos Aires'teki Mayıs Meydanında biraraya geliyorlar. Faşist Videla yönetiminden korkmadan ellerinde fotoğraflarla, "yakınlarımız nerede" diye soruyorlar. Onların demokrasi ve özgürlük için verdiği mücadele kamuoyunda saygıyla karşılanıyor, baskı altında yaşayanlar için cesaret kaynağı oluyor.

Arjantinli siyasi tutukluların annelerine Nobel Barış Ödülü verilmesi önerildi

ROMA (AP)

250'den fazla İtalyan milletvekili, Arjantin'deki siyasi tutukluların annelerine Nobel Barış Ödülü verilmesini öneren bir dilekçeyi Nobel Seçme Komisyonuna sundular.

"Latin Amerika'daki Siyasi Tutukluların Aileleriyle Dayanışma İçin İtalyan Komitesi"nin üyesi olan milletvekilleri, "Çocuklarının tutuklanmasını protesto için Buenos Aires'in Mayo (Mayıs) Meydanında toplanan Arjantinli annelerin, kanunlara saygı gösterilmeyen askeri rejimden çocukları hakkında bilgi istediklerinde barışa muazzam bir katkıda bulunduklarını" belirttiler.

Komitenin kurucuları arasında, Hıristiyan Demokrat Partiden eski Eğitim Bakanı Tina Anselmio ve Cumhuriyetçi Partiden Fiat Otomobil Fabrikası ortağı Susanna Agnelli gibi kadın milletvekilleri bulunuyor.

Bağımsız Giancarla Codrignani'nin açıklamasına göre, askeri rejimin işbaşına gelmesinden sonra 15 bin kişi kayboldu.

Bilindiği gibi, Sovyetler Birliği, ABD tahıl ambargosundan sonra kendisine tahıl satmaya devam eden Arjantin rejimi aleyhinde, insan haklarını çiğnediği gerekçesiyle uluslararası kuruluşlarda açılan soruşturmayı engellemeye çalışmıştı.

Mısır-İsrail-ABD, Filistin özerkliğini görüşüyor

● İsrail'in yeni yerleşim merkezleri kurması sorun yaratıyor

ABD'nin 1967 savaşında işgal edilmiş olan Batı Şeria ve Gazze'deki Filistinlilere tam özerklik verilmesini istediğini belirtiliyor

NİYAZİ TERZİ (LAHEY)

Mısır, İsrail ve ABD arasında yapılan ve Camp David Anlaşmasının uzantısı olan özerklik görüşmeleri, Lahey'de sürüyor. 3 gün sürecek olan görüşmeler dolayısıyla toplantının yapıldığı Kurhaus Otelinin çevresinde sıkı güvenlik önlemleri alındı.

Görüşmelerde, Mısır Heyetine Başbakan Mustafa Halil, ABD Heyetine Büyükelçi Sol Linowitz, İsrail Heyetine de İçişleri Bakanı Yosef Burg başkanlık ediyor.

Heyetler, İsrail'in işgali altında yaşayan 1 milyondan fazla Filistinliye verilecek özerkliğin niteliğini saptamaya çalışacak.

Toplantı kaynaklarına yakın çevreler, ABD'nin, 1967 savaşında işgal edilmiş olan Batı Şeria ve Gazze'deki Filistinlilere tam özerklik verilmesini istediğini belirtiyorlar.

Bu arada İsrail'in bu bölgelerde Yahudi yerleşme merkezlerini kurmaya devam etmesinin görüşmeleri zorlaştırdığı bildiriliyor. İsrail'in bu tutumu ABD ve Mısır tarafından mahkum edilmişti.

Toplantının Hollanda hükümet merkezi Lahey'de yapılmasının İsrail tarafından istendiği söyleniyor. İsrail toplantının İngiltere veya Fransa'da yapılmasına karşı çıkmıştı.

Bu ülkelerin taraf tuttuğunu ileri süren İsrail, Hollanda'nın taraflı olduğunu söylemiş ve görüşmelerin burada yapılmasını istemişti. Mısır'ın da Hollanda'nın son zamanlarda Filistin konusunda daha olumlu bir tutum almaya başlaması nedeniyle İsrail'in bu isteğine karşı çıkmadığı bildiriliyor.

Yine de bazı Arap ülkelerinin zirvenin Lahey'de yapılmasına tepki gösterdiği belirtiliyor.

Özerklik görüşmelerinin Lahey'de yapıldığı gerekcesiyle

Irak, Hollanda Dışişleri Bakanının gezisini iptal etti

● Son yıllarda Hollanda-FKÖ ilişkileri gelişme kaydetti

NİYAZİ TERZİ (LAHEY)

Irak hükümeti, Filistin özerklik görüşmelerinin Lahey'de yapılması nedeniyle Dışişleri Bakanı Van Der Klaauw'u "istenmeyen adam" olarak ilan ederek, Klaauw'un Irak'a yapacağı ziyaretin iptalini istedi. Klaauw, 23-26 Şubat tarihlerinde Irak'ı ziyaret edecekti.

Klaauw konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, "Hayal kırıklığına uğradım. Bizim ülkemizde her isteyen toplantı yapabilir. Biz nötron bombasına karşı olmadığımız halde, dış ülkelerden gelen insanlar ülkemizde nötron bombasına karşı yürüyüş yaptılar. Biz bunu yasaklayamazdık" dedi. Klaauw devamla, "Filistinlilerin haklarının tanınmasından yanayız. Bunun için Camp David Anlaşmalarının devamı olan Lahey toplantısını olumlu olarak değerlendiriyoruz" dedi.

Hollanda son iki yıldır, Filistinlilerin haklarının geri verilmesini isteyen BM, NATO ve AET kararlarını destekliyor. 1973 petrol ambargosuna kadar Filistin ve Arap düşmanı bir siyaset izleyen Hollanda, son yıllarda Filistin gerçeğini kabul etmek zorunda kaldı. Hollanda yönetimi bu konuda ülkede yaşayan iki milyon Yahudinin de etkisi altında kalmıştı.

Son iki yıl içinde üç Hollanda parlamento heyeti Lübnan'da FKÖ yetkilileriyle görüştü. Lübnan'da BM Barış Gücündeki Hollandalı askerlerin Filistinlilerden yana olduğu şeklindeki İsrail iddiaları Lahey yönetiminde ciddiye alınmadı. Hollanda TV'si bu askerlerle yapılan birçok söyleşi yayınladı. Hollandalı askerlerin birleştikleri nokta Filistin halkının yanında yer almaktı. Bir asker şöyle diyordu: "Eğer hükümet bu tutumumuzdan dolayı bizi geri çağırırsa dönmeyiz, FKÖ saflarına katılırız."

Rodezya'da beyazlar, darbe yapmayacakları konusunda Mozambik'e "güvence" verdi

SALİSBURY (AP)

Bugün sona erecek Rodezya seçimlerinde halk kuyruğa girerek oy atarken, Robert Mugabe'nin seçimleri kazanması halinde ülkede askeri bir darbe yapılmayacağı konusunda Mozambik hükümetine "güvence" verildiği ileri sürüldü.

Haberi veren güvenilir kaynaklar, Rodezya Askeri Komutanı Peter Walls ve Rodezya Haber Alma Örgütü Başkanı Kenneth Flowec'in, geçtiğimiz hafta sonunda Maputo'da Mozambik yetkilileriyle gizli bir görüşme yaptıklarını belirttiler.

Sözkonusu kaynaklara göre, Mozambik hükümeti genel seçimlerin sonucunu kabul edecek, buna karşılık seçimlerde Mugabe'nin kazanması halinde beyazların karşı bir darbe ile iktidara el koymaları önlenecek.

Gözlemciler, ZANU'nun seçimlerden en büyük parti olarak çıkmasının beklendiğini, ancak bu partinin parlamentoda çoğunluğu sağlayamayacağını ifade ediyorlar.

Surinam'da darbeden sonra hayat normale döndü

PARAMARİBO(AP)

Surinam'da pazartesi günü bir darbeyle iktidarı ele geçiren cuntanın ülkenin büyük bir bölümünü denetimi altına aldığı, yalnızca birkaç bölgenin eski hükümet yanlısı polisin denetiminde olduğu bildirildi. Surinam'la Guyana arasındaki trafiğin ve uluslararası havaalanının açıldığı kaydedildi. Ekonomik faaliyetlerin yeniden başladığı belirtildi.

Bu arada Devlet Başkanı Johan Ferrier'in diğer kişilerle birlikte darbeden sonra ortaya çıkan duruma bir çözüm bulmaya çalıştığı haber verildi.

Darbe liderlerinden Neede yaptığı açıklamada "Niçin iktidarı aldıklarını haklı çıkarmava çalışmayacaklarını, ülkenin yararına neler yapılabileceğini kararlaştıracaklarını" söyledi.

halkların dünyası

Çiğdem Kömürcüoğlu

"Amerika'nın dümen suyu"

Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal ettiği ilk günlerde ortalığı bir moda kaplamıştı. Dünya çapında devlet adamları, yazarlar, demokratlar Sovyet müdahalesine karşı çıkarken, bizim bazı yazarlarımız oturdular, şartnameler düzenlemeye koyuldular. Afganistan'ı işgalini kim kınayabilir, kim kınayamaz! "Amerika, bilcümle eski ve yeni Amerikancılar, Amerika ile şöyle ya da böyle ilişkileri olanlar Afganistan'ın işgalini zinhar kınayamazlar. Ancak şu, şu şartlara sahip olanlar işgali kınayabilirler."

Böylece bugüne kadar, "Şu mahalleye solcular giremez", "Bu durakta sağcılar bekleyemez" şeklinde toplumumuza kabul ettirilmeye çalıştırılan ambargo türlerine bir yenisi eklenmiş oluyordu.

Şimdi işgalden iki ay sonra bu moda gelişerek bir üst aşamaya yükseldi.

Geçenlerde bazı ülkeler, bu arada Türkiye hükümeti de Sovyetler Birliği'nin ordu günü için düzenlediği davete katılmadı. Bazı yazarlarımız bu olayı Türkiye'nin Amerika'nın dümen suyuna girmesi olarak yorumladılar.

Bilen varsa söylesin, Sovyetler Birliği'nin bir ülkeyi işgal etmesine karşı çıkmak yalnız Amerika'nın mı meselesidir? Türkiye'nin, bir ülkenin yabancı çizmesi altında çiğnenmesini protesto etme hakkı yok mudur? Türkiye'nin, Sovyetler Birliği'nin Afgan halkının üstüne bomba yağdırmasını protesto etme hakkı yok mudur? Bunlar Türkiye'nin meseleleri değil midir?

Peki Türkiye'nin meselesi nedir? Amin CIA ajanı mıydı, değil miydi? Babrak Karmal insalcıl mıdır, değil midir? Afganistan yarı feodal midir, değil midir? Bunları mı tartışmak gerekiyor?

Sovyetler Birliği Afganistan'ı bağımsız bir ülke olarak haritadan silmiştir. Son model silahlarla donanmış 100 bine yakın Sovyet askeri bugün Afgan topraklarını kirletmektedir. Afganistan Sovyet askeri komutası altındadır. Afganistan ordusu Sovyet generallerinin emrindedir. Sovyet tankları Afgan halkının üstüne sürülmektedir.

İşte yalın Afganistan gerçeği budur. Bu gerçeği kabul ediyor muyuz, etmiyor muyuz?

Brejnev ne yapmak istiyor? Amerika'yı hedef gösterip oldu bittiyle işgali meşrulaştırmak istiyor. Afganistan'ın işgalini Sovyetlerle Amerika'nın dalaşmasının bir ürünü olarak gösterenler ne yapıyorlar? Onlar da aynı değirmene su taşıyarak Brejnev'e yardımcı oluyorlar.

Türkiye'nin meselesi Brejnev'in işgale bulduğu kılıfları kabullenmek değildir. Hele işgale kılıf yaratmak hiç değildir.

Türkiye, Sovyetler Birliği'nin davetini boykot ederek kötü değil, hem de çok iyi bir iş yapmıştır.

Carter, New Hampshire önseçimlerini Carter kazandı

NEW HAMPSHIRE (THA)

ABD'nin kuzeydoğusundaki New Hampshire Eyaletinde Demokrat Partinin Başkan adaylığı için yapılan ön seçimleri Jimmy Carter, oyların yüzde 50'sini alarak kazandı. Böylece Carter, rakibi Kennedy'nin krallığı olarak bilinen bu eyalette de üstünlük sağladı.

Öte yandan New Hampshire'de Cumhuriyetçi Parti ön seçimlerinde Ronald Reagen başta gelirken, CIA eski başkanlarından George Burg ikinci sırayı aldı. Senato azınlık lideri Senatör Howard Baker ise onları büyük farkla izleyerek üçüncü sırada kaldı.

New Hampshire Eyaletindeki ön seçimlerin önemi, 1952 yılından bu yana ABD Başkanlığına gelen tüm adayların bu eyalette ön seçimi kazanmış kişiler olmasından kaynaklanıyor.

Himalayalarda balina fosili bulundu

KARAÇİ

Pakistan, ABD ve Fransız jeologlarından oluşan bir heyet, Himalaya Dağlarının eteklerinde, Karaçi'nin 1500 kilometre kuzeyinde Heyber Geçidi kayalıklarında yaptıkları araştırmalar sonucu "dünyadaki en eski balina fosili" olduğu sanılan kalıntılar buldular.

Balinanın, kafatasının arka bölümü ve çok sayıda dişleri ele geçti. Jeologlar bu kalıntıların 45-50 milyon yıl önce, iki ülke Asya Kıtasından ayrı iken bölgede bulunan Tetis Denizinde yaşayan balinalara ait olduğunu düşünüyorlar.

Bulguların, balinanın önce karada, sonra denizde yaşadığı şeklindeki iddaları doğrular nitelikte olduğu söyleniyor.

Kremlin'de atama tartışması

Kabil'deki ayaklanmadan sonra Brejnev kara kara düşünüyormuş: Ne yapsak?

"Ulusal Demokratik Cepheci" Babrak'ın da tozunu atmaya başladılar. Sultan Ali de gitti.

Aydın Engin'i getrelim!

—Olmaz, o bize çok yakın!

—Mümtaz Soysal var...

—Olur. Ama onun da 'Anayasal engelleri' var

—Nasıl?

—Mümtaz bey, Afganistan için yaptığı Anayasa'da 'Demokratik işgal'' deyiminde ısrar ediyor.

—O zaman Babrak kalsın

—Ama Batı güvence verirse, askerleri çekeceğiz dedik.

—Askerlerin bir kısmını çekelim, Babrak kalsın.

—Olmaz öyle şey. Babrak benimdir. Biz çekilirsek onu da çekeriz.

—Leonid yoldaş, müsaade eder misiniz?

—Söyle!

-Tamam Babrak'ı askerlerle birlikte çekelim. Ama teyp bantları kalsın!

ÇARKÇIBAŞI

Rolandis, Batı yardımının Kıbrıs sorununun çözümü için kullanılmasını istedi

Kipriyanu, Giscard d' Estaing'le Kıbrıs sorununu görüştü

PARİS(AA—THA)

ıbrıs Rum yönetimi eri Bakanı Rolandis 'ye yapılacak Baımının Türkiye'nin sorununa çözüm sı yolunda kullanılu istedi.

ıbrıs Rum yönetimi nı Kipriyanu ile 'yı ziyaret etmekte Rolandis, Kıbrıs sorçözüme kavuşmave adadaki Türk orçekilmedikçe NAn kuzeydoğu kan zayıf kalacağını tti.

landis Kıbrıs sorunzülmeden Türkiye' ATO içindeki konun sağlamlaştırılın ve Türk-Yunan azlığının giderilen gerçekçi bir yakolmayacağını öne

arada Kipriyanu'nın da Fransa Devlet Başkanı Giscard d'Estaing ile bir görüşme yaptığı, görüşmede Kıbrıs sorununun ele alındığı bildirildi. Kipriyanu daha sonra Londra ve Roma'ya gidecek.

GUARDİAN GAZETESİ

Ünlü İngiliz Guardian gazetesi Türkiye'nin Ege Denizi ile ilgili notamı kaldırmasını iyi niyet belirtisi ve sağduyu açısından zafer olarak niteledi.

Gazete, Batının Türkiye'ye şimdiye kadar görülmemiş çapta bir yardımda bulunmasının zorunluluk haline geldiğini ve Afganistan ve İran olaylarından sonra Batı ülkelerinin bu yardımı sağlamaya istekli olduklarına dikkat çekti.

Yorumda "Batının Doğu Akdeniz'de istikrara ihtiyacı vardır" denildi.

JAPONYA'DA "KOMÜNİST-SOSYALİST İTTİFAKI" BOZULDU

TOKYO

onya'da Komünist ve Sosyalist partiler arasıılan ittifak bozuldu ve Sosyalist Partinin "gidea kaydığını" söyleyen Komünist Partisi lideri Miyamoto, bundan böyle tek başlarına hareceklerini söyledi.

amoto bu konuşmayı Partisinin 15. Kongresinı. Kongreye 30 kadar yabancı komünist partii katıldı.

nver Sedat'ı eleştirenler 5 yıl hapis yatacak

KAHİRE (AA-AP)

Ulusal Demokık Partisinin, Parevlet Başkanı Enlat'ın isteği üzedat'a karşı yönştirileri durdurmuhalefetin sesiek amacıyla yeni tasarısı hazırlaırildi.

el dini inançları nışları kontrol altına almayı amaçlayan yasa tasarısı, yasayı çiğneyenlerin işe alınmasını engelliyor. Tasarı, yasaya karşı gelenlerin kurulacak "Utanç Mahkemeleri"ne çıkarılmasını ve beş yıla kadar hapis cezasına çarptırılmasını öngörüyor.

Tasarı, hukukçular, gazeteciler ve aydınların sert tepkilerine yol açtı.

Arap Birliği toplandı

TUNUS

Birliği, Gafsa yapılan saldırı la ortaya çıkan ibya anlaşmazlılemek üzere, Tuoplandı. Toplantı nus'tan gelmişti.

ntıya katılan Aeleri dışişleri baGafsa kentine saldırı düzenleyen Libya hakkındaki Tunus'un şikayetlerini ve Tunus'un Fransa tarafından işgal edildiğini öne süren Libya iddialarını dinleyecek.

Bu arada, Suriye'nin isteği üzerine Mısır ile İsrail arasında elçilik değişimi ve Arap-İsrail uyuşmazlığı sorunları ele alınacak.

örse çekiç

Gülay Göktürk

Dedim, demedim

Önce bir genelge çıktı ortaya. Altında Yönetim Kurulu Başkanının imzası olan, içinde de binlerce Çukobirlik işçisinin sokak ortasına atılacağı yazılan bir genelge. . Çukobirlik birdenbire karıştı. Hava gerginleşti. İşçiler, "ne oluyoruz" diye birbirine sorarken, yeni bir Tariş'in pususuna yatmış bazıları da kolları sıvamış, kışkırtmaya girişmişti bile. . .

Genelge haberi duyulup da ortalık kızışınca, Başkan hemen ortaya fırladı: "Hayır efendim, mesele çarpıtılmaktaydı". "Kim demişti 2700 işçi atılacak diye? Evet, gerçi kooperatife bağlı birliklerde bazı tensikatlar düşünülüyordu. Sayısı 200 kadardı. Ama Merkez Entegre Tesislerinden bir tek işçinin kılına dokunulmayacaktı. İşçi kışkırtmalara kapılmamalıydı. Çukobirliğin Tariş'e benzetilmesine kesinlikle izin verilmeyecekti, vs."

Hikmet Savatlı Beyin bu teminatları birden bire alevlenen havayı bir parça olsun yumuşattı. İşçi tedirgindi ama temkinliydi de. Şimdilik beklemeyi yeğliyordu. Kışkırtıcıların elleri belki de böğürlerinde kalacaktı.

Fakat bir de baktık, Hikmet Savatlı Bey bundan iki gün önce bir basın toplantısı daha yaptı. Anlaşılan "kritik noktanın" atlatıldığını, havanın yumuşadığını düşünüyordu. Genelgenin ortaya çıktığı günkü telaşlı halini atmış, "cesaret" toplamıştı.

"Bir yanlış anlama oldu" diyordu Sayın Savatlı. "Çukobirliğe bağlı kooperatiflerde işçi çıkarılmayacaktır" demişti. Sadece "Merkez entegre tesislerinde şimdilik atılmayacak" demişti. Ama anlaşılan, "basın mensubu arkadaşlar meseleyi yanlış anladıklarından" kamuoyuna yanlış aksettirmişlerdi. . .

* * *

Bu tutuma ne denir biliyor musunuz? Bu tutuma düpedüz kıvırtmak, kaytarmak denir.

Bu halk, bu işçi, kendisini idare eden yöneticilerinden en başta açıklık, dürüstlük bekliyor. Sözünün eri, lafına güvenilir ciddi kişiler istiyor.

Koskoca bir genel müdür, bir gün kalkar altında imzası olan genelgesini inkar eder, "işçi atmayacağım" diye söz verir, ertesi gün de "atmayacağım demedim, şimdi atmayacağım dedim" diye kıvırtmaya kalkarsa, o sekiz bin işçi böyle bir yönetici hakkında ne düşünür? Bundan sonra hangi sözünü ciddiye alır? Neyine güvenir?

Çukobirlik Yönetim Kurulu Başkanının önceki günkü basın toplantısında yaptığı açıklama, hükümetin aylardır işçi sınıfına karşı sürdürdüğü sinsi, düşmanca tutumu yansıtmaktadır. Hükümetin izlediği çizgi hep aynıdır. Önce söylentilerle, ufak ufak hazırlıklarla, araya sıkıştırılan demeçlerle ve bazen de küçük çaplı uygulamalarla gerginliği artırmak. Kışkırtmaların alıp başını gitmesine göz yummak. Sonra bu ortamda bir köşeye çekilip, geniş çaplı tensikat için fırsat kollamak. Fırsatını yakaladığını, zeminin hazırlandığını gördüğü zaman da ileri atılıp planını uygulamak.

Simdi açıkça belli olmaktadır ki, hükümetin Çukobirlik'le ilgili bir tensikat planı vardır. Ancak, hükümet bu tensikatı mümkün olduğu kadar sorumluluğu üzerinden atarak yapmak istemektedir. Hikmet Savatlı'nın bir gün "Çukobirlik'in Tariş olmasına izin vermeyeceğiz" diye konuşurken, ertesi günü "işçi atacağız" demesi, yani bu tutarsızlıklar, basın mensuplarının yanlış anlamasından değil, hep bu "ince politikayı" uygulamakta ortaya çıkan zorluklardan kaynaklanmaktadır.

Ama şurası da açıktır ki, politikacılar istedikleri kadar "ince politika" yaptıklarını zannetsinler, işçi sınıfı ve kamuoyu olaylarda kimin ne kadar sorumluluk taşıdığını tespit edecek sağduyuya sahiptir.

Önümüzdeki günlerde, Çukobirlik'te de acı olaylar yaşarsak, bunun sorumlusu en başta hükümet ve Çukobirlik yöneticileri olacaktır.

Kongre için ön hazırlıklar tamamlandı

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Olağan Genel Kurulu 19 Martta başlıyor

● ZMİS Genel Başkanı Mehmet Tezer:
"İki büyük parti elele verse memleket bu hale gelmezdi"

ZONGULDAK-RAMAZAN ÇAKIROĞLU

26 Şubat Salı günü bir basın toplantısı düzenleyen Zonguldak Maden İşçileri Sendikası (ZMİS) Genel Başkanı Mehmet Tezer, Genel Kongre ve çeşitli konularda açıklamalar yaptı. İcra Kurulu üyelerinin de hazır bulunduğu toplantıda Genel Kurulun 19 Martta başlayıp, 21 Martta sona ereceği belirtildi.

Genel Kongre için bütün hazırlıkların yapıldığı ve demokratik bir hava içinde kongreye gidildiği bildiriliyor.

Toplantıda, genel başkanlık için yeniden aday olacağını belirten Tezer, seçilmese bile maden işçilerine yardım etmeye devam edeceklerini söyledi.

Konuşmasının büyük bir bölümünü Türkiye meselelerine ayıran Tezer, bir soru üzerine, "İki büyük parti elele vererek Türkiye'yi kurtarmalı, yeni iş sahaları açacak yatırımlara yönelmelidir. Anarşiye el birliği ile karşı çıkmalıdırlar" dedi.

Tezer, "Her sınıf parlamentoya kendi içinden kişileri göndermezse halkın sıkıntısı çözülmez" şeklinde konuştu.

Ekonomik sıkıntıların büyük bölümünün dış kaynaklı ve petrole dayalı olduğunu kaydeden Tezer, bu nedenle Zonguldak kömür havzasının çok önemli ve değişik bir yeri olduğunu belirtti.

Yurdumuzda güncel olarak tartışılan genel grev ile ilgili görüşlerini de açıklayan ZMİS Başkanı, Tariş ve Antbirlik'teki olaylara değinerek, "Genel grev yakıp yıkmak değildir. Yakıp yıkarsak kendi malımızı yakarız. Tariş'te kurunun yanında yaş da yandı" dedi.

Türkiye'nin çıkar ve menfaatlerine ters düşen bir genel grevi desteklemediklerini, ancak işçilerin ve Türkiye'nin çıkar ve menfaatleri açısından grev ya da genel grev yapılabileceğini belirten ZMİS Genel Başkanı şunları vurguladı: "Zonguldak'ta genel grev yapılırsa üretim artmadığı için, ilerde işçilerin maaşları, kıdem tazminatları, emeklilik hakları ödenemeyeceği için yapılacaktır. Çünkü Türkiye'de gidiş buraya doğrudur.

"ZMİS'in iş sahası genişlemektedir. Şimdi Zonguldak, Amasya, Bolu ve Kastamonu'ya uzanmaktadır."

Sendikanın bir tüketim kooperatifi kurmaya çalıştığını, bunun da Zonguldaklı toptancı esnaf, parabaları tarafından engellenmeye çalışıldığını belirten Tezer, basının bu konuda kendilerine yardımcı olmasını istedi.

Ereğli Kömürleri İşletmesindeki son atamaların da ele alındığı toplantıda geçmiş hükümetler sık sık değişiklik yaptığı için eleştirildiler ve ülkeyi bu duruma getirmekle suçlandılar.

Toplantıda 58 bin 494 personelin çalıştığı Ereğli Kömürleri İşletmesi Kurumunda 1469 fazla kişi bulunduğu, her çalışan kadronun sırtından birkaç kişinin asalak geçindiği söylendi.

Zonguldak havzasında son dönemlerde bazı işçilere uzun süreli ücretli izin verildiğini, bunun da işten atmalara hazırlık olduğu söylentisi hakkındaki sorumuzu ise Tezer, "İşte o zaman genel grev hakkımız doğar. İşveren böyle bir şey yapamaz" diye cevapladı.

Üyeleri olmadığı halde Genel-İş'in yetkisine itiraz ettiler

MİSK, Bingö Belediyesinde tertip peşinde

BİNGÖL (ÖZEL)

Halen Bingöl Belediyesinde çalışan işçilerin üye oldukları Genel-İş Sendikası Bingöl Şubesinin 1 Martta başlayacak olan toplusözleşme çağrısına MİSK'e bağlı Türk-Genel-Sen Elazığ Şubesi itirazda bulundu ve toplusözleşme yetkisinin kendilerinde olduğunu iddia etti.

Ancak Bingöl Belediyesinde MİSK'e bağlı Türk-Genel-Sen'in hiç bir üyesi bulunmadığı bildiriliyor. İşçilerin hepsinin Genel-İş üyesi olduğu, halen Bingöl Belediyesinde çalışıp hiç bir sendikaya üye olmayan 10 kadar işçinin ise Genel-İş'in sendikal zam ve sosyal haklarından yararlanmak amacıyla Genel-İş Sendikasına dayanışma aidatı ödediği kaydediliyor.

GENEL-İŞ ŞUBE BAŞKANININ AÇIKLAMASI

Genel-İş Bingöl Şubesi Başkanı Kasım Elçi konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada şunları söyledi: "1973'ten beri Bingöl'de yetkili sendika Genel-İş'tir. 118'i aşkın üye fişimiz ve üye kayıt defterimiz Bölge Çalışma Müdürlüğündedir. MİSK'in yetki konusunda itirazda bulunabilmesi için mevcut üyemiz olan işçilerin çoğunluğunun noterlik vasıtasıyla istifa etmesi gerekir. Böyle bir işlem olmadığı halde Bölge Çalışma Müdürlüğü MİSK'in itirazını nasıl kabul ediyor?"

"MİSK, MHP'li komandolar aracılığıyla işçiler arasında bölücülük ve kışkırtmalar yapıyor. Nitekim Bingöl'de aynı bahaneleri ileri sürerek tezgahladıkları ve İdris Ekinci'nin öldürülmesiyle sonuçlanan olaylar yine MİSK'in ve zamanın Belediye Başkanı Hikmet Tekin'in buna benzer kışkırtmaları ve tertipleri ile olmuştu. Bugün de böyle tertipler tezgahlıyarak, işçileri anarşinin içinde göstererek, devlet güçleriyle işçiyi karşı karşıya getirip, ekonomik ve sosyal hakları doğrultusundaki haklı mücadelemizi sabote etmek istemekteler. Ancak onların bütün bu oyunlarını bozmak amacındayız."

İPEKÇİ DAVASINDA KARAR YAKLAŞIYOR

Ağca'nın arkasındaki örgüt hakkında hiç bir işlem yok

İSTANBUL(ÖZEL)

Basın şehidi ve Milliyet gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'yi öldürmekten sanık ülkücü komando Mehmet Ali Ağca ve Yavuz Çaylan hakkında açılan dava As. Savcının esas hakkındaki mütalaasını bildirmesi için ertelendi. Müdahil avukatlar ile As. Savcı sanığın suçu tek başına işlemediğini belirttiler.

İstanbul 1 Nolu Sıkıyönetim Mahkemesinde devam edilen Ağca davasına müdahil ve sanık vekilleri soruşturmanın genişletilmesi konusunda taleplerini bildirdiler. Ancak mahkeme bu taleplerden hiç birini kabul etmedi.

Davaya müdahil olarak katılan Avukat Sahir ve Gül Erman soruşturmanın genişletilmesi konusunda mahkemeye verdikleri dilekçede Ağca'nın para yatırdığı bankaların hesap kartonları ve tahsil fişlerindeki imzalarla, sanığın emniyette ve savcılıkta verdiği ifadeler altındaki imzaların birbirini tutmadığını ve aynı el mahsülü bulunmadığını, hatta çeşitli bankalara ait karton ve fişlerdeki imzalar arasında dahi benzerlik olmadığını, ayrıca bankalara açılan hesaplarda verilen adreslerin sahte olduğunu tespit ettiklerini belirterek şunları söylediler: "Bütün bu bulgular bizi neticeye götürmektedir. Bir takım şahıslar M.Ali Ağca'ya para gönderirler. Havale etseler kendi kimlikleri ortaya çıkacağı için M. Ali Ağca imiş gibi —belki de sahte hüviyetle— çeşitli bankalarda hesap açarlar. Sonra Ağca'ya şahsen gelerek bu parayı çeker ya da paranın başka bir bankaya havalesini isteyerek oradan parayı alır ve böylece para yatıranların bilinmemelerini sağlar. Aksi halde İstanbul'da oturan kişinin Düzce'de hesap açtırması ve altı gün sonra bu parayı Malatya'dan tahsil etmesi, paranın yarısını da annesine verip onun hesabına yatırması anlamsız olur. İmzalar üzerinde yapılacak inceleme sonunda Ağca'ya kimliklerinin tespit edilmemesi için bir takım tertipiere başvuran kişilerce veya bir örgütçe para gönderildiği anlaşılacaktır."

Ağca'nın Avukatı Turan Özbay ise soruşturmanın genişletilmesi ile ilgili olarak verdiği dilekçede, bazı tanıklar ile Ağca'nın annesinin, KTÜ Fizik uzmanı Atilla Akay'ın ve dosyada bildirisi bulunduğu gerekçesiyle TKP-ML Merkez Komitesi üyelerinin tanık olarak dinlenilmesini istedi.

As. Savcı Ahmet Koç ise "Bugüne kadar cereyan eden olaylar Ağca'nın cinayeti tek başına işlemediğini ortaya koymaktadır, son duruşmada arkasındaki örgütü tehdit edici mahiyetteki sözleri bunu doğrulamaktadır." dedi. Mahkeme tarafların soruşturmanın genişletilmesi konusundaki tüm isteklerini reddederek bazı kamu tanıklarının dinlenilmesinden vazgeçilmesine karar verdi. Duruşma As. Savcının esas hakkında mütalaasını bildirmesi için 26 Mart saat 14.00'e ertelendi. As. Savcının mütalaasından sonra taraflar savunma yapacak ve dava hakkında karara varılacak.

AĞCA'NIN CİNAYETTEN SONRA YAPTIĞI GASP SUÇUNDAN AÇILAN DAVAYA BAŞLANDI

Abdi İpekçi'nin katili M.Ali Ağca'nın cinayetten sonra 22 Mart 1979 tarihinde bir kişi ile birlikte Kızıltoprak'ta bir kuyumcudan silah tehdidiyle 500 lira para ile altın ve pırlanta almak, ayrıca 3 Nisan 1979 tarihinde iki kişi ile birlikte Selimiye'de bir otomobili gaspederek, Koşuyolu'ndaki bir meşrubat deposundan 23 bin 758 lirayı gasp etmek suçlarından açılan davaya dün 1 Nolu Sıkıyönetim Mahkemesinde başlandı. Ağca hakkında bu suçlardan dolayı 47 yıldan az olmamak üzere hapis cezası isteniyor. Duruşma sanık firarda olduğu için yapılamadı ileri bir tarihe ertelendi

İstanbul'da..

(Bastarafı 1. sayfada)

Polis memuru Şener Şahin saat 13.00 sıralarında görevine giderken Aligüngör Caddesinde bir katilin açtığı ateş sonucu ağır şekilde yaralandı. Polis memuru Şahin Urfa Devlet Hastanesine götürülürken yolda öldü.

İSTANBUL'DA

İstanbul'un Zeytinburnu ilçesinde Fikret Aktaş adlı bir nalbur, Yeşiltyol Er Sokaktaki işyerinde kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu ağır şekilde yaralandıktan sonra kaldırıldığı hastanede öldü. Olayda ölen Fikret Aktaş'ın sağ görüşlü olduğu bildirildi.

Bu arada Zeytinburnu Yeşiltepe semtinde dün saat 19.00 sıralarında sol görüşlü Nihat Kayhan adlı kişi kimliği belirlenemeyen kişilerce açılan ateş sonucu ağır şekilde yaralandı. Nihat Kayhan kaldırıldığı İstanbul Tıp Fakültesi Hastanesinde kurtarılamayarak öldü. Emniyet yetkilileri sabah saatlerinde öldürülen nalbur Fikret Aktaş'ın da aynı kişiler tarafından öldürülmüş olabileceği üzerinde durduklarını belirttiler.

İstanbul Etiler'de Dev-Genç adlı örgüt adına para toplayan silahlı altı kişi ile polis arasında çıkan çatışmada bir polis yaralandı. Saldırganlardan bir kişi de öldü. Etiler Akatlar taksi durağında saat 19.00 sıralarında meydana gelen olayda Dev-Genç adına para toplayan teröristler, polis tarafından görülünce kaçmaya başladılar. Polisin "dur" ihtarına uymayan kişiler ateş açtılar. Olayda saldırganlardan Cemal Örek adlı bir kişi ağır, Aydın Karakoç adlı polis memuru da hafif yaralandı. Cemal Örek adlı kişi hastaneye kaldırılırken yolda öldü. Ölen şahsın üzerinde bir tabanca ve iki şarjör bulundu.

1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı, TKP-ML adlı örgüte mensup olduğu belirtilen 21 kişinin daha yakalandığını açıkladı.

Daha önceki açıklamalarda TKP-ML adlı örgüte mensup olduğu bildirilen 141 kişi yakalanmıştı. En son yakalanan sanıkların Okmeydanında Celal Demir'in, Sütlücede Dok Gemi-İş Sendikası Başkanı Aslan Sivri'nin öldürülmesi olaylarına karıştıkları, ayrıca sanıkların Beyoğlu'nda Zeynel Yağmur'un yaralanması ve iki yerde polisle silahlı çatışmaya girmekten suçlandıkları öğrenildi. TKP-ML üyesi olduğu belirtilen kişilerin İstanbul'da 'kepenk kapatma' eylemine katıldıkları da açıklamada yer aldı.

Yakalanan kişilerin üst ve evlerinde yapılan aramalarda 6 tabanca, 87 mermi, 4 şarjör, 2 adet patlamaya hazır el bombası ve 15 bin lira para ele geçirildi.

Öte yandan değişik tarih ve yerlerde çeşitli suç eylemlerine karıştıkları söylenen 10 Dev-Yolcu, 10 Halkın Kurtuluşçusu ve 5 Dev Solcunun yakalandıklarına da açıklamada yer aldı.

ANKARA'DA

Ankara'nın Akdere semtinde dün meydana gelen silahlı çatışmalarda iki öğrenci öldü, üç kişi de yaralandı.

Ankara Gima mağazası arkasında meydana gelen ilk olayda lise öğrencisi olduğu bildirilen İbrahim Filiz, tabancayla vurularak ağır şekilde yaralandı. Yaralı İbrahim Filiz, kaldırıldığı Tıp Fakültesi Hastanesinde öldü.

Akdere Çeşme durağı ile Uzungemiciler Sokakta çıkan ikinci silahlı çatışmada henüz kimlikleri belirlenemeyen dört kişi, açılan ateş sonucu yaralandılar. Yaralılar ameliyata alındılar. Hastaneye kaldırılan yaralılardan Osman Deveci'nin de kurtarılamayarak öldüğü bildirildi.

Geçen hafta başında Ankara 1.Şube Ekiplerince Polatlı'da yapılan aramada Maraş katliamına adı karışan bir MHP'li yakalandı.

Maraş'ta 8 kişiyi öldürdüğü söylenen MHP'li Mustafa Ülker İmam Hatip Lisesi öğretmenlerinden MHP yanlısı Cezmi Ertürk'ün evinde ele geçirildi. Mustafa Ülker daha önce Polatlı'da yayınlanan Sakarya gazetesinin yazı işleri müdürlüğünü yapmıştı.

Ankara Emniyet Müdürlüğünün 1.Şube Ekiplerinin aramayı MHP'li Mustafa Ülker'i yakalamak için yaptıkları bildirildi.

Opel Otomobil Fabrikası işçisi Mehmet Çelik, iki günden beri THY yetkililerini arıyorum diyor

ZAFER TOKER
FRANKFURT'TAN BİLDİRİYOR

Frankfurt Hava Alanındayız... Bir grup işçi, Türkiye'den izin dönüşü yapmışlar. Yaklaşıyorum. Gazeteci olduğumu öğrenen işçiler hemen dertlerini dökmeye başlıyorlar.

"Biz, THY ile uçmak istiyoruz. Her yıl bizi alanlarda süründürüyorlar. Yetkililer, bu başıboş gidişe bir son vermelidirler."

Telaşlı bir işçi atılıyor. "Adım, Üsküdar Gür, Frankfurt'ta çalışıyorum. Eşyalarım kayboldu. Kaçtane dilekçe yazdıysam .. bir sonuç alamadım." Ve başka işçiler karışıyor söze. "Biz, Saarbrücken şehrinde Michelin Lastik Fabrikasında çalışıyoruz. Fabrika aniden tatile girdiği için, mecburen izine gitmek zorundayız. Dört kişiyiz. THY, bizimle ilgilenmiyor. Ne yapacağımızı şaşırdık kaldık. Biz, THY'ye yardımcı olmak, onunla uçmak istiyoruz." ...Az sonra, yanımıza Muharrem Savcı isminde başka bir Türk işçisi yaklaşıyor ve başlıyor anlatmaya: "Sekiz yıllık işçiyim. THY memurları bilet yok diyorlar. Fakat, buradaki acentalar bize bilet satıyor ve aldatıyorlar. Beni başka uçakla, bavullarımı başka uçakla yollamaya kalktılar."

Türk Hava Yollarının Frankfurt ve başka bürolarında durum aynen böyle. İşçilerin yakındığı tek şey, rüşvet, başıbozukluk. THY'nin iş yapmaktan aciz oluşu...

İşte yüzde 16 komisyonla THY'nin biletlerini satan bir şirket (Fotoğraf: AYDINLIK)

THY «ÇİFTLİK» OLMAKTAN ÇIKARILIP BİR «KURULUŞ» HALİNE NASIL GELECEK?

● THY, Uluslararası Hava Taşıma Birliği'nin kurallarını da çiğneyerek, charter şirketlerine yüzde 7,5 yerine, yüzde 16 komisyon ödüyor

THY Uluslararası Hava Taşıma Birliği'nin üyesidir. Ve bu birliğin kurallarına göre, bilet satışları için ödenecek komisyon, yüzde 7,5 olarak tespit edilmiştir. IATA dışında çalışan, Charter seferleri düzenleyen şirketler, bu kaideye uymamaktadırlar. Çeşitli ülkelerin hava yolları kendilerine bağlı başka bir şirket kurarak, bu kuralın dışına çıkabilmektedirler. Alman Hava Yolları LUFTHANSA, bu kuralın dışında çalışabilmek için, CONDOR adlı bir şirket kurmuş bulunmaktadır... Charter seferleri yapan şirketler, yolcu bulduğu zaman istediği fiyata, istediği yere yolcu taşıyabilmektedir!

Burada THY açısından ilginç bir durum vardır. THY, bizim işçileri taşımamak için adeta çaba sarfetmektedir. Şöyle ki IATA üyesi bir uçakla gelmek için yurt dışındaki işçilerimiz, Frankfurt-İstanbul arası (gidiş-dönüş olarak) son devalüasyondan önce 600 mark ödemekteydiler. Charter şirketlerinin uçaklarına ise, 390 mark ödüyorlardı... THY, direkt yolcu taşımayıp, kendi uçaklarını bu Charter acentalarına kiralayarak, hem yüzde 16 komisyon ödüyor, hem de 390 marka yolcu taşımış oluyor. Bir de madalyonun öteki yüzü var. IATA THY'nin yüzde 7,5'ten fazla komisyon ödediğini tespit ederse, yönetmelik gereği THY, 20 bin dolar cezaya çarptırılabilir. Ortaya çıkan sonuç şudur; THY, kendi yemiyor, Charter şirketlerine uluslararası yasalara aykırı olarak fazla komisyon ödüyor. Kendi zarar ediyor, bu şirketleri zengin ediyor.

Bu uygulama içinde Charter acentalarıyla ilişkiler ve bilet satışları tam bir çorbaya dönmüş durumda. Bir süre önce THY, bilet satışlarında ortaya çıkan, bazı yolsuzluklar üzerine acentalarla çalışmayı kaldırmıştı. Ancak araya partizan çıkarlar girince aynı kişiler yine acentaları çalıştırmaya başladılar. Ve bugün THY'nin biletlerini satan iki acenta var. Akın Savuk ve Necmi Öz'ün işlettiği bu şirketlere bazı THY yöneticilerinin de ortak olduğu söyleniyor. THY Frankfurt Müdürü Orhan Ergün ve Müdür Yardımcısı Uçar Dalgıç'ın gayretleriyle, bu iki acentaya verilen komisyon uluslararası yönetmeliğe aykırı olarak, yüzde 7,5'ten yüzde 16'ya çıkartıldı. Bu iki acenta ile THY arasındaki sözleşmeye göre, ödenecek komisyonun yüzde 12,5'i Almanya'da mark, geriye kalan da Türkiye'de lira olarak ödeniyor. THY bir yılda bu şirketlere 12 milyon markık bilet sattığına göre, bu iki acentanın yıllık komisyonları 2 milyon marka yaklaşıyor!.. Bir başka ilginç nokta da, bu iki acenta, THY'den aldıkları biletleri Almanya'da bazı bakkallarla kasaplara ve çeşitli derneklere sattırmaktadırlar. Ve onlara tutturabildikleri kadar, komisyon ödemektedirler. Bazı kişilerin kazançları için, işleyiş öyle bir düzenlenmiş ki, THY'nin Frankfurt Bürosunda bilet bulamazsınız ama yüz metre ötedeki bakkalda, manavda, kasapta bilet bulabilirsiniz!...

BİR ŞİRKET YÖNETİCİSİ KONUŞUYOR

Frankfurt'ta çalışan Güllüoğlu acentası yöneticisi THY'nin yurt dışındaki uygulamaları hakkında şunları söylüyor:

"Büromuzu kapatmamız için sürekli baskı yapıyorlar. THY'nin Büro Müdürünün Yardımcısı Uçar Dalgıç'ı buraya gelene kadar hiç tanımıyordum. Ama kısa sürede beni yumruklamaya kadar gelişmeler oldu. Olay şu: Uçak taşımacılığında şöyle bir kural vardır Ben, Lufthansa biletini kesip THY ile OK'lı (anlaşmalı) yolcuyu Türkiye'ye gönderebilirim. THY de sözkonusu yolcuyu taşımak zorundadır. Bir Türk işçisi geldi ve bilet istedi. Ben, bu vatandaşa yukarda açıkladığım şekilde bilet kestim. O gün de İstanbul'a gelecek uçak hemen hemen boştu. Fakat Uçar Dalgıç, yolcuyu uçağa bindirmedi. Bana "Seni tanımıyorum ki?" dedi. Ben de durumu Lutfhansa'ya bildirdim. Bu sefer, yolcuyu almak zorunda kaldı. Uçar Dalgıç, hemen yolcuyu alıp uçağa götürdü. Ben de arkadan gidip, yolcudan, doğrudan bana gelip, bilet istediğini belirten bir yazı istedim. Tam yolcudan imzalı kağıt alıyordum ki, Uçar Dalgıç bana sert bir yumruk vurdu. Bu THY görevlisinden böyle birşey hiç beklemiyordum. Sonra, kanuni yollara başvurdum. Mahkeme hâlâ devam ediyor!...

"Bir de THY'nin başındaki dert "Genel Acentalık" meselesidir. Orhan Ergün, eskiden Ticaret ve Satış Müdürüydü. Onun zamanında bu genel satış acentalıkları meselesi çıktı. Özellikle işçilerin izin günlerinde bunlar haddinden fazla bilet satarlar. Ama hiç bir THY yetkilisi gelip de bir şey demez, çoğu zaman yolcular açıkta kalır. THY'nin paraları böylece vurgunculara kaptırılır."

THY NASIL KURTULUR?

Tam bir iflasa sürüklenen Türk Hava Yolları nasıl kurtulur?... Bu soruya cevap vermek belki de çok güç. Ama şurası bir gerçek ki, "Partizanlık, bir "Politik Rüşvet Şirketi" olmaktan kurtulduğu an, zarar eden bir şirket değil kâr eden bir şirket olabilir. Bu uygulamalar, bu keyfilik son bulduğu zaman, ancak o zaman THY diye bir kuruluştan söz edilebilir. Ve hükümetin sorumluluğu her şeyden önce THY diye bu kuruluşu tekrar kurmaktır.

Bu arada anlattıklarımız THY'deki başıboşluğun, şirketten başka herkese yarayan mirasyedi tutumun sadece bir kısmıdır. Ve bunun sorumlusu da her yönetim kurulu değişiminde, içleri kuşkuyla dolan binbir sıkıntı ve imkansızlık içinde, hatta çoğu zaman hayat tehlikesini de göze alarak çalışan THY'nin emekçileri değildir. Şimdi bu THY'nin emekçileri, başındaki bozukluğa rağmen THY'yi bugüne kadar ayakta tutanlar hak grevindeler. Aynı zamanda şunu da söylüyorlar; "THY'nin çiftlik haline getirilmesine izin vermeyeceğiz"... Yönetim Kurulunun bu sese cevabı ise "Lokavt" oluyor. Hükümet ise bu manzarayı sanki uzayda bir gezegeni izler gibi seyrediyor...

BİTTİ

Türk-İş ile Hollanda Sendikalar Federasyonu arasında görüşmeler yoluyla yapılıyor

ANKARA (AA)

Türk-İş'in davetlisi olarak Ankara'ya gelen Hollanda Sendikalar Federasyonu heyeti ile görüşmeler başladı.

Görüşmelerde Hollanda'da bulunan Türk işçilerinin sorunlarının yanı sıra oturma, çalışma izni ile Türk işçi çocuklarının eğitimi ve Türkiye'ye kesin dönüş yapan Türk işçilerinin emeklilik sorunları ele alınacak.

Görüşmeleri bir konuşma ile açan Heyet Başkanı ve Türk-İş Genel Mali Sekreteri Ömer Ergün, her iki kuruluşun 20 yıldan beri iyi ilişkiler içinde olduğunu hatırlattı, yapılacak görüşmelerde karşılıklı fikir teatisinde bulunacaklarını ve bunun yanısıra Hollanda'da çalışan 60 bin, aileleri ile birlikte 100 bin civarındaki Türk işçisinin problemlerinin çözüm yolunun aranacağını söyledi.

Ergün daha sonra şöyle konuştu:

"Ülkeler arasındaki uygulamalarda ortaya çıkan ayrıcalık yönünden yurda kesin dönüş yapacak işçilerin emeklilik haklarının garanti altına alınmasını istiyoruz. Bu alanda hükümetlerimize de ciddi görevler düşmektedir. Türkiye'ye kesin dönüş yapan ve yapacak işçilerimizin çalışabilecekleri bir işe yerleşmesini istiyoruz.

"Diğer taraftan yurt dışında çalışan ve çalışmakta olan Türk işçilerinin çocuklarının eğitimi konusundaki çalışmalar konusunda da hem sendikalara hem hükümetlere büyük görevler düşmektedir."

LASTİK İŞKOLUNDA İKİ SENDİKA SOSYAL DEMOKRAT-İŞ KONFEDERASYONUNDA BİRLEŞTİ

İSTANBUL (ÖZEL)

Türkiye Sosyal Demokrat İşçi Sendikaları Konfederasyonuna bağlı İdeal Lastik İş Sendikası ile Bağımsız Çağdaş Lastik İş Sendikasının birleştikleri açıklandı.

Her iki sendikanın bir protokol imzalayarak birleşmeyi kabul ettiklerini açıklayan Sosyal-Demokrat İş Genel Başkanı Ziya Hepbir, her iki sendikaya bağlı emekçilerin birleşmesinden duydukları memnuniyeti ifade ederek şunları söyledi:

"İki sendikanın birleşmesinden dolayı 1500 civarındaki emekçi bundan böyle Sosyal Demokrat İş Konfederasyonu içinde tek sendika vasıtasıyla yaşam mücadelesini de vam ettirecekler."

İşadamlarının vergi ve önlem tasarıları hakkındaki görüşleri

İSO Başkanı Çavuşoğlu

"Tarım kesimi vergi vermiyor"

●Çavuşoğlu: «30 yıllık anlayış, vergi vergilendirmek olmuştur»

İSTANBUL (THA)

İSO Başkanı Şaban Çavuşoğlu, yeni tasarı konusundaki görüşlerini açıklarken tasarıyı eleştirdi ve "Tasarıyı vergi adaleti ve vergi kayıplarının önlenmesi açısından incelemek olanaklıdır" dedi.

Çavuşoğlu daha sonra vergi kayıplarının önlenmesi konusunda hiç bir önlem getirilmediğini belirterek şunları söyledi:

"Gelir vergisinin 30 yıllık uygulaması içinde getirilen her değişiklik vergi temin edilen alanları yeniden vergilendirmek olmuştur. Ve böylece vergi yükü taşıyan kesimlerin vergileri biraz daha ağırlaştırılmıştır. Yeni tasarıda bu gelenegin sürdürülmekte olduğunu görüyoruz. Vergi nin yaygınlaştırılmasındaki amaç vergi dışı kalan alanlara yönelecek sistemin getirilmesidir. Unutulmamalıdır ki, içinde bulunduğu ekonomik koşullar yalnızca büyük firma sahipleri ile ücretlilerin değil, toplumun tüm kesimlerinin azami fedakarlıkta bulunmasını zorunlu kılmaktadır.

"Ülkemizde, tarım kesimi taşıdığı önemli vergi potansiyeline rağmen çoğunlukla vergileme dışında kalmıştır. Tarım sektörünün milli gelir içindeki payı yüzde 26 dolayında olmasına rağmen gelir vergisi içindeki payı yüzde 1'e ulaşmaktadır"

SOSYAL HUZURSUZLUK

İSO Başkanı daha sonra vergi tarife cetvellerindeki değişiklikler konusunda görüşlerini açıklayarak şöyle dedi:

"Vergi tarife cetvelindeki değişikliğe baktığımızda ön görülen tarife ile halen yüzde 60 olan üst oran yüzde 64'e yükseltiliyor. Mali denge vergisinin yürürlükten kaldırılması koşulu ile sözkonusu değişikliği uygun görmekteyiz. Ancak alt dilimin yüzde 45 oranında vergilendirilmesini gerçekçi bulmaktayız. Alt oran ile üst oran arasındaki farkın 20 puana düşmesi birtakım sosyal huzursuzluklar yaratabilir. Bu değişiklikler konusunda örnek verilirse en düşük düzeyde ücret alan bir işçi ile en yüksek düzeyde ücret alan bir genel müdür 1 milyon, yıllık gelir sınırı içinde yüzde 45 vergi yükümlülüğü ile aynı kefeye konulmaktadır."

İSO Başkanı açıklamasının son bölümünde yeni tasarı ile kurumlaşmanın engellendiğini, ekonomik gerçeklikle ve sanayileşme istemlerine cevap verilmediğini ileri sürdü."

Maden-İş ile MESS, pazartesinden itibaren bir hafta aralıksız görüşme yürütecek

İSTANBUL (ÖZEL)

Maden-İş'le MESS arasında sürdürülen Toplu iş sözleşmesinde tarafların karşılıklı grev ve lokavt kararı almalarından sonra, görüşmelerin tekrar başladığı ve pazartesi gününden itibaren bir hafta boyunca aralıksız sürdürüleceği öğrenildi.

MADEN-İŞ 5 FABRİKAYA GREV KARARI ASTI

Öte yandan Maden-İş Sendikası grev kararı alınan işyerlerine grev ilanlarını asmaya devam ediyor. Son olarak Bursa'da toplam 965 işçinin çalıştığı 5 işyerinde grev kararı asıldı. Grev ilanı asılan işyerleri şunlar: Siemens, Beltan, Çemtaş, Karsan ve Elba.

Ayrıca Eskişehir'de toplam 3 bin işçinin çalıştığı ve aralarında Arçelik'in de bulunduğu 8 işyerinde de grev kararının asılacağı bildiriliyor.

7 FABRİKADA İTİRAZ

Bu arada Bursa'da kurulu Oyak-Reno Mako Burçelik, Robert Bosch SKT, Tofaş ve Coşkunöz Fabrikalarında Türk-Metal'in Maden-İş'in yetkisine itiraz ettiği ve Bursa İş Mahkemesinin 7 Mart'ta yetki konusunda bir karar vereceği öğrenildi.

Yeni tasarı yüzde 1'lik vergi öneriyor

SERVET VERGİSİNİN DÜŞÜK TUTULMASI KAÇAKÇILIĞA BİR KAPI DAHA AÇACAK

İSTANBUL (ÖZEL)

Yeni vergi tasarısında, servet beyannameleri değiştirilirken alınacak vergi oranının yüzde 1 gibi düşük bir oranda tutulmasının önümüzdeki yıllarda vergi kaçakçılığına yeni bir kapı açacağı belirlendi.

Vergi yükümlülerinin ne kadar servete sahip olduklarını, beyanname vererek bildirme zorunluluğu vergi kaçakçılığını önlemek için bir araç olarak kullanmayı amaçlıyordu. Servet beyaannamelerinin bildirilmesi uygulamasını getiren uzmanlar, yükümlülerini servet bildirimleri ile gelir bildirimleri arasında bir ilişki kurmayı ve vergi kaçakçılığını bu yoldan önlemeyi amaçlıyorlardı. Uygulamaya geçilirken, servetlerini yüksek, ancak vergiye matrah olacak gelirlerini düşük gösterecek yükümlülerin vergi kaçırdıklarının belirlenebileceği düşünülmüştü. Ancak servet beyannamesi verme uygulaması 20 yıldan beri uygulanmıyordu.

YENİ TASARI

Yeni bildirilecek servetlerden yüzde 1 gibi sembolik bir vergi alınması sonucunda ise yükümlülerin, sahip olmadıkları kadar yüksek servet beyan edecekleri ve böylece vergi kaçakçılığına yeni bir kapının daha açılacağı saptandı. Buna göre, servet sahibi olan vergi yükümlüleri, ileride vergiye tabi gelirlerini servete çevirip az gelir ettiklerini beyan edecekler ve düşük vergi ödeyecekler. Bunların servetleri kontrol edilince de daha önce yüksek beyan ettikleri için servetlerinde gerçekte varolan yükselmeler görülemeyecek.

Örneğin, gerçekte 10 milyon liralık bir servete sahip olan bir yükümlü, bunu 30 milyon olarak gösterdiğinde sadece 200 bin liralık bir fazla ödeyecek. Bu yükümlü bir sonraki yılda vergiye tabi 20 milyonluk bir gelir elde etse ve fakat hiç kâr etmediğini beyan ederek bunu servetine atsa vergi kontrolu açısından bunu kanıtlamak imkansız olacak. Çünkü, bu yükümlünün serveti kontrol edilse ancak 30 milyonluk bir servetle karşılaşabilecek ki, bu da beyannamesini değiştirirken bildirdiği beyana tekabül ediyor.

Böylece sözkonusu yükümlü, 20 milyonluk geliri üzerinden ödemesi gereken 14 milyonluk vergiden kaçınmış oluyor. Devlet böylece, büyük boyutlu vergi kaçakçılığına meşru bir yol daha göstermiş oluyor.

Döviz getiren kurumlardan vergi alınmayacağı kararı Tahtakale'yi sevindirmedi

HABER MERKEZİ

Yeni vergi tasarısının döviz getiren kurumlardan vergi alınmamasını öngören maddesi hakkında, döviz ticareti merkezi Tahtakale'nin yetkilileri "Kendileri için değişen bir durumun sözkonusu olmadığını" açıkladılar.

Döviz getiren kurumlardan vergi alınmayacağı haberi bir çok kurumu sevindirirken, Tahtakale yetkililerinin kayıtsız kalışı dikkatleri çekmişti. Görüşlerini almaya giden muhabirimize 4 milyar dolar dövizle "iş çeviren" Tahtakale yetkilileri "Bu tasarı döviz çekmek içindir. Biz tasarı yokken de memlekete döviz getiriyorduk. Bu bakımdan tasarının bizimle ilgisi yoktur" şeklinde açıklamada bulundular.

Devletin vergiden muaf tutacakları yerine vergi vermesi gerekenleri bulup çıkarması gerektiğini belirten Tahtakale yetkilileri "Devlet bile artık bizim Merkez Bankasından iyi çalıştığımızı bilmektedir. Bizim kasalarımız hiç boşalmamıştır. Merkez Bankası ise tehlikededir. Kasaların dolması ise tasarılarla değil, icraatla gerçekleştirilebilir. Ancak bu gerçek henüz görülmemektedir" dediler.

Yeni tasarının kendi durumlarına hiç bir değişiklik getirmediğini belirten Tahtakale yetkilileri "bunu vergi verenler düşünsün" dediler.

KAYIP— Nüfus cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisi hükümsüzdür.

Birsen BATTAL

İşadamları patronların klasik 60 özürünü açıkladı

TÜRK PATRONLARI DÜNYA ÇAPINDA KULLANILAN 50 KLASİK ÖZÜRE KATKIDA BULUNDU

İSTANBUL

Türk Sanayici ve İşadamları Derneği'nin (TÜSİAD) "Görüş" dergisi "e patronların bir işi yapmak istemediklerinde öne sürdükleri 60 klasik özür yayınladı. Bunlardan 50'si International Management dergisinde yeralmış, 10'u ise TÜSİAD'çılar tarafından eklenmiş başka hiç bir ülkede bugüne kadar kullanılması düşünülmemiş, halis muhlis Türk özürleri.

Dergide "Patron eğer gününde değilse dünyanın en parlak teklifini de götürseniz dünyada patronlar sizi bu özürlerle ikna ederler" deniliyor, ayrıca Türkiye'de patronların buna on özür daha ekleyebildikleri belirtilerek bunlar arasında ençok kullanılan özürlerin "önümüzdeki seçimlere kadar birşey yapamayız" ve "hükümetin kaç gün kalacağı belli değil" sözleri olduğu açıklanıyor.

KLASİK ÖZÜRLERDEN BİRKAÇI

International Management dergisinde yeralan 50 klasik özürden birkaçı şöyle:

"Şimdi buna zamanımız mı var yani?

"Bu çok büyük bir değişiklik getirir.

"Biz ancak, başka hiç bir çare kalmazsa bunu yapabiliriz.

"Sen fildişi kulede oturup teklif getiriyorsun.

"Ayaklarını yere bas da konuş "Herşey doğru dürüst giderken nereden çıktı bu?

"Bu fikri hiç mi hiç tutmadım"

"Haklısın, çok haklısın ama...

"Ha bak, buna daha hazır değiliz.

"Fikir harika ama uygulanamaz.

"Biraz daha düşünelim.

"Gene mi?

"...Bak senden hep böyle değişik fikirler beklerim. Başka düşündüklerin de varsa çekinme söyle.

"Hah, ...hemen bir komite kuralım.

"Şimdi böyle şeyler için çok meşgulüz

"Biz senelerdir bu işi böyle yürütüz.

BİZİM PATRONLARIN 10 KATKISI

1- Kardeşim bu ülkede 17 sayılı karar varken hiç bir şey olmaz

2- Bankalar kredileri kesmiş, sen nelerden sözediyorsun.

3- Önümüzdeki seçimlere kadar birşey yapamayız.

4- Hükümetin kaç gün kalacağı belli değil.

5- Biz fabrikanın kapısına kilit asacağız diyoruz...

6- Olur ama....'dan sonra.

7- Bak ben seni çok severim. Sen beni ağabey kabul et, senin harcanmanı hiç istemem, onun için unut bunu.

8- Vallahi bana göre hava hoş ama unutma burası Türkiye.

9- Şu toplusözleşme telaşı arasında bir bu eksikti.

10- Yarın Ankara'ya gidiyorum.

Ege Sanayi Odası Başkanı Adıgüzel

"Ekonominin bu bitkisel hayata daha ne kadar dayanacağı meçhul"

İZMİR (THA)

Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı Yılmaz Adıgüzel, ekonomik önlemlerin üretimin artmasını sağlayacak bölümlerinin askıya alındığını belirtti ve "Tüm sınai işletmelerde üretim düzeyi düşmüş, makineler durmaya başlamıştır" dedi.

Adıgüzel, Oda Meclisinde yaptığı konuşmada, ekonomik önlemleri kötüye gidişi durduracak ve yeniden canlılık getirecek önlemler olarak gördüklerini ve desteklediklerini açıkladı ve şunları söyledi: "Ancak bir ayı aşkın süre geçti, bu süre içinde kararların uygulamaya aktarılması ve ekonomik işlerlik kazandırılması maalesef mümkün olmadı."

Adıgüzel, daha sonra şunları belirtti:

"Diğer bir ifade ile alınan ekonomik tedbirler bir türlü bürokratik engelleri aşamadı. Tedbirlerin ve kararların ekonomik kesimlere yük getiren bölümleri süratle uygulamaya kondu, fakat ekonomiye işlerlik kazandıracak bölümleri askıda bırakıldı. Hatta o kadar ki, istisnasız bütün sınai kuruluşlarda üretim düzeyi daha da düşmüş makineler büsbütün durmaya başlamıştır."

Adıgüzel, Türk sanayinin kan yetersizliğinden komaya girmek üzere olduğunu belirtti ve "Halbuki şu anda sanayimize değil yeterli kan, serum bile verilememektedir" dedi. Ege Sanayi Odası Başkanı bu durumda hastanın belki bir süre daha bitkisel hayat yaşayacağını, ancak bu bitkisel hayata daha ne kadar dayanabileceğinin meçhul olduğunu söyledi.

Buğday ihracından 1 milyar dolar kazanmak mümkün

●TÜSİAD bunun için tohumluk ıslahı ve üretimi teşvik edecek bir fiyat politikası ve TMO'nun dışında da ihracat imkanı sağlanmasını istedi

İSTANBUL(THA)

Türkiye Sanayici ve İş Adamları Derneğinin (TÜSİAD) yayın organı Görüş dergisinde buğday ihracından yılda bir milyon dolar kazanılabileceği açıklandı. Dergide bunun için alınması gereki tedbirler de belirtildi. TÜSİAD, tohumluk cinsinin de değiştirilmesini istedi.

TÜSİAD'ın Görüş dergisinde şu görüşlere yer verildi:

"Herşey 1970'den sonra düzeldi. 1975'lerde Meksika buğdayı diye bir tohum geldi. Gübre kullanımı başladı. Kendi kendini doyuran ülkeler arasına girdik. Hatta şimdi dünyanın en kıt mallarından olan, petrol kadar önem kazanan buğdayı satma imkanından bahsediyoruz."

"Ama bugünkü şartlar aynen sürüp gitmez, ya dejenere olan tohumlar ve yanlış fiyat politikası ile Türkiye tekrar buğday ithali için çırpınmaya başlar ya da aklımızı başımıza alırız. Buğday üretimini artırırız. Artan nüfusu doyururuz. Kalanı da satar, ihtiyacımız olan malları alırız. Bütün bunlar oturarak olmaz. İşte 'Devlet Baba' babalığını burada göstermeli.

"Devlet Baba çıkan buğdayı ille ben ihraç edeceğim dese de ihraç edemez. Buna gerek de yoktur. Bunu kişiler yapabilir.

"Ama Devlet Baba ülkede buğday üretimini artıracak yeni tohum tipini getirebilir. Bu tohumun ekimini organize edebilir. Buğday ekimini teşvik edecek bir fiyat politikası uygulatabilir. Bunları da kişiler yapamaz.

"Aynı tarlayı aynı miktar gübre ve aynı masrafla ekip buğday üretimini iki katına çıkarmak mümkündür.

"Bütün mesele tohumluktadır. Misal, bugün İtalyanlar dönümde 900 kg. veren Mara ve Conte mazotte tipi tohumlar geliştirmiş. Dünyada bunların başka çeşitleri de var. Bu tohumlar getirilse, örneğin bugün Çukurova bölgesinde dönümde ortalama 250 kg. olan buğday verimini 500 kg'ın üstüne çıkarmak işten bile değil."

TÜSİAD, Toprak Mahsülleri Ofisinin (TMO) nasıl çalışması gerektiğini de belirterek şöyle dedi:

"Türkiye buğday üretimini düzene sokarak kendini zorlamadan 5 milyon ton buğday satmak üzere bir kenara ayırabilir. 5 milyon ton buğday 1 milyar dolar eder. Bizim arayıp da bulamadığımız para. Ama ancak 5 milyon ton satılacak buğdayı olmak başka, bunu paraya çevirmek başka. Türkiye'de buğdayı Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) ihraç edebilir. Bu yıl TMO'nun elinde sadece 2 milyon ton buğday vardır. Bu da kötü kalitedir. Ofis bunu belediye ihtiyaçları için saklar. Satamaz. Buğday fiyatları o kadar düşük tutulmaktadır ki buğday ya üretilmemekte, ya israf edilmekte, ya da çok kötü biçimde depolanmaktadır.

Nuri Çolakoğlu

AFGAN GERİLLALARI ANLATIYOR (2)

** Yurdundan koparılmış bir Afganlı bebe...*

** Afganistan'da yaygın ve Rusları da şaşırtan, ilk planlarını başarısızlığa uğratan bir direniş var... Direnenler genci ihtiyarıyla Afganlılar. Bir de Ruslara karşı savaşan Afgan ordusunun bir bölümü...*

●80.000 kişilik Afgan ordusu 30.000'e düştü, kaçanların büyük kısmı gerillalara katıldı

●Pakistan'daki askeri çevreler gerillaların ellerinde çok gelişmiş silahlar olduğunu doğruluyor, ancak bunları kullanmakta güçlük çektiklerini ileri sürüyor

"Esas ikmal kaynağımız Ruslar"

● Gerillalar ellerinde iki tane Mi-24 helikopteri bulunduğunu söylüyor

HAMİDULLAH, ya da bizim söyleyişimizle Hamdullah'la Hizb-i İslami'nin karargahının kapısında karşılaştık. Elinde kısa kabzalı gıcır gıcır bir klaşinkof, ucuna süngü takmış nöbet tutuyor. Kapıdan girince ilk onunla karşı karşıya geliyorsunuz.

Bozuk bir İngilizce ile "Kimi istemiştiniz?" diye soruyor. Türkiye'den gelen bu gazeteci olduğumu söylerken sözümü kesiyor.

"Sen Türksün?" diyor, "hem de Türkçe.

"Evet," diye cevap veriyorum.

"Türki danışırsın?" (Türkçe mi konuşursun?)

"Evet, sen nerden bilirsin Türki?"

"Men Türkem, Özbek'em."

Hamdullah, Afganistan'ın kuzeydoğusundaki Badakşan ilinden bir Özbek. Rus işgalcilerine karşı silaha sarılmış, Taraki darbesinden hemen sonra mücadeleye katılmış. O da diğer birçok Müslüman gerilla gibi zaman zaman Peşaver'deki karargaha geliyormuş.

"HER TEMİZLEDİĞİMİZ DÜŞMAN BİZE BİR SİLAH KAZANDIRIYOR"

Hamdullah'la iyi kötü Türkçe anlaşıyoruz. Çok sıkıştığımızda da İngilizceye başvuruyoruz.

Zaten Türkiye'den doğuya doğru giderken, insan başı sıkıştığında 'Türkçeye başvurarak taa Çin'in ortalarına kadar gidebiliyor. İran, Pakistan ve Çin'e yaptığımız gezilerde bu deneyi yaşadık.

'Hamdullah, gazetelerde dergilerde hep Afganistanlı mücahitlerin ellerinde eski tüfeklerle resmi çıkardı. Uzun namlulu, taa Birinci Dünya Savaşından kalma. Şimdi bakıyorum, burada, sınırda, Afganistan'dan gelenlerde hep gıcır gıcır silahlar var. Nasıl oluyor bu?"

"Onlar eski resimler şimdi Allah Ruslardan razı olsun". Bunu söylerken gözlerinde muzip bir pırıltı var.

"Nasıl yani?"

"Ruslar eskiden beri hainlere bol silah veriyor. Şimdi kendileri de geldiler. Her temizlediğimiz düşman bize bir silah kazandırıyor. Bunların sayısı arttıkça daha fazla silah elde ediyoruz. Böylece eski silahlarımızı durmadan yeniliyor, cephanemizi tamamlıyoruz."

"BUGÜNE KADAR KİMSEDEN ÖNEMLİ BİR ASKERİ YARDIM ALMADIK"

Daha sonra görüştüğümüz Hizb-i İslami'nin lideri Gülbadin Hikmetyar'a da ne kadar silah ve askeri malzeme yardımı aldıklarını sorduk.

"Mücadeleye önce kendi sınırlı kaynaklarımızla, eski paslı tüfeklerle başladık. Bugüne kadar da kimseden önemli bir askeri yardım almadık. Hiç bir ülke bize 3 bin silah vermedi. Ama sadece Asmar Tugayımız bize katılması 3 bin tüfek kazandırdı.

"Bugün de aynı yolu izliyoruz. Her gün bize yeni yeni askerler katılıyor. Düşmanın bütün cephaneliğini sırtlayıp geliyorlar. Rus işgalinden sonra bize katılan asker sayısı daha da hızla arttı.

"Şu ana kadar bize katılan Afgan askeri birlikleri iki tümen, bir tugay, iki tabur. Ayrıca birçok küçük birlik, bazı birliklerin önemli kısmı.

"Bu daha da artacak. Ruslar bugün birçok birliği kışlasına hapsetmiş, etrafını tanklarla çevirmiş durumda."

Toplam kaç Afgan askerinin katıldığını soruyorum.

"Afgan ordusu işgalden önce 80 bin kişiydi. Şimdi mevcudu 30 bine düştü. Aradaki 50 binlik farkın büyük bir kısmı mücahitlere katıldı. Bir kısmı ise yollar kesik olduğundan bize katılamadığından çekip köyüne gitti. Mücadeleye katılmanın bir fırsatını arıyor."

GERİLLALARIN VERDİĞİ BİLGİLERİ, YABANCI ASKERİ YETKİLİLER DE DOĞRULUYOR

Gülbadin Hikmetyar'ın verdiği rakamları Pakistan'ın başkentindeki bazı askeri çevrelerle de tartıştım. İslamabad daki elçiliklerin askeri ataşelikleri Afganistan'daki gelişmeleri büyük bir dikkatle izliyor, değerlendirmeler yapıyorlar.

Bunlar da bu rakamların belli ölçüde bir abartma payı taşısa bile esas olarak doğru olduğunu belirttiler. Afgan ordusunun önemli bazı birliklerinin gerillalara katıldığını, katılırken silahlarını beraberinde götürdüklerini söylediler.

Bir yabancı subay, "Mücahitlerin elinde çok gelişmiş silahlar bulunduğu doğru. Ama onların esas sorunu, bu silahların büyük bir kısmının kullanımı uzun bir eğitimi gerektiriyor. Gerillaların elinde ise bu kadar eğitilmiş personel yok. Sıkıntı buradan doğuyor" diyordu.

Müslüman gerillalar ise ellerinde Rus Mi-24 helikopterlerden iki tane bulunduğunu ve ilkbahar saldırısında bunları kullanacaklarını söylüyorlar.

Askeri yetkililer, Rusların Mi-24'leri daha Varşova paktı üyelerine bile vermeye kıyamadıklarını, gerillaların bunları ele geçirmesinin büyük bir başarı olduğunu ifade ediyorlar. Ancak gene bunları kullanmanın güçlüğüne dikkat çekiyorlar.

AFGAN ORDUSU GERİLLALARA ALAYLAR BÖLÜKLER HALİNDE KATILIYOR

Afganistan sınırı yakınında bir mülteci kampında karşılaştığımız Afganistan gerilla örgütlerinden birinin isminin açıklanmasını istemeyen bir askeri yetkilisiyle konuşuyoruz. Ellerinde ne gibi yeni silahlar olduğunu soruyorum:

"Elimizde üç tip silah var. Çok eskiden beri halkın sahip olduğu eski silahlar. Düşmandan ele geçirdiklerimiz. Bir de bize katılan askerlerin getirdikleri.

"Bakın bir örnek vereyim. Mücahitler 20 Ocakta Baghlan'da Nahrin kasabasındaki 20. Alaya saldırdılar. Aslında alayın içindeki mücahitler daha önceden çalışma yapmışlardı. Saldırı başlar başlamaz, Ruslara uşaklıkta ısrar eden subayları hakladılar. Ondan sonra alayın geri kalanı 5 bin klaşinkof, 20 kamyon dolusu cephane, 1300 atla birlikte mücahitlere katıldı. Bu arada askerler kendilerine engel olmak isteyen 6 Rus danışmanı da öldürdüler. Olayın duyulması üzerine Ruslar roketlerle donatılmış Mi-24 helikopterlerini saldı peşlerinden. Ama bunlardan üçü düşürülünce takipten vazgeçmek zorunda kaldılar. Bu son olaylardan biri. Size bunun gibi daha birçok olay anlatabilirim."

RUSLARIN ARKASINA SAKLANABİLECEĞİ BİR MASKE ORTADAN KALKIYOR

Başka birkaç örnek daha anlatmasını istiyorum.

"Bir olay daha. Hem de aynı tarihte, yani 20 Ocakta olmuş bir olay. İran sınırına yakın Helmand'da 700 kadar asker, subaylarıyla birlikte mücahitlere katılıyor. Beraberlerinde 12 adet 122 mm'lik top, 8 tane dörtlü uçaksavar, 700 tüfek ve 8 havan topu getiriyorlar. Bunların peşine düşen 4 Mig jet savaş uçağı da Kacaki kasabası yakınında düşürüldü."

"Daha önce bize anlatılanlar, sizin şimdi anlattıklarınız dikkate alınacak olursa, çıkan sonuç Afgan ordusunun giderek tükendiği oluyor."

"Tükeniyor ne kelime, tükendi bitti bile. İlkbahar saldırısı son kalanları da yok edecek ve ortada Afgan ordusu diye birşey kalmayacak. Böylece Rusların arkasına gizlenebileceği bir maske de ortadan kalkmış olacak. Apaçık ortada kalıverecekler."

YARIN

"70 CEPHEDE VERİLEN SAVAŞ"

Hakkında soruşturma açılan 1785 öğretmenden 1620'si görevine iade edildi

İSTANBUL'da Kahramanmaraş olaylarını protesto gerekçesiyle 24 Aralık günü derslere girmeyen öğretmenler ile ilgili soruşturmaların büyük ölçüde tamamlandığı ve haklarında soruşturma açılan 1785 öğretmenden 1620'sinin görevlerine iade edildiği açıklandı.

İstanbul Valiliğinden yapılan açıklamada, tahkikatı sonuçlanan öğretmenlerin dosyalarının adli bakımdan işlem yapılmak üzere ilçe idare kurullarına, disiplin açısından değerlendirilmek üzere de il ve bakanlık disiplin kurullarına gönderildiği bildirildi.

Öte yandan, Bilecek Ertuğrul Gazi Lisesinde, müdür ve yardımcılarının çeşitli yerlere sürülmesinden sonra 21 yatılı öğrenci de, bölücülük yaptıkları ve anarşiyi kışkırttıkları gerekçesiyle sürüldüler.

TİYATRO
Tahir özçelik

"Saloz'un Mavalı" mevsimin görülmesi gereken oyunlarından biri

"Bodrumdaki Pencere" ve "Salozun Mavalı"

Son on günde izlediğimiz ilginç oyunların hepsini, haftalık yazımızın çerçevesine sığdıramamanın ezikliği, sıkıntısı içindeyiz. Kolay beğenen kişilerden olmamakla birlikte, işini ciddiye alanların, sahneyi yutturmacaya alet etmeyenlerin, "velinimetimiz halk" deyip halkı hiçe saymayanların emeğine her zaman saygı duyanlardanız. Toplumculuk etiketi altında kendilerini toplumdan soyutlayıp, egemen çevrelerden destek sağlamaya çalışanların da her zaman karşısında olanlardanız.

Toplumu var eden insandan kaynaklanan ve yine insana doğru akan bir ırmak olarak görüyoruz tiyatroyu. Bu nedenle, bizim için "iyi oyun" demek, en başta "insan" öğesinin ağır bastığı, yaşamı kucaklayan ve yaşam gerçeğini tüm diyalektik oluşumuyla içeren oyun demektir. Ama, öylesine az rastlanıyor ki sahnelerimizde bu tür oyunlara.

Biri, "Bodrumdaki Pencere", Kent Oyuncuları'nın sahnesinde izlenebilen. Sımsıcak, dupduru, acımsı-tatlı Müşfik Kenter'le birlikte tüm sanatçıların, belki de "aman yanlış anlaşılmasın..." kaygısı içinde (yani suları bulandırmaktan kaçınarak) yorumlayışlarına karşın, sıradan insanların günlük yaşamındaki sıkıntıları, sorunları sevecenlikle, içtenlikle fotoğraflayan bir yapıt. Adı sanı pek duyulmamış Curth Flotow'la Horst Pillau'un ortak ürününü dilimize çeviren Hale Kuntay. Seyrederken keyiflenip gülebilirsiniz de, hüzünlenip bir iki damla gözyaşı dökebilirsiniz de...

İstanbul'un tiyatro yaşamına yirmi yıla yakın bir süreden beri damgasını vurmuş olan Kent Oyuncuları açısından "Bodrumdaki Pencere"yi bir aşama sayamayız elbette. Özellikle, Kenterlerin "olay" niteliği taşıyan kimi oyunlarını hâlâ anımsayanlar için, 1979-80 dönemine oldukça geç giren bu topluluğun, bodrumdaki küçücük bir pencereden seyircisine seslenmesi gerçi olağanlık çizgisini aşmıyor ama, başta Yıldız Kenter olmak üzere, her oyuncu kendi küçük dünyasından daha bir şeyler bulmuş olmalı ki, yapıtı sahneye olağanüstü bir rahatlıkla, yanısıra doğal bir coşkuyla yerleştirmeyi başarmışlar.

Bu oyunu, onbinlerce gecekondu sakini, günün ekonomik koşullarından ötürü, artık ortahallilik düzeyinden daha altlara doğru kaymaya başlayan dargelirliler, taşın toprağı altın denen kentin saltbinbir çilesini, yokluğunu, aldırmazlığını, sağırlığını bazen sövek, bazen tevekkülle göğüslemeye çalışan emekçiler belki hiç göremeyecekler. Yani, (bu da sık sık gözlemlediğimiz ters bir durum) salondaki oyun, salondaki kalabalıkta yine gerçek "özgün" seyircisini bulamayacak.

Yine, yeni yeni palazlanıp, toplumun seçkin katlarında yerini almaya hazırlanan küçük burjuva seyircinin alkışlarına fit olacak ister istemez.

Şu günlerde görülmeye değer, hem de mutlaka görülmesi gerekli oyunlardan biri de "Saloz'un Mavalı." Peter Weiss'in yazıp Can Yücel'in o güzelim —ama biraz savruk— kalemiyle dilimize kazandırdığı yapıtı (*) Tepebaşı Deneme Sahnesinde izledik. Böylece, Şehir Tiyatrolarının eski marangozhanesinden tersyüz edilmiş Deneme Sahnesinde sergilenen bu oyun, mevsim başındaki "Godot Geldi" kör döğüşünden sonra, doğrusu maden suyu gibi geldi bize.

Kısaca, Portekiz'in Angola'ya Batı uygarlığını "sokuşu"nu ve bir yandan Tanrı'nın elçisi misyoner papazları, bir yandan tekelci sermayenin işbirlikçileri aracılığıyla Angola'yı "kalkındırması" olayının gerçek yüzünü anlatır "Saloz'un Mavalı". Çevirenin sunuş yazısı, şu sözlerle sona eriyor: "Demek oluyor ki, Portekiz'in Afrika sömürgelerinde başlayan kurtuluş hareketi sade Afrikalıların kurtuluşunu değil, aynı zamanda Portekiz halkının da faşizmden kurtuluşunu müjdelemektedir".

Belediye Tiyatrolarında şimdi oyun seçimi nasıl, kimlerce yapılıyor, bilmiyoruz. Eski edebi kurulun ya da dramaturg denilen görevlilerin yerine, önerilen yapıtların oynanmasına kim karar veriyorsa, bazan dört dörtlük bir seçim yapıyor.

Yukarda da değindiğimiz gibi, "Saloz'un Mavalı" da isabetli seçilmiş oyunlardan biri. İlk yargımız şu ki, Deneme Sahnesi içinde ve Deneme Sahnesinin getirmek istediğiyle ters düşmeyecek biçimde, yerine iyi oturmuş bir yapıt izleyebiliyor seyirci. Bir de toplumumuz açısından önem taşıyan temel olguları, yönetmen Çetin İpekkaya'nın başarıyla yorumlayıp yansıttığına tanık oluyoruz.

Doksan derecelik açıdan oluşan, biri Angola topraklarını öbürü de Batı uygarlığını simgeleyen iki bölümlük dekorlarsa, yapıtın plastik etkinliğini pekiştiriyor. Oyunun farklı düzeylere yayılması da, hiç kuşkusuz uygulamaya canlılık ve boyut kazandırıyor.

Tiyatroseverlerden hak ettiği olumlu tepkiyi göreceğini umuyoruz, güzel oyunlar listesine kattığımız bu yapıtın da. Ama, gidip görme olanağını bulamayanlara da ne yapıp edip kitabı bularak okumalarını, 3. Dünyanın sorunlarına bir kez de edebiyatçıların gözlüğüyle bakmalarını salık veririz.

(*) Özgün adı: "Der Lusitanische Topantz". Yöntem yayınları, İstanbul 1972. İlk kez, 1971'de Ankara Birliği Sahnesinde oynandı.

Kent Oyuncularının sunduğu "Bodrumdaki Pencere"den bir sahne.

Sanat Sevenler Derneğinde "Türk Müziğinde Yaygınlaşma Eğilimleri" tartışıldı

ANKARA (ÖZEL)

Geçtiğimiz hafta içinde Ankara Sanat Sevenler Derneğinde, "Türk Müziğinde Yaygınlaşma Eğilimleri" konulu bir acık oturum yapıldı. Işıl Özkan tarafından yönetilen oturuma konuşmacı olarak Doç. Dr. Mehmet Gürkaynak, Dr. Ünsal Oskay, Önder Şenyapılı, Dr. Tansı Şenyapılı ve Güngör Tüzün katıldılar.

Açık oturum daha çok dolmuş müziği ya da arabesk olarak bilinen müzik türünün yaygınlaşması üzerindeki tartışmalarla geçti. İlk olarak söz alan Dr. Tansı Şenyapılı arabesk müziği ile gecekondu toplumu arasındaki ilişkiler üzerinde durdu. Köyden kente göç ve gecekondu olgusunun, buralarda yaşayan insanlarda Orhan Gencebay'ın, Ferdi Tayfur'un temsil ettiği bu acıklı sözlü müzik türüne ilgi yarattığını belirtti.

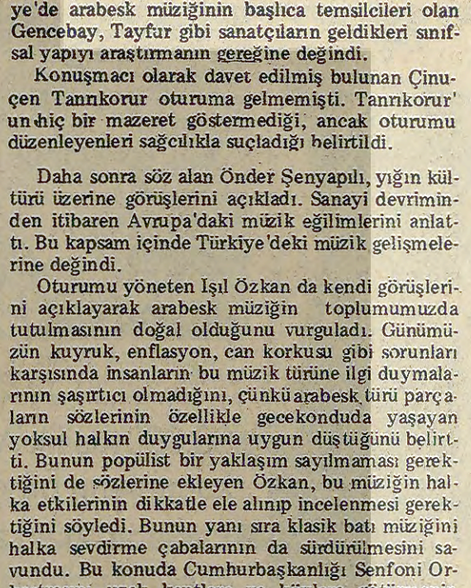
Doç. Dr. Mehmet Gürkaynak, Gencebay ve Tayfur türü müzik yapıtlarında sözlerin aslında çok fazla önem taşımadığını, sözlerin hep birbirinin tekrarı niteliği taşıdığını söyledi. Gürkaynak, bu müzik türünün yalnızca gecekondu halkında değil tüm toplumda tutulduğunu vurguladı. Bu müziğin şoförler arasında yaygın olmasını, onların yaptığı işin tekdüze olmasıyla açıkladı.

Dr. Ünsal Oskay Avrupa'da müziğin nasıl bir gelişme gösterdiği üzerinde durduktan sonra, Türkiye'de arabesk müziğinin başlıca temsilcileri olan Gencebay, Tayfur gibi sanatçıların geldikleri sınıfsal yapıyı araştırmanın gereğine değindi.

Konuşmacı olarak davet edilmiş bulunan Çinuçen Tanrıkorur oturuma gelmemişti. Tanrıkorur'un hiç bir mazeret göstermediği, ancak oturumu düzenleyenleri sağcılıkla suçladığı belirtildi.

Daha sonra söz alan Önder Şenyapılı, yığın kültürü üzerine görüşlerini açıkladı. Sanayi devriminden itibaren Avrupa'daki müzik eğilimlerini anlattı. Bu kapsam içinde Türkiye'deki müzik gelişmelerine değindi.

Oturumu yöneten Işıl Özkan da kendi görüşlerini açıklayarak arabesk müziğin toplumumuzda tutulmasının doğal olduğunu vurguladı. Günümüzün kuyruk, enflasyon, can korkusu gibi sorunları karşısında insanların bu müzik türüne ilgi duymalarının şaşırtıcı olmadığını, çünkü arabesk türü parçaların sözlerinin özellikle gecekonduda yaşayan yoksul halkın duygularına uygun düştüğünü belirtti. Bunun popülist bir yaklaşım sayılmaması gerektiğini de sözlerine ekleyen Özkan, bu müziğin halka etkilerinin dikkatle ele alınıp incelenmesi gerektiğini söyledi. Bunun yanı sıra klasik batı müziğini halka sevdirme çabalarının da sürdürülmesini savundu. Bu konuda Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasını uzak kentlere ve köylere götürmenin şimdiye dek başarılı bir sonuç vermediğini, müziğin halkı bu denli etkileyen bir araç olarak çok iyi kullanılması gerektiğini anlattı.

Erkan Yücel "Düş ve Gerçek"te.

"Düş ve Gerçek" İzmir Devlet Tiyatrosunda sergilenmeye başladı

Erol Toy'un eserinden Ankara Halk Tiyatrosunun sahneye uyarladığı "Düş ve Gerçek" adlı tek kişilik oyun, İzmir Devlet Tiyatrosunda sergilenmeye başlandı. Erkan Yücel'in rol aldığı meddah türündeki oyun nisan ayına kadar her cumartesi günü sunulacak.

"Düş ve Gerçek"te bulvar türü oyunlar sahneleyen bir tiyatroda çalışan bir sanatçının toplumsal koşullardan ve devrimci tiyatro çevrelerinden etkilenişi ele alınıyor. Söz konusu sanatçının içinde bulunduğu çelişkiler ortaya konarak toplumcu sanata yönelişi anlatılıyor.

Oyunda Erkan Yücel 30 kadar kompozisyon çiziyor. Az sayıda ve sade dekorlar önünde oynanan oyun gerçek bir halk tiyatrosu olan meddahlığı günümüzde yaşatmış oluyor. "Düş ve Gerçek" oyununun müzikleri de Cenan Akın'a ait bulunuyor.

Mehmet Seyda'nın "Çocukluk Yılları" adlı derlemesi TDK tarafından yayınlandı

Mehmet Seyda'nın Türk edebiyatında yaşamakta olan çağdaş yazarlar üzerine hazırladığı "Çocukluk Yılları" adlı yeni bir derleme kitabı, Türk Dil Kurumu Yayınları arasında yayınlandı.

Seyda'nın "Çocukluk Yılları" adlı kitabı, Adalet Ağaoğlu'ndan Bekir Yıldız'a dek 60 kadar çağdaş yazarın yaşam öykülerini ve kendi ağızlarından anlattıkları ilginç çocukluk anılarını kapsıyor.

Türk edebiyatında roman ve öykü kitapları yanında derlemeleriyle de tanınan Mehmet Seyda, 1970 yılında da yazarlar üzerine bir başka çalışması olan "Edebiyat Dostları"nı yayınlamıştı.

Ankaralı antrenörler Basketbol Federasyonuna öneri mektubu verecekler

"2. lig ve yabancı oyuncu yasağı kaldırılmasın"

■ Ankaralı antrenörlerin öneri mektubunu Teknik Danışma Kurulunun Ankaralı üyesi

İSTANBUL (ÖZEL)

Ankaralı basketbol antrenörleri, pazar günü yapılacak Federasyon Kurulları toplantısında alınacak kararlarla ilgili olarak Basketbol Federasyonuna Ankaralı antrenörlerin dilek ve temennilerini belirten bir öneri mektubu verecekler. Ankaralı antrenörlerin öneri mektubunu Teknik Danışma Kurulunun Ankaralı üyesi Erdem Tulgar, pazar günü yapılacak toplantıda, Federasyon Başkanı Osman Solakoğlu'na iletecek. Federasyona verilecek öneri mektubunda yer alan konular şunlar:

1) Birinci Türkiye Ligine yer alacak takım sayısı 10 veya 12 olarak tespit edilmelidir.

2) İkinci Türkiye Ligi kaldırılmamalı ve bu ligde oynayacak takımların sayısı 12 veya daha fazla olmalıdır. İkinci Ligdeki takım sayısı artırılırken, Anadolu şehirlerinden de bu lige temsilciler alınmalıdır.

3) Yabancı oyuncu yasağı kaldırılmamalı, takımların kendi öz kaynaklarına dönmelerini sağlamak için tedbirler alınmalıdır.

Ankaralı antrenörlerin pazar günkü Federasyon Kurulları toplantısında, Federasyona verecekleri öneri mektubunda, ayrıca, Milli Takım Antrenörlüğüne tek kişi değil de iki kişinin getirilmesi, Milli Takım çalışmaları ve antrenörlerin eğitimi ile ilgili konular yer alıyor.

Erdem Tulgar, Ankaralıların önerisini Federasyona iletecek

BU YIL İLK KEZ TAKDİRNAME VERİLİYOR

Halter antrenörü Halil Bilgin'e Bölge Müdürü takdirname, ajanlık da 1 maaş ikramiye verdi

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbullu haltercilerin geçtiğimiz hafta Konya'da yapılan Genel Müdürlük Kupası Halter Birinciliklerinde 4 birincilik ve 2 üçüncülük kazanması üzerine karma antrenörü Halil Bilgin'e Bölge Müdürü Yusuf Şehirli tarafından bir takdirname ve Halter Ajanlığı tarafından da 1 maaş ikramiye verildi.

5'i yıldız ve 5'i genç olmak üzere 10 sporcu ile katıldıkları Genel Müdürlük Kupasından başarılı bir sonuçla dönen İstanbul karması antrenörü Halil Bilgin, bu başarıyı hakettiklerini belirterek şunları söyledi:

"Yakıt olmadığı için hazırlıklarımızı soğuk hava şartları altında tamamlamak zorunda kaldık. Öyle ki buz gibi Altınay salonunda sporcularımız çalışırlarken, buz gibi halter demirleri ellerine yapışıyordu. İşte bu şartlar altında üç ay çalıştık. Kazandığımız başarıyı İstanbul'da bu güne kadar sağlayan başka bir branş yoktur."

İstanbul karmasının kilolarında dereceye giren haltercileri şöyle:

52 kg yıldız: Mustafa Öncel (üçüncü)

67.5 kg. yıldız: Alaattin İnce (birinci)

75 Kg. yıldız: Rıza Nazlıgül (birinci),

75 Kg.yıldız: Mustafa Altay (üçüncü)

52 kg.genç: Ömer Önal (birinci)

90 kg. genç: Ömer Tas (birinci)

SEDAT ÜRETEN

Beşiktaş ve Milli Takım

Geçen gün bir dostumuzla müşterek zevkimiz basketbol üzerine konuşuyorduk ki, söz döndü dolaştı, Beşiktaşın bu yılki durumuna geldi. Geçen yıl 5 takımla oynanan Play-Off'a giremeyen Beşiktaş var ya, insanı bayağı şaşırtıyor doğrusu.

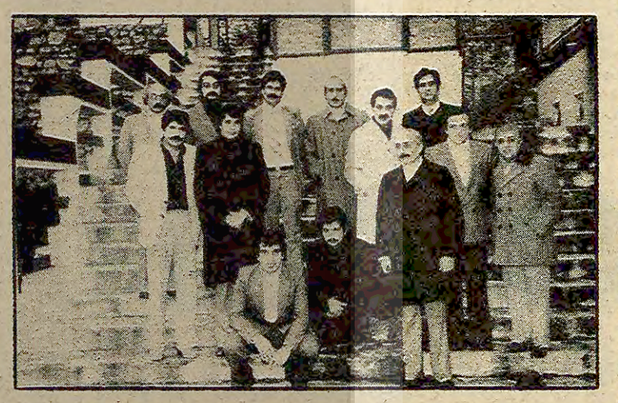
Nasıl şaşırtmasın. Kadrosuna bakacak olsanız, geçen yıl oynayanlardan tam 3 etkili oyuncusunu, Howard, Faruk ve Tunç'u kaybetmiş, ama bunların yerine sadece eski kaptan Battal'ı almış. Yani kaybettiklerini telafi edememiş. Halbuki geçen sezon başarılı olamayan Beşiktaşın, oyuncularını da kaybetmesine rağmen, bu yıl çıkardığı maçlar bambaşka bir görüntü ortaya koyuyor. Daha geçen haftaya kadar şampiyonluğun en büyük adaylarından biri olan Beşiktaşın bu ümidi henüz az da olsa sürüyor. Yani bu yıl, geçen yılki gibi ilk 5'e girmek için değil de, şampiyon kulüplere girmek için oynuyor Beşiktaş.

Tabii ki, bu işin de bir püf noktası var. Hatırlayacaksınız, geçen yıl takımı Mehmet Baturalp çalıştırıyordu. Çalıştırıyordu ama, oyuncular arasındaki huzursuzluk ve takım içindeki Baturalp'e karşı düşünceler de almış yürümüştü. Oyuncular maçları, Baturalp'in sezon sonunda gideceğine kesin gözü ile bakarak oynamışlardı. Sonunda takım Play-Off'a giremedi ve Beşiktaş, sezon ortasında antrenör değişikliği yapmak istemeyen Yönetim Kurulunun kurbanı oldu. Sonra, sezon sonunda Beşiktaşta kan değişikliği yapıldı ve Baturalp'in yerine gelen genç antrenör Fehmi, takımı toparlayarak daha da eksik bir kadro ile işte bu yılki şampiyonluk adayını yeniden yarattı. Yani marifet kadroda değil, onu oynatacak antrenördeydi ve nitekim öyle oldu.

Baturalp'e gelince, o da türlü oyunların oynandığı Fenerbahçeye döndü. Ama Fenerbahçede Baturalp'in sözünün geçmesi için Ferhan'a yol göstermek gerekiyordu. Baturalp'in kaympederi Talha Altınbaşak Yönetim Kurulunda sözü geçen bir kişi olduğundan Baturalp'i kurtarmak uğruna emektar Ferhan'ı çabuk unuttular Fenerbahçeliler. Fenerbahçenin bu yılki durumu ise malum. Şimdi de Coşkun'un takımı bırakıp gittiğini hissettirmemeye çalışıyorlar.

Ve, Federasyon Başkanı Osman Solakoğlu, Baturalp'i yine Milli Takımın başına getirecek. Nasıl getirmesin. Solakoğlu'ndan Federasyon Başkanlığını alan Uğur Erel'i sabote eden Baturalp değil miydi? Sonra, Türkiye Spor Yazarları Derneğinin Solakoğlu'nu Federasyon Başkanlığından uğurlamak için düzenlediği kokteylde taşıdığı pankartla "Allah başımızdan eksik etmesin" diye Solakoğlu'na bağlılığını ifade eden Mehmet Baturalp değil miydi? Eh bu kadar bağlılıktan sonra Solakoğlu Milli Takım Antrenörlüğüne Mehmet Baturalp'i getirmeyip de kimi getirsin. Hele hele, Danışma Kurulu üyeleri adı altında Federasyonu çekip çevirmeye çalışan komiteciler de arkadaşları Baturalp'i istediklerine göre demek ki Solakoğlu'nun başka bir seçeneği kalmıyor.

İyi ama basketbolumuzun sonu ne olacak? Geçmişleri ile övünmekten başka bir şey yapmayan bazı kişiler Danışma Kurulu adı altında birtakım oyunlar oynamaya çalışıyorlar. Unutmasınlar ki, eskiye rağbet olsaydı, bit pazarına nur yağardı. Türk basketbolunu geçmişteki anılar değil, gelecek için çabalar kurtarır Bunu böyle bilesiniz.

Taçspor Kongresi çekişmeli geçti

Taçspor Kulübünün yıllık olağan kongresi geçtiğimiz hafta yapıldı ve çekişmeli geçen kongre sonunda kulüp başkanlığına yine Firuz Kurbanzade seçildi. Kongre sonunda eski yönetim kurulu birkaç yeni isimle yeniden göreve gelirken, Taçspor Kulübünün 1980 yılı bütçesi de 9 milyon lira olarak kabul edildi. Fotoğrafta Taçspor Kulübü Başkanı Firuz Kurbanzade, Asbaşkan Faruk İbrahimiye ve yönetim kurulu üyeleri kongreden sonra görülüyorlar.

BEŞİKTAŞ KULÜBÜNDE GREV İLAN EDİLDİ

İSTANBUL (THA)

Türk-İş'e bağlı Toreyis Sendikası, işçilere ödenen ücretlerin ve diğer sosyal hakların yetersizliği yüzünden Beşiktaş Kulübünde grev ilan etti. Toreyis Sendikası tarafından Beşiktaş'ın Sıraselviler'deki kulüp binasına ve Şeref Stadındaki soyunma odalarına grev ilanı asılması üzerine konuyla ilgili görüşlerini açıklayan Beşiktaş Kulübü Genel Sayman'ı Nihat Zaman grevin yasal olmadığını iddia etti. Nihat Zaman şunları söyledi: "Beşiktaş'ta çalışanların çoğu ya sendikalı değildir ya da sendikalarından istifa etmişlerdir. Bu nedenle grev yasal değildir".

AMATÖR FİNALLERİNE DEVAM EDİLİYOR

İstanbulspor-Vefa

İSTANBUL

İstanbul 1.Amatör Küme Final müsabakalarına bugün devam edilecek. Vefa Stadında oynanacak olan karşılaşmaların programı şöyle:

10.00 Dikilitaş-Anadoluhisarı,
12.00 Yıldız-Tekel,
14.00 İstanbulspor-Vefa

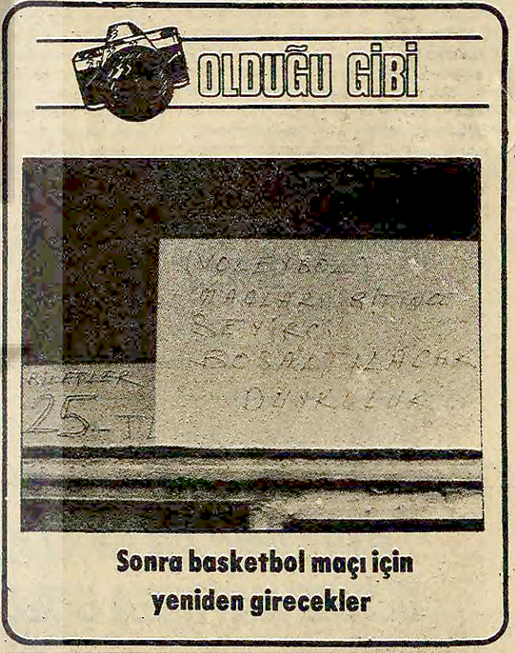
Orhan Ergün, Halim Çorbalı yüzünden hakemliği bıraktı

ANKARA (THA)

Futbol Federasyonu Merkez Hakem Komitesi Asbaşkanı Halim Çorbalı'nın diğer üyelere danışmadan bazı maçların hakemlerini değiştirmesi tepkilere yol açıyor.

Geçtiğimiz hafta yapılan Düzcespor-Altınordu maçına verilen Ankara Bölgesi Milli Hakemlerinden Orhan Ergun kendisine verilen görevin Asbaşkan Halim Çorbalı tarafından değiştirilerek aynı bölgeden Sait Yaşar'ın görevlendirilmesi üzerine hakemliği bıraktığını açıkladı. Futbol Federasyonuna bir dilekçe yazarak hakemliği bıraktığını bildiren Orhan Ergun, "Bana güvenmeyen bir yönetime hizmet etmenin anlamı yoktur" şeklinde konuştu.

Öte yandan Halim Çorbalı'nın komitede tek adam olmak istemesi, kendine yakın bazı hakemleri kayırması ve devamlı olarak bu kişilere görev vermesi, diğer üyelerin görüşlerini almadan maçlara hakem tayin etmesi üzerine önümüzdeki günlerde komite üyelerinden bazılarının protesto amacıyla görevlerinden istifa edecekleri söyleniyor.

Sonra basketbol maçı için yeniden girecekler

BASKETBOLDA GEÇEN HAFTA

Beşiktaş'ın mağlubiyeti Efes Pilsen'e yaradı

Bu haftaki Beşiktaş-Efes Pilsen maçı şampiyonluk açısından önem taşıyor

Önceki hafta Fenerbahçe maçında Hurşit'in oyundan atılmış olması belki de Beşiktaşı şampiyonluktan edecek. Çünkü Hurşit'ten yoksun kadrosu ile Bursa deplasmanında TOFAŞ'a bir basket farkla yenilen Beşiktaş, şampiyonluk yolundaki rakibi Efes Pilsene önemli bir avantaj kaptırmış oldu. Beşiktaşın mağlubiyetlerinin 3'e çıkması Efes Pilsenin işine yaradı ama henüz ümitleri kaybolmayan siyah-beyazlılarla beraber Eczacıbaşı ve Karşıyakanın da solukları Efes Pilsenin ensesinde. Bu nedenle pazar günü oynanacak Beşiktaş-Efes Pilsen karşılaşması belki şampiyonluk düğümünü çözmeyecek ama kimin şampiyon olabileceği konusunda bir fikir verecek.

Diğer maçlarda favoriler galip gelirken İstanbul'da DSİ Sporu yenilgiye uğratan Fenerbahçe ile Galatasaray puan sıralamasında birer basamak yukarı çıktılar.

HAFTANIN GÖRÜNÜŞÜ

Haftanın maçı: TOFAŞ-SAS - Beşiktaş
Haftanın takımı: TOFAŞ-SAS
Haftanın oyuncusu: Hüseyin (Galatasaray)
Haftanın karması: Hüseyin (Galatasaray), Zeki (TOFAŞ-SAS), Abdullah (Beşiktaş), Emir (Eczacıbaşı), Behçet (Şekerspor)
Haftanın hakemleri: Aydemir, Ekti - Kadir Türkkan (TOFAŞ-SAS - Beşiktaş)

PUAN CETVELİ

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
Efes Pilsen	20	19	—	1	1741	1383	58
Beşiktaş	18	15	—	3	1581	1364	48
Yenişehir	19	14	—	5	1666	1443	47
Eczacıbaşı	17	14	—	3	1503	1107	45
Karşıyaka	17	14	—	3	1495	1266	45
TOFAŞ SAS	17	11	—	6	1309	1229	39
DSİ Spor	19	8	—	11	1490	1578	35
Şekerspor	20	7	—	13	1341	1539	34
Galatasaray	19	7	—	12	1423	1572	33
Tacspor	18	6	1	11	1393	1516	31
Fenerbahçe	19	5	1	13	1240	1451	30
Ziraat FSK	19	4	—	15	1340	1481	27
İTÜ	20	3	—	17	1481	1742	26
Koleliler	18	2	—	16	1232	1564	22

Başkentte...

(Baştarafı 8.Sayfada)

pacaklarını söylediler. Bu arada Hakkı adında birinden de para istediler, vermek istemeyince arabasına saldırıp camlarını kırdılar. Esnaftan para toplayanların başını Satılmış Köse çekiyordu.

8- Gülveren Karakolu ve Lisesi bombalandı ve silahla tarandı. Bu olaydan Hanifi Zengin ile Ali Demir adındaki komandolar tutuklandılar. Boksör Selim, Ali Camcı, Çingen Hamza lakabıyla bilinen Hamza Çetin ve Abdülkadir Meşer adlı komandolar ise aranıyorlar.

SEMTİN ÜLKÜCÜ KOMANDOLARI

Ünal Güçlü: Silahlı dolaşıyor. Cezaevinden çıktıktan sonra bakkal İhsan'ın oğlunu yaralamaktan aranıyor.

Suna'nın oğlu Atilla: Haydar Şimşek ve Ali Sungur'u yaralamaktan aranıyor.

Adnan Şentürk: Altmışevler Devrim İlkokulu yanında oturuyor. Hemen her olaya karışan bir militan. Ayrıca Demetevler'deki silahlı eylemlere karıştığı söyleniyor.

Cengiz: Mamak Muhabere Okulunda asker. Semte hafta sonları geliyor. Olayları yönlendiriyor ve karışıyor.

Rıdvan Kasapoğlu: Maske Yolu üzerindeki Arzum Kasabının sahibi. Gaziantepli beş komandoya para sağladığı söyleniyor. Saldırganlara kaçmaları veya eylem için araba sağlar.

Döndü: Gülveren Büyük Ülkü Derneğinin altındaki ilk sokakta oturur. Eylemci MHP'lilere yataklık yapar.

Sıddık Erbaş: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde bahçıvan. Tepebaşı Muhtarlığının yanında oturuyor. Kara Sıddık ya da Sıddık Dayı lakabı ile anılıyor. Kışkırtıcı ve bölücü olan bu adam komandolara silah ve mermi sağlar.

Mustafa Çiğdem: Muhtar. Silahlı MHP'li eylemcileri korur. Para yardımı yapar, karakola yanlış bilgi vererek hedef şaşırtır.

Selahattin ve Latif Sarı: Aktaş Gültepe semtinde otururlar, fakat Gülveren'deki saldırılarda yer alırlar.

Çetin Aydın: 16 Ekim 1979'da mahallede kadınlara ateş etti. Bir polisin evini iki kere taradı. Kenetli Sokak, No:17, Gülveren, Tarlaiçi'nde oturur.

Hasan Beyribey (Piç Hasan): 1979 yılı yazında kendi arkadaşlarından Birol Cansız'ı yaraladı. Gülveren, Tarlaiçi'nde oturur.

Birol Cansız: Polis evi taramaktan aranıyor. Aynı yerde oturur.

Bu kişilerden başka, İdris, Leblebicinin oğlu Mustafa, Süleyman Türk ve Yargıtayda çalışan Yusuf. Dede de bilinen komandolardandır.

Cengiz: Altmışevlerde gazete bayisi ve bakkal Kemal'in oğlu. Silahlı dolaşır. Her olaya karıştığı biliniyor. Eve gelmiyor. Gülveren civarındaki kahvelerdebarınıyor.

Ali Köksal: Mamak'taki bankalardan birinde veznedar. MHP'li teröristlere silah temin ettiği söyleniyor.

Altındiş Ramazan: Her olayda var. Havagazı deposu civarında oturur. Çok para harcaması ile dikkat çekiyor.

Bilal: Her olayda görülüyor. Silahlı dolaşıyor. Sitelerde çalışıyor.

GÜLVEREN VE CİVARINDA ELEBAŞILIK EDEN MHP'LİLER

Süleyman Erbaş: 1968 den beri Büyük Ülkü Derneğini kurduran, daha sonra İstanbul'a giden, izini kaybettirmeye çalışan MHP içinde Albay diye tanınan biridir. Şu anda asteğmen olarak askerdedir. Kırşehir-Kaman nüfusuna kayıtlıdır.

Mahmut Terzi: Büyük Ülkü Derneği kurucularından. Şu anda MİSK görevlisi olduğu söyleniyor. Bir ara basında MİSK'in Gülveren Büyük Ülkü Derneğine para verdiği belirtilmişti. Mahmut Terzi'nin bu işleri organize ettiği söylenmektedir.

Necati Gebeyoğlu: Takma ismi Oğlan Necatidir. Daha çok Bahçelerüstünde görülüyor. ETKO'lu olduğu söylenmektedir.

Faruk: Gülveren İlkokulu yanında oturur. Esas yönlendirici. Gizli işlerin planlayıcısı, evinde çok sayıda silah bulundurduğu biliniyor. Karanlık birisidir.

Olaylarda 06 HP 184 ve 06 DD 697 (Bilal'in taksisi) nolu arabaları kullanmaktadırlar.

SON ÜÇ AY

Geçtiğimiz son üç ay içerisinde Gülveren ve Altmışevler semtlerinde meydana gelen olaylarda 4 kişi silahlı saldırılar sonunda canlarını kaybetti, birçok kişi de yaralandı. Bu olaylardaki esas amaçları halkı birbirine düşürerek anarşiyi tırmandırmaktır.

1- 1979 Ekim ayında Hasan adlı, sağcı olduğu ve arkadaşları tarafından vurulduğu söylenen bir genç öldürüldü. Katili bulunamadı ve halen bulunamıyor.

2- 1979 Aralık ayı içerisinde Gaz Maske Fabrikasında çalışan MHP yanlısı MİSK işyeri temsilcisi meçhul kişiler tarafından sabah işine giderken silahla taranarak öldürüldü.

3- Bu olayın üzerinden bir ay geçmeden Ocak ayı içerisinde gece Altmışevlerde Denizli Sokakta bir arkadaşı ile birlikte evlerine giden iki sol görüşlü kişi meçhul kişilerin kurduğu pusuda yaralandı. Sabit Torul öldü, diğeri ağır yaralı.

4- Yine 1980 Ocak ayında sabah saat 05.00' de gazete bayiliği yapan ve civarda MHP'li olarak bilinen Bekir ve oğlu Nuh silahlı saldırıya uğradı ve babası Bekir öldü.

Bu olaylardan sonra mahalle halkı arasında bir gerginlik belirmeye başladı. Alevi-Sünni kışkırtması yapmaya çalışanlar mahalle halkı arasında dolaşmaktadır. Bu işi esas olarak Bahçelerüstü civarında oturanlar körüklemeye çalışmaktadırlar. Geceleri geç saatlere kadar ışıkları söndürülmüş ve plakası okunmayan meçhul arabalar dolaşmakta, işinden evine dönen kişileri izleyip şüpheli bir hava yaratmaktadırlar. Ayrıca yine geceleri yeri tam tespit edilemeyen fakat düzenli ve aynı silahla en az 5 veya 6 el silah atılmak suretiyle panik yaratılmaya çalışılmaktadır. Öte yandan emniyet ve jandarma, tespit ettiği belli belirsiz evlere girip keyfi uygulama ve baskı yapmakta, asıl suçlular dururken halkı huzursuz etmektedir. Kısacası, kendi hallerinde ve geçim sıkıntısı çeken emekçi halk terör ve anarşi ortamına çekilmek istenmekte ve bu konuda her türlü tertip peşpeşe uygulanmaya çalışılmaktadır.

Bir gerçek de şu ki, emniyet ve jandarma kuvvetleri bazı yerlerde sıkı çalışarak teröristleri etkisiz hale getirmişlerdir. Bazı bölgelerde ise teröristlerle kolkola gezmektedirler. Bu anlayış kışkırtmaları körüklemektedir.

Rusya'nın büyük...

(Baştarafı 1. sayfada)

na şu gelişmelerin yol açtığı belirtiliyor:

1. Hükümetin Afganistan işgaline karşı kesin bir tavır alması,

2. Sovyetler Birliği'nin savaş ve saldırı tehditlerine karşı Türkiye'nin Batının da içinde bulunduğu cephe içinde yer alması,

3. Türkiye'nin savunmasını Kuzeyden gelecek saldırıya karşı hazırlaması ve bu konuda uyanıklığın artması,

4. Batının Türkiye'ye yardım çabalarına hız vermesi ve yardımın gerçekleşeceğinin anlaşılması,

5. Yunanistan'la sorunların çözümü yolunda yeni adımlar atılması,

PARTİLERİN TEPKİSİ

Pravda'nın küstah yorumu, siyasi partiler içinde de tepkilere yol açtı. Hükümetin bu konuda bir açıklama yapması beklenirken MSP sözcüsü Şener Battal, "Türkiye başka bir devletin tehditlerine boyun eğmez" dedi. Milli Savunma eski Bakanı ve CHP Milletvekili Hasan Esat Işık da "Pravda, Türk–Amerikan ilişkilerini sağlıklı değerlendirmiş görünmüyor" şeklinde konuştu.

MSP Grup sözcüsü Şener Battal konuyla ilgili şu açıklamayı yaptı: "Pravda gazetesinin Türkiye'nin bir nükleer mezarlığa döneceği konusundaki iddiası ülkemizin 1949'ların Sovyet tehdidiyle rahatsız olup ABD'ye yaklaşması olayını hatırlatmaktadır. Pravda böyle bir tehdit yolunu ima ile de olsa seçmemeliydi. Türkiye bir dış devletin tehditlerine karşı boyun eğmez. MSP olarak Türkiye'nin ne ABD ne de SSCB gibi devletlerin kontrolüne girmesine müsaade etmeyeceğiz. Amerikanofil ve Sovyet dostu politikaların Türkiye için çok yönlü zararları vardır."

Hasan Esat Işık ise şunları söyledi: "Pravda Türk-Amerikan ilişkilerini sağlıklı değerlendirmiş görülmüyor. Türkiye bugünkü dünya koşulları altında bir ortak savunma sistemi içinde yer almak lüzumunu duydu. Sovyetler Birliği de esasen böyle bir sistem içinde bulunuyor. Fakat Türkiye ortak savunma işbirliği içinde bulunmakla başka ülkelerin bölgeleri dışındaki nüfuz alanları yaratma mücadelesine katılmayı benimsemiş değildir. Tersine bunun karşısındadır. O nedenle Türkiye'nin Sovyetler Birliği de dahil komşularıyla iyi ilişkiler sürdürmesiyle, NATO çerçevesinde ABD ile işbirliği halinde olmasında bir çelişki yoktur. Türkiye yumuşamanın sürdürülmesine, her gün barışa biraz daha yaklaşılmasına önem veren bir ülkedir."

Öte yandan bu akşam toplanacak olan Bakanlar Kurulunun da konuyu ele alacağı öğrenildi. Bir açıklama yapan Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu Başkanı AP Kütahya Milletvekili İlhan Ersoy, "Pravda'nın haberi konusunda hükümetin açıklama yapacağını" belirtti.

HAYRETTİN ERKMEN'İN DEMECİ

Pravda'nın yorumu üzerine AA'ya bir demeç veren Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen şöyle dedi:

"27 Şubat tarihli Pravda'da yayınlanan "Türkiye Tehlikeli Yolda" başlıklı haber-yorum, bir yanlış anlayışa dayanmıyorsa, bir yansıma olabilir.

"Türkiye bütün komşuları ile iyi dostluk ilişkileri içinde bulunmayı dış politikasının temel ilkeleri arasında sürdüre gelmiştir.

"Türkiye, hiç kimsenin karakolu değildir. Türkiye'nin bir kollektif savunma sisteminin üyesi olduğu ise herkesçe bilinmektedir. Memleketimizdeki mevcut tesisler, savunma ihtiyacımızın gereği olarak kurulmuşlardır. Türk kumandanların idaresi altındadır."

Türkiye, saldırmaya kalkacaklara mezar olacaktır

(Baştarafı 1. sayfada)

Moskova, Türkiye üzerindeki hesaplarının tutmamasının telaşı içindedir. Ülkemizde Sovyet tehdidine karşı uyanıklık gelişmekte ve kararlı direnme ruhu güç kazanmaktadır. Uyuyanlar ve hayal içinde olanlar her geçen gün azalmaktadır. Zaman, onların aleyhine, barış isteyen güçlerin lehine işlemektedir.

Kafasına kaya düşene kadar aklı başına gelmeyecek olanlara son tehdit bir uyarı olsun. İşte sizin barış ve yumuşama havarisi diye gördüğünüz veya görmeye çalıştığınız dostlarınız. Buyurun, kon. şun bakalım.

Siz sussanız da bu halk susmayacaktır. Uşakların umdukları dağlara kar yağacaktır. Türkiye'yi "nükleer mezarlık" yapacaklarını söyleyeceklere cevabımız şudur: Türkiye, ülkemize saldırmaya kalkanlara mezar olacaktır.

Bölügiray...

(Baştarafı 1. sayfada)

rekle savaşanların evlatları olarak anarşi ve terör karşısında da kesin tavrınızı almalısınız" dedi.

Cenaze töreninde bütün sorumlu yöneticilere, tüm partililere, tüm kamu ve özel kuruluşlara seslenen Bölügiray şunları söyledi:

"Bölgede huzur ve güvenlik sağlanması için elele vermelisiniz. Dostluk, kardeşlik ve sevgi duyguları ile örgütlenerek yolunu şaşırmış bedhahtlarla mücadeleye aktif olarak katılmalısınız. Her türlü şahsi ve örgütsel düşünce ve çıkarlardan arınarak bu mücadeledeki kesin yerinizi almalısınız."

Güvenlik kuvvetlerine yardım edilmesini de isteyen Bölügiray şunları söyledi:

"Vaktiyle emperyalist güçlere karşı kazma kürekle savaşanların evlatları olarak anarşi ve terör karşısında kesin tavrınızı almalısınız. Bugün için evinizi dükkanınızı ve canınızı kurtarabilirsiniz, ancak yarın ülkemiz bir felakete uğrayınca bunların hepsini ve her türlü özgürlüklerinizi kaybedeceğimizin bilincine varmalısınız. Vatan olmadan ne mal ne can bir şey ifade eder mi? Sizin içinizden çıkan silahlı kuvvetlerin yanında maddi ve manevi yerinizi almalı ve onun yanında anarşi ve terörden kurtuluş savaşına katılmalısınız. Yarın sizler ve Türkiye için çok geç kalınmış olabilir."

Hayrettin Erkmen...

(Baştarafı 1. sayfada)

kanı Hayrettin Erkmen, bakanlık yetkilileri ile Günaydın gazetesinden Teoman Erel, Tercüman gazetesinden Zafer Atay, Hürriyet gazetesinden Ülkü Arman, Milliyet gazetesinden Sami Kohen, Cumhuriyet gazetesinden Sedat Ergin ve Yeni Asır gazetesinden Erdal Şafak'ın katıldığı basın toplantısında, Dışişleri Bakanı Yunanistan'ın askeri kanadına dönüşüyle ilgili soruya şöyle cevap verdi:

"Yunanistan'ın askeri kanada dönüşünü yararlı görüyoruz. Hem sistem bakımından yararlı görüyoruz, hem de komşuluk ilişkilerimiz bakımından yararlı görüyoruz. Ancak, gerek deniz yüzünde, gerek hava sahasında kumanda meseleleri var. Çeşitli işlemler var. Bunların düzenlenmesi gereğine inandığımızı ve bu düzenlemeyi de müzakere yoluyla yapmaya amade bulunduğumuzu ifade ediyoruz."

Erkmen, notamın kaldırılması ile ilgili bir soru üzerine de şunları söyledi:

"Güvenlik açısından bir yararı olmadığını, bir zorunluluk kalmadığını yetkili askeri makamlarımız bize bildirdiler. Biz bu kararı almadan evvel, bir kere de güvenlik kurulunda meseleyi görüşmeyi uygun bulduk. Orada da güvenlik açısından bu çizginin muhafazasında zaruret kalmadığı neticesine varılınca çizgiyi kaldırdık.

"Herhangi bir zorlama yahut baskı sözkonusu değildir. Bu konularda ileri sürülen fikirler hayalidir. Maksadımız sadece Yunanistan'la iyi münasebetlere geçmek istediğimiz için, müzakereyi mümkün kılacak bir adım atmaktı. Gerek dünya kamuoyunda, siyaset çevrelerinde, gerekse Yunanistan'da olumlu etkiler yapmış bir adımdır.

Demirel...

(Baştarafı 1. sayfada)

kanı Korutürk'le haftalık görüşmesini tamamladıktan sonra yaptığı açıklamada Türkiye'nin 1980 yılında ihtiyaç duyduğu dış paranın hemen hemen tümünün sağlanmış sayılabileceğini söyledi. "Ocak ve şubat ayları içinde 700 milyon dolar vererek akaryakıt aldık" diyen Demirel çok kısa zamanda akaryakıt sıkıntısının da son bulacağını söyledi.

Bir gazetecinin Ecevit'in notamın kaldırılmasının hesabının sorulacağını söylediğini belirtmesi üzerine Demirel, "Notam varken Türkiye ne kazanmıştır, kaldırıldığı zaman ne kaybetmiştir. Herkesle itişerek kakışarak bir yere varılmaz". Türkiye notamın kaldırılmasıyla hiç birşey kaybetmemiştir" dedi.

Emekliliğini...

(Baştarafı 1. sayfada)

nunlaşmayacağının belli olmadığı belirtildiğinde "Bu parlamentodan ne çıkacağı belli olmaz. Bakarsın çıkıverir. En iyisi biz garantiye alalım" diyorlar. Sendikacılar ise, gerek Çalışma Bakanlığının yeni hazırladığı tasarının, gerekse Vergi Tasarısının kıdem tazminatlarına ilişkin bölümünün yasalaşmasının mümkün olmadığı görüşünde birleşiyorlar. Sendika yöneticileri, böyle bir durum ortaya çıktığında işçi sendikalarının tepkilerinin sert olacağını da vurguluyorlar.

Hükümetin vergi tasarısını eleştiren işçiler, "Demirel bir yandan asgari ücretten vergi almayacağım" diye bizi avuturken, bir yandan tek güvencemiz olan kıdem tazminatımızı kuşa çeviriyor" Yüz-ikiyüz bin lira vergi kesiyor," diyorlar.

Kıdem tazminatlarıyla ilgili tasarılarının özellikle toplusözleşmeyle kıdem tazminatına esas alınan gün sayısını 50-60 güne yükselten sendikalı kesimde büyük tepkilere yol açtığı görülüyor.

Çalışma Bakanlığının geçtiğimiz günlerde Bakanlar Kuruluna sunduğu yasa tasarısı ile, Maliye Bakanlığının vergi tasarısının kıdem tazminatlarına ilişkin maddesi, işçilerin kıdem tazminatlarına iki yönlü bir kısıtlama getiriyor. Her iki tasarı da, birinci dereceden bir memurun emekli ikramiyesi olan 500 bin lirayı esas alıyor. Çalışma Bakanlığının tasarısı, memur ikramiyelerini işçi tazminatlarına eşit oluncaya kadar, asgari ücret artışlarının kıdem tazminatlarının hesaplanmasına yansıtılmamasını getirirken, Maliye Bakanlığının tasarısı da 500 bin liranın üstünün vergilendirilmesini öngörüyor.

TASARI TİSK'İN

Bilindiği gibi, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, kıdem tazminatının sınırlandırılması konusunda uzun bir süredir çalışma yürütmekteydi.

Şu anda hükümet tarafından Bakanlar Kuruluna sevkedilen kanun tasarıları, tamamen TİSK'in hazırlayıp bir süre önce Çalışma Bakanlığına verdiği yasa tasarısı örnek alınarak hazırlandı. TİSK'in tasarısı bir yandan iş kanununun kıdem tazminatlarına tavanı sınırı getiren ve Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen hükmünün aynen korunmasını getirirken, bir yandan da ek bir hüküm olarak, kıdem tazminatlarının en yüksek devlet memurunun maaşı ile sınırlanmasını öngörüyordu. Çalışma Bakanlığı tasarısı, TİSK'in önerisinde yer alan her iki maddeyi de içeriyor.

Hava-iş...

(Baştarafı 1. sayfada)

kanı ve parlamenterlere telgraf çekti. Öte yandan Hava-İş Genel Başkanı İbrahim Öztürk THY personelinin birikmiş 18 günlük ücretlerinin ödenmemesi halinde Taksim - Harbiye arasında yürüyüş yapacaklarını açıkladı.

Hava-İş Sendikası Ankara Şubesinin lokavtın yasalardan çıkarılması için, parlementoda grubu olan partilere ve Cumhurbaşkanına birer telgraf çektiği ve devletin lokavt ilan etmesinin yasadışı olduğunu ve işsizliğin yaygın olduğu bir ülkede bu tutumun üzücü olduğunu belirttiği bildirilmiyor. Telgrafta ayrıca THY lokavtına son verilmesi de isteniyor.

BURSA HAVAYOLLARI UÇAKLARI UÇAMADI

Öte yandan Bursa Hava Yollarının Kıbrıs'tan İstanbul'a sefer yapması beklenen DC 8 tipi uçağı Hava-İş Sendikasının Kıbrıs'taki Türk-Sen Sendikasına başvurması ve teknisyenlerin starterleri çahştırmaması üzerine yapılamadı.

Başta Rauf Denktaş olmak üzere Türk yetkililerin müdahalelerine rağmen Türk-Sen Sendikası Hava-İş'le dayanışmasını bozmadı ve uçağı kaldırmayacağını bildirdi. Bunun üzerine Bursa Havayolları tarafından planlanan sefer gerçekleştirilemedi.

İzmir Hava-İş Şubesi de bir açıklama yaparak Bursa Hava yollarını grev kırıcılıkla suçladı ve bu tutuma izin vermeyeceklerini ve bu şirketi mahkemeye verdiklerini bildirdi.

Tutuklanan Afgan direnişçileri Rusya'daki hapishanelere gönderiliyor

İşgalci Rus askerleri ilkokul çocuklarını tutukluyor

YENİ DELHİ PEŞAVER (A)

AFGANİSTAN'da Rus birliklerinin emirlerine uymayan ve işgali protesto eylemlerine katılan yüzlerce insanın Sovyetler Birliği'ne götürüldüğü belirtilirken, Kabil'deki eylemlere katılanların bazılarının idam edildiği bildiriliyor. TASS ajansı ve Babrak Karmel, Pakistan, ABD ve Çin'i suçlamaya devam ederken, Afgan direniş kuvvetlerinin taşra bölgelerinde harekatlarını sürdürdükleri öğrenildi. Bu arada Kabil'de bazı dükkanların kepenk kapatma eylemine son verdikleri bildiriliyor.

Uluslararası alanda direniş kuvvetlerine destek sürüyor. Bir ABD yetkilisi Afgan gerillalarına yardım yapıldığını açıklarken, Fransa, Afgan göçmenlerine yardım edeceğini, Güneydoğu Asya Ulusları Topluluğu da Sovyetlerin Afganistan işgalini kınamaya hazırlanıyor

Bu arada, Rusların Kabil havaalanı çevresine 4 tane füze rampası yerleştirdiği, ancak bunların henüz "ateşlemeye hazır durumda olmadığı" bildirildi.

* * *

Yüzlerce Afgan "siyasi tutuklunun" Sovyetler Birliğin'deki hapishanelere gönderildiği açıklandı. "Kanlı Cuma" eylemlerinden sonra tutuklanan çok sayıda Kabillinin uçaklarla zorla Rusya'ya yollandığı belirtiliyor. Haberi veren Pakistan "Jang" gazetesi, Rus işgalci birliklerinin emirlerine uymayan ve geçen cuma günü tutuklanan insanların yeniden eyleme geçmesini engellemek amacıyla Sovyet makamlarının böyle bir önlem aldıklarını yazdı.

DİNİ LİDERLER İDAM EDİLİYOR ÇOCUKLAR TUTUKLANIYOR

Kabil'deki diplomatik kaynaklar, Afganistan'dan Peşaver ve Yeni Delhi'ye gelen görgü tanıklarının verdikleri bilgilere göre, Kabil'deki Rus makamları, aralarında ünlü din bilgini Mevlana Zabiullah'ın da bulunduğu birçok din adamını idam etti. Kabil radyosu da önceki günkü yayınında, "Karşı-devrimcilerin haketttiği cezalara çarptırılacağını" açıklamıştı. Bu arada Kabil'deki Rus tanklarına taş atan ilkokul çocuklarının da yakalanarak karakollara götürüldükleri öğrenildi. Kabil radyosu "küçük çocukların Sovyet düşmanı propaganda yaptıklarını" ileri sürdü.

Öte yandan Pakistan basın ajansı PPİ'nin verdiği bir habere göre, Kabil'de sıkıyönetim ilan edilmesiyle yönetimin Rus kumandana geçmesini protesto için yapılan eylemde 300 kişi öldü.

Kabil'den gelen haberlerde de Rus askerlerinin ve yeni kurulan milis kuvvetlerin kent içinde tutuklamalara devam ettiği bildiriliyor.

Pakistan Haber Ajansı PPI, Afgan direniş kuvvetlerinin iki helikopteri düşürdüklerini ve bir gece baskınında aralarında 3 Rus subayının da bulunduğu 41 askeri öldürdüklerini bildirdi.

Helikopterler pazar günü Gazni ve Kandahar Eyaletlerinde düşürüldü. Gece baskını ise cuma günü Ikuar Eyaletinde düzenlendi. PPI ayrıca, direniş kuvvetlerinin, ana karayollarını keserek, Sovyet birliklerine ikmal yapılmasını önlediklerini haber veriyor.

Ajans ayrıca, Afgan askerlerinin akın akın hükümet yanlısı birlikleri terkettiklerini, Afgan subayların hareket odakları na ve diğer önemli askeri yerlere sokulmadıklarını bildiriyor.

PPI'ye göre, ülkenin Kuzey, Orta ve Güney eyaletlerinde Sovyetlere karşı gösteriler oluyor.

ESNAF KEPENK AÇMAYA BAŞLIYOR

21 Şubatta başlayan ve geçtiğimiz cuma günü çok büyük bir gösteriyle birleşen "kepenk kapatma" eleminin sona ermek üzere olduğu bildiriliyor. Çeşitli kaynaklar, Kabil çarşı esnafının bir kısmının dünden itibaren çalışmaya başladığını bildirdi. Kepenk kapatma eyleminin sona ermesiyle ilgili çeşitli yorumlar var. Esnafın, baskı sonucunda dükkanlarını açtığını söyleyenlerin yanısıra, direniş kuvvetlerinin çağrısı üzerine eylemin sona erdiğini belirtenler de var. Bir başka yoruma göre, kepenk kapatma eylemi sonucu, başkentte yiyecek sıkıntısı başgösterdi, esnaf bu nedenle dükkanlarını açtı.

İSLAM İTTİFAKI ÖRGÜTLENİYOR

Afganistan'da 6 Müslüman gerilla örgütünün bir araya gelmesinden sonra, "İslam İttifakının" birlik yönündeki çalışmalarda ilerleme kaydettiği öğrenildi. 6 örgütün liderleri sık sık toplantılar yaparak, örgütün bir Yüksek Konsey oluşturması için çaba sarfediyor. Daha önce çeşitli nedenlerle ayrılmış ve rakip örgütler haline gelmiş olan kuruluşlar işgalden beri eylem birliği yapıyorlar.

6 örgüt arasında bulunan Hezb-i İslami Afgani'nin bir sözcüsü, bütün gerilla örgütlerinin tek bir cepheden işgale karşı savaştığını söyledi ve örgütlenmenin geliştiğini bildirdi. Sözcü, dağlık bölgelerdeki yollardan geçen sivil araçların dışındaki bütün askeri konvoyların tahrip edildiğini açıklamasına ekledi.

RUSYA, PAKİSTAN'I HEDEF ALIYOR

Sovyetler Birliği Komünist Partisi yayın organı "Pravda" A.Petrov imzalı bir makalede, Pakistan'a çatarak, "Ziya Ül-Hak'ın Asya'daki en gaddar diktatörlerden biri olduğunu" öne sürdü. Afgan direniş kuvvetlerinin Pakistan'dan güç aldığını ileri süren "Pravda" gazetesi, ABD'nin de bölgede kışkırtıcılık yaptığı iddiasını tekrarladı.

Öte yandan resmi haber ajansı TASS, Kabil'de "üzerinde Çince yazılmış hükümet aleyhtarı bildiriler bulunan iki Pakistanlı ajanın" yakalandığını ileri sürdü. TASS, bu haberden yola çıkarak "Çin ile Pakistan'ın işbirliği yaptığının kanıtlandığını" iddialarına ekledi.

ABD, FRANSA VE ASEAN

ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü H.Carter, Washington yönetiminin Afgan direnişçilerine yardım ettiğini açıkladı. "Afganistan'ın çıkarları doğrultusunda Müslüman direnişçilere" yardım yaptıklarını açıklayan Hodding Carter, Sovyet birliklerinin Afganistan'dan geri çekilmelerini bir kez daha istedi.

7 Martta bir toplantı yapacak olan ASEAN (Güney Doğu Asya Ulusları Birliği) Dışişleri Bakanlarının Sovyetlerin Afganistan, Vietnam'ın da Kamboçya işgalini kınayacakları öğrenildi. Malezya başkenti Kuala Lumpur'dan gelen haberlere göre, ASEAN, İngilizlerin önerdiği "Tarafsız Afganistan" tezini de destekliyor.

"Direnmek ihanettir"!?

(Baştarafı 1. sayfada)

hazırlıklarını güçlendirme kararının bir parçasıdır. Açıkçası, Türkiye ordusu gerçekçi bir tutumla Sovyetler Birliği tehdidine karşı uyanıklığı artırıyor, "her çeşit saldırıya karşı" ideolojik ve moral eğitimini de kapsayan çok yönlü bir hazırlığa girişiyor.

Dünyaya biraz gözlerini açan, yurdunu ve halkını seven, bağımsızlıkçı bir insan, bir devrimci ya da solcunun, Türkiye'de yurt savunması hazırlığından rahatsız olması için en küçük bir neden olabilir miydi? Tam tersine, hele günümüz koşullarında, bizim ülkemizde milli bağımsızlık ve yurt savunması bayraklarını en önde yükseltmesi gerekenler, solcular, devrimciler değil midir? Ama solculuğunuzu Brejnev'in uçurtmasının kuyruğuna bağladıysanız ya da tehdit altındaki ezilen bir ülkede "silahsızlanma" ve "yatıştırma" illetlerine tutulduysanız, o zaman başka tabii.

CHP, olayı gene geçiştirdi, orduyu karşısına alan bir tavır açıklayamazdı. Ama Moskova güdümlüsünden yufka yürekli anti-militaristine macera meraklısından eski cuntacılara kadar CHP içine ve çevresine kümelenmiş olanların cümlesi, görevlerini yerine getirdiler ve CHP yönetimine de yapılacak bir şey bırakmadılar.

Yalnız Türkiye İşçi Köylü Partisi, 3 Şubat günü bir bildiri yayınlayarak, Milli Güvenlik derslerinin yeniden düzenlenmesini sevinçle karşıladığını açıkladı. Bildiride özetle, şunlar söyleniyordu:

"Afganistan olayının da kanıtladığı gibi, dış tehdidin hızla artması, milletçe bir halk savaşına hazırlanmamızı gerektirmektedir. Yurtseverlik bilincinin, birlik ve beraberlik ruhunun güçlendirilmesi, yurt savunması için, fikri ve pratik eğitimin gerçekleştirilmesi hayati görevimizdir. Saldırganı caydıracak olan, kararlı direnme ve milli savunmadır." (Aydınlık, 3 Şubat 1980)

Türkiye İşçi Köylü Partisinin bildirisini Cumhuriyet ve Demokrat gazeteleri birinci sayfadan verdiler. Hele Cumhuriyet esirgememiş, habere bir de çerçeve takmıştı. Ülkemizdeki gelişmelere ve gerçeğe sırtlarını çevirerek, TİKP haberlerini, hatta genel kongresini bile okuyuculardan saklamaya çalışanların tutumundaki değişiklik bizi hayrete düşürmedi değil, ama daha çok sevindirdi. Ne var ki sonradan öğrendik, meğer bunların amacı TİKP'yi teşhir etmekmiş. Bunu yapan da solcu! Ört ki ölem!

Hitler, Fransa'ya girdiği zaman, Fransız Komünist Partisinin Merkez Organı "Direnmek ihanettir" manşetini atmıştı. Humanite, Nazi işgalcilerinin yayınına izin verdiği birkaç Fransız gazetesinden biriydi. Bu vahim davranışı bugün hiç bir solcu göğüsünü gererek anmıyor.

Türkiye İşçi Köylü Partisi Milli Güvenlik derslerı konusundaki tutumunu beş yıl sonra da, on yıl sonra da, yüz yıl sonra da alnı açık olarak savunabilecektir. Niyetleri ne olursa olsun, Cumhuriyet ve Demokrat gazetelerine gene de teşekkür etmeliyiz. TİKP'nin halkımızca çok iyi değerlendirilen ve zaman geçtikçe daha büyük bir değer kazanacak bir bildirisini yaymış oldular.

Demek ki, insanın kendisini "solcu", hatta "komünist" ilan etmesi yetmiyor. Emekçi halkla birleşmek için herşeyden önce durumun doğru bir tahlili gerekiyor. Ülkenin ve emekçi halkın geleceğine sırt çevirenler, yurt savunmasını karalamak için yaptıkları gayretkeşliği, üç beş yıl sonra öğünerek anamayacaklardır. Daha acısı, faşizme ve militarizme karşı mücadele ettiklerini sananlar, milletin büyük çoğunluğundan koptuklarının farkında değillerdir.

Yarın Milli Güvenlik derslerine yönelen eleştirileri ele alacağız.

Diyarbakır'da...

(Baştarafı 1. sayfada)

tibar etmemesi sonucu başarıya ulaşamadığı bildirildi. Konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan Türkiye İşçi Köylü Partisi Diyarbakır İl Örgütü, bu olayları yaratanların amacının zamları protesto etmek olmadığını bildirerek "En büyük baskının esnafın ticaret özgürlüğünün elinden alınması olduğunu söyledi. Diyarbakır TİKP'nin açıklaması şöyle sürüyor:

"Zamlar yüzünden iş yapamaz hale gelen esnafa dükkan kapattırarak zamlar protesto edilemez. Yine baskılarla mücadele halkı yersiz ve kanunsuz eylemlere sürüklemekle, sıkıyönetime ezdirmekle olmaz. Bu olaylar bir süreden beri Rusya'nın ülkemizi içten çökertmek için giriştiği eylemlerin bir devamıdır. Önceleri İzmir ve İstanbul'da başlatılan bu yıkıcı eylemlerin şimdi de şehrimize kaydırıldığı görülüyor.

"Bu olayları yaratanların amacı esnafın ve halkın menfaatlerini savunmak değil ülkemizi Afganistan gibi Rusya'nın pençesine düşürmektir. Olaylar karşısında hükümetin ve yetkililerin tutumu dikkat çekicidir. Yetkililer olayları çıkaranları, esnafa zorla kepenk indirten eli silahlı çeteleri yakalayacağına, elinde kitap bulunduranları, toplumumuzun düşünen insanlarını gözaltına almaktadır. Hatta sokaklardan olaylarla hiç bir ilgisi bulunmayan insanlar toplanmaktadır. Yine gözaltına alınanlara dayak atılmakta, hakaret edilmekte ve işkence yapılmaktadır. Gözaltına alınanlara Kürt müsün, Türk müsün diye sorulmakta ve Kürt'üm diyenlere ayrıca dayak atılmaktadır. Yetkililer olaylardan adeta Kürtleri sorumlu tutmaktadırlar. Bu anlayış MHP'nin anlayışıdır. Halkı bölen bu tutum, vatandaşı bu türlü şüphelerin kucağına itmektedir. Yetkilileri bu hatalı tutumdan vazgeçmeye çağırıyoruz. Yetkililer olayları engelleyebilmenin tek yolunun esnaf ve halkla birleşmekten geçtiğini kavramalıdırlar. Esnafımıza güven verilmeli ve zorbalara karşı direnmesi için teşvik edilmelidir. Partimiz esnafı ve halkımızı sahte solcu zorbalara karşı birleşmeye ve direnmeye çağırır. Partimiz esnafın ve halkın yanında olacaktır."

Mümtaz Soysal'dan...

(Baştarafı 1. sayfada)

kapalı bir benzetmeyle Hitler uygulaması olarak nitelemesini Doğu Almanya'dan yayın yapan TKP'nin Sesi radyosu "Tıpkı Hitler ordusunda olduğu gibi" diyerek açıklık kazandırdı. TKP'nin Sesi radyosu bu konuda yayınladığı yorumda şöyle dedi:

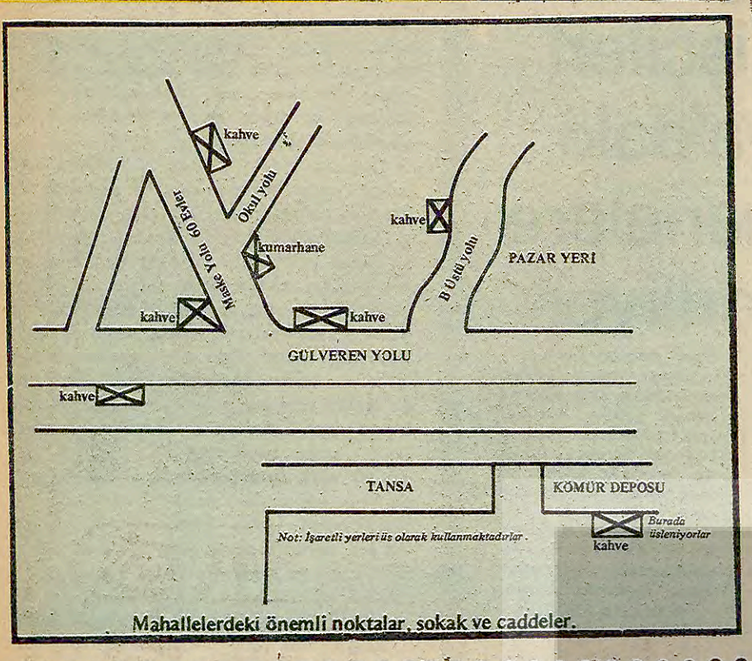
"Bütün okullara askerlik dersleri konuyor. Türkiye, halkımız işbirlikçi militarist çevrelerin ateş çemberi içindedir. Militarizm toplumu topyekün zehirleme, barış düşmanı haline getirme peşindedir. Tıpkı Hitler Almanyasında olduğu gibi. Küçücük çocukların kafasına ulusal güvenlik adına barış düşmanlığı, diğer halklara ve ülkelere düşmanlık yerleştirilecektir. Görüldüğü gibi halkımız ve yurdumuz bugünden Amerikan ve NATO üsleriyle, emperyalist bağımlılıkla, bu bağımlılıktan güç alan işbirlikçi militarist çevrelerin baskısıyla ateşe sürülüyor."

SOYSAL NE DEMİŞTİ

Profesör Soysal görevli bulunduğu gazetede kendi köşesinde bu konuda TKP'nin Sesi'nden önce yorum yapmış ve şöyle demişti:

". . . Küçücük çocukları, kafalarına başkaca pek az şey sokuşturup körpe duygularını incelikle işlemeden, "uygun adım, marş" komutuyla trampet ve borazan seslerine taktınız mı, gidemeyeceğiniz yer yoktur. Ama böyle yolların sonu hep Berlin har

Aydınlık
Kuruluş yılı 1921 — Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Mahallelerdeki önemli noktalar, sokak ve caddeler.

Kimler Nereleri Nasıl...

Paylaşılmış mahalleler

BAŞKENTTE MEZHEP KIŞKIRTMASI

MHP, Altmışevler-Gülveren semtinde mezhep ve bölge ayırımcılığı körüklüyor

- **Treni Gülveren istasyonunda havasını çekerek durdurttular ve volculara saldırdılar**
- **Cenaze alayına ateş açtılar ,tutuklandılar sonra serbest bırakıldılar**
- **MHP'li komandoların semtte karargahları: Pazar yeri**
- **Gülverenli Hasan Doğan davadan döndü diye arkadaşı Ahmet Tekin'i öldürdü**

Ankara'nın Gülveren semti dargelirli işçi, memur, köylü insanların barınağı olan bir semttir. Çankırı'dan, Sulakyurt'tan, Keskin'den, Yozgat'tan göçenler Gülveren'i kendilerine yuva bilmişlerdir.

1950'li yıllarda kurulan ve gelişen bu semtte, Alevisi Sünnisi, Çankırılısı, Sulakyurtlusu, Keskinlisi, Yozgatlısı dostluk ve iyi komşuluk içinde bir yaşam sürdürdüler. 1974'e kadar.

1974'te MHP Gülveren'e el attı. İlk iş olarak Büyük Ülkü Derneğini açtılar. Sonra seminerler verildi, ardından eylemler başladı.

Gülveren-Altmışevler, artık komandoların cirit attığı ve mahalle sakinlerinin rahat nefes alamadığı bir yer olmuştu. Silahlar patlıyor, insanlar öldürülüyor, dükkanlar kurşunlanıyor, trenler durdurulup saldırılıyor, belediye otobüsleri, minibüsler ateşe tutuluyordu.

Mahalleye girenlerin Alevi mi Sünni mi olduğu, Çankırılı mı, Yozgatlı mı olduğu soruluyor, verdiği cevaba göre ya saldırıya uğruyor, ya sırtı sıvazlanıyordu. Komşular birbirlerine sırt çevirmek zorunda kalmış, dostluk havası yerini korku ve tedirginliğe bırakmıştı. Esnafın haraç vermekten evine götürdüğü rızkı azalmıştı. MC dönemlerinin yarattığı bir sonuçtu bu.

Bugün Altmışevler-Gülveren semtinde, sağcı teröristler pazar yerini kendilerine merkez edinmiş ve semti egemenlikleri altına almış durumdadır.

AP'nin iktidara gelmesinden bu yana komandoların gösterdiği evleri aramak, işaret ettiği kişileri şubeye götürmek suretiyle polis de yeniden şiddet eylemcisi komandoların yardımcısı durumuna gelmiş bulunmaktadır.

ALTMIŞEVLER GÜLVEREN SEMTİNDE MHP'NİN YARATTIĞI OLAYLARDAN ÖRNEKLER

1-3 Ekim 1979 günü "Vampir Hayati" diye bilinen MHP'li komando Altmışevler Yolağzı kavşağında Haydar Şimşek ve Ali Sungur adında iki kişiyi tabancayla ayaklarından yaraladı. Vampir Hayati bu olaydan aranmaktadır, fakat her gün Gülveren'de eliri kolunu sallayarak dolaşmaktadır. Ne var ki, resmen arandığı için ortaokul civarındaki evine gidememekte, gecelerini kahvelerde geçirmektedir.

2- Eylül 1979'da komando Orhan Ercan ve Fahrettin Şenocak'ın başını çektiği bir grup Gülveren tren istasyonunda banliyö trenini, havasını çekerek durdurdular. Camları kırarak içerdekilere saldırdılar.

Tren saldırısına katılan komandolar yakalandı. Treni taşlamak, saldırı planlamak ve Sıkıyönetim Yasasına aykırı davranmak suçlamasıyla gözaltına alınan komandolar Muhtar Mustafa Çiğdem ve Fahrettin Şenocak'ın babası Mehmet Ali tarafından kurtarıldılar. Mahkeme bunları serbest bıraktı.

Orhan Ercan Gülveren, Maske Yolu No. 12'de, Fahrettin Şenocak ise Maske Yolu No: 641'de oturuyor. Bu ikisi devamlı silahlı olarak dolaşmaktadır.

3- Gülveren, Tepebaşında tuhafiyeci Hocanın oğlu Hasan Doğan, iki yıl önce ülkücü arkadaşı Ahmet Tekin'i davadan döndüğü için öldürdü. Bu suçtan yakalanan Hasan Doğan suçunu itiraf etti ve birbuçuk yıl hapis yattıktan sonra serbest bırakıldı. Hasan Doğan aynı zamanda Gülveren Büyük Ülkü Derneği başkanlarındandı.

4- 22 Ekim 1979'da Asri Mezarlığa cenaze götüren kalabalığa, başını Recep Uzun ve Satılmış Köse'nin çektiği silahlı komandolar saldırdı. Cenaze sahibinin ve saldırıya uğrayan halkın şikayeti üzerine iki elebaşı tutuklandılar. Haklarında Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde dava açıldı. Ancak dava devam ederken serbest bırakıldılar.

Bunlardan Satılmış Köse'nin daha önce de çeşitli şiddet olayına karıştığı biliniyor. Annesi ile birlikte silah bulundurmaktan yargılanmış bulunuyor.

Satılmış Köse Gülveren'de oturmadığı halde (Solfasol ya da Hasköy'de oturduğu sanılıyor) devamlı Gülveren'de ve silahlı olarak dolaşıyor. Cenazeye saldırı olayından tahliye edildikten sonra davacıları ve tanıkları ölümle tehdit ediyor.

5- Semt sakinlerinden Hüseyin Çağlar, komando Ali Şahbazoğlu tarafından kurşunlandı. Ali Şahbazoğlu bu olaydan yargılanmaya başladı. Ancak davacı Hüseyin Çağlar can güvenliği olmadığı için davasını takip edemediğinden sanık serbest bırakıldı. Ali Şahbazoğlu'nun adı MC döneminde çeşitli saldırı ve yaralama olayıyla tekvando skandallarına da karıştı. Halen Gümrük ve Tekel Bakanlığında memur olarak çalışan Ali Şahbazoğlu'nun beyaz kadın ticareti yaptığı da söyleniyor.

6- 5 Ekim 1979 günü saat 20.30 sıralarında, 24 Ekim 1979 günü ise saat 15.00 sıralarında, Gülveren ve Okul Yolu durakla rında belediye otobüslerinin önünü kesen komandolar camları kırdılar, otobüs yolcularını tehdit ettiler ve dövdüler. Bu olaylarda elebaşılık eden komandolar daha önce adı geçen Orhan Ercan, Faruk Şenocak (Maske Yolu No: 12'de oturur), Hacı Ahmet Eser, Mehmet Uçar, Şerafettin Yerli'dir. Genellikle semtin pazarı olan perşembe günleri yer alan otobüs çevirme olayları son iki aydır askerlerin devriye gezmesiyle biraz durulmuştur.

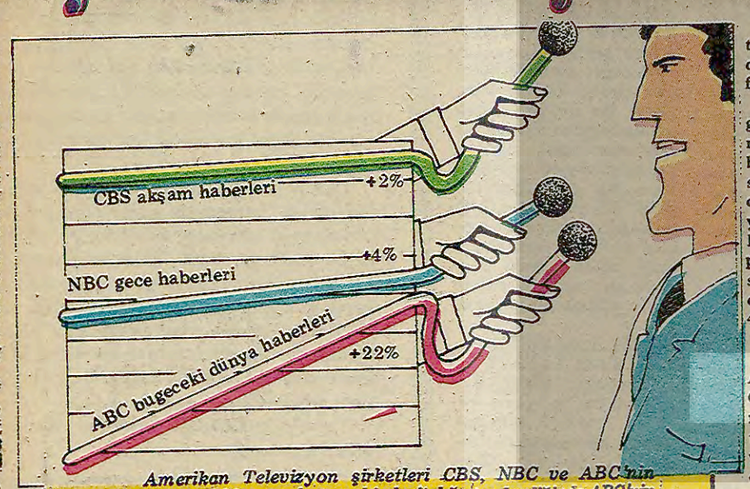
7- Bu yıl 3 Şubat ve 14 Şubat günleri komandolar semt esnafından zorla para topladılar. Para isterken hapiste yatan arkadaşlarına yardım ya-

(Devamı sa. 7. sü. 1'de)

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

ABD'de ilginç bir araştırma sonucu:
ABD seyircisinin en çok dünya haberlerine önem verdiği ortaya çıktı

TV basının yerini tutamıyor

Amerikan Televizyon şirketleri CBS, NBC ve ABC'nin 1979 ve 1980 yayınlarının bir haftalığı incelendiğinde ABC'nin yüzde 22'lik seyirci artışı sağlamasının nedeni ortaya çıktı. Diğer şirketler izleyici sayısında 2,4'lük artış sağlayabilirken, ABC'nin bu yüksek artışı gerçekleştirmesinin nedeni yalnızca dünya haberlerine geniş yer vermesiydi.

TV'nin 8 milyon dolarlık adamı...

Amerikan TV şirketlerinden CBS'nin 8 milyonluk adamı Dan Rather, TV'de haber programların sürelerinin uzatılmasının şart olduğunu söylüyor. Program hazırlamadan önce gazeteleri incelediğini belirten Rather; kahvaltı ederken gazeteyi elinden düşürmüyor.

Uluslararası olayların hızlı gelişmesi televizyon haberciliğini de etkiliyor. Bütün dünyada televizyon haberleri giderek daha fazla seyirci çekiyor.

Bunun en belirgin örneğini ABD'de görmek mümkün. Bu ülkede yakın zamana kadar havai müzik programları ve içi boş diziler en fazla seyirciyi toplarken, son zamanlarda haberler en fazla seyirciyi çeken programlar arasında yer almaya başladı. Örneğin, CBS televizyon şirketinin "60 Dakika" adlı 1 saatlik haber programı geçtiğimiz mevsimin en fazla seyirci toplayan programlarından birisi oldu. Her pazar yayınlanan programın 40 milyon seyirci bulduğu sanılıyor.

HABER SAATLERİ ARTIRILIYOR

1979 yılında yapılan bir araştırma ABD'nin 3 büyük televizyon şirketi olan CBS, NBC ve ABC'deki akşam haberlerinin her gün 56 milyonu aşkın seyirci topladığını ortaya çıkardı. Bu da geçen yıla oranla yüzde 13'lük bir artışı ifade ediyor.

Bütün bu ilgi, sözkonusu şirketleri haber programlarının saatlerini uzatmayı düşündürmeye itiyor. 1963'e kadar sadece 15 dakika olan haberlerin artık 1 saate çıkarılması sözkonusu.

ABD televizyon şirketlerini haber programlarını uzatmaya iten bir neden de reklam gelirleri. Haber programlarına ilginin artmasıyla bu saatlerde verilen reklamlar da artmış durumda. Amerikan televizyoncuları buna bir örnek olarak yukarıda sözünü ettiğimiz "60 Dakika" programını gösteriyorlar. 1,6 milyon dolar reklam geliri getiren bu program 275 bin dolara maloluyor. Yani bir saatlik bir eğlence programının yarısı kadar.

Bu gelişmeler karşısında CBS şirketinin Haberler Bölümü Başkanı William Leonard, "Bence 5 yıl içinde programların yüzde 50'den fazlası haber verici nitelikte olacak" diyor.

Bu bakış açısıyla televizyon şirketleri haber programları için büyük harcamalar yapmaktan kaçınmıyorlar. Bir haber programının hazırlanması için 800-1000 kişi arasında insan çalışıyor. Öte yandan, son yıllarda uydular aracılığıyla kıtalararası haberleşmenin hızlanması ve yeni hafif elektronik kameralarla muhabirlerin hareket yeteneğinin artması da programların canlanmasına yardımcı oluyor. Ayrıca yeni geliştirilen stüdyo araçları da programların son derece hızlı toparlanıp, sunulmasına imkan tanıyor.

YİNE DE TV BASIN KARŞISINDA YETERSİZ

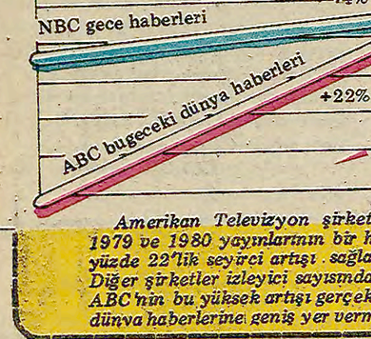
Yine de uzmanlar televizyonun yazılı basın karşısındaki yetersizliğini kabullenmek zorunda kalıyorlar. Bunların başında yorum ve köşe yazılarının gazetelerde yarattığı etkinin sağlanamaması geliyor. Ayrıca, kameraları ne kadar hafif olursa olsun, televizyon muhabirlerinin gazete muhabirleri gibi her yere kolayca girmeleri mümkün değil. Ne de olsa ikinciler için kağıt kalem yetiyor. Böylece, gazete muhabiri bir olayı derinliğine inceleme olanağına sahip olurken, televizyon habercisi olayın ancak ana hatlarını verebiliyor.

YARIN: ABD'DE HABER PROGRAMLARI NASIL HAZIRLANIYOR?

BUGÜNKÜ PROGRAM

19.00 HABERLER

19.05 ŞEKER KIZ

Şeker Kız Candy, Odriy ailesinin kendisini evlat edinmesine çok sevinir. Böylece Antony ile daha çok beraber olabilecektir. Ancak, gerçekten mutlu olup olmadığından pek emin değildir.

19.30 BERABER VE SOLO ŞARKILAR

Namık Kasapbaşoğlu'nun hazırladığı ve Tülun Korman'ın yönettiği programda beraber ve solo şarkılar söylenilecek.

20.00 HABERLER

20.35 MINIK BALE

20.45 SANATIN ÖYKÜSÜ

Ankara Televizyonundan Tuncer Tezel'in hazırladığı ve genel danışman ve metin yazarlığını Gürol Sözen'in yaptığı belgesel programın bugün "Bereket Ana" adlı ilk bölümü yayınlanacak.

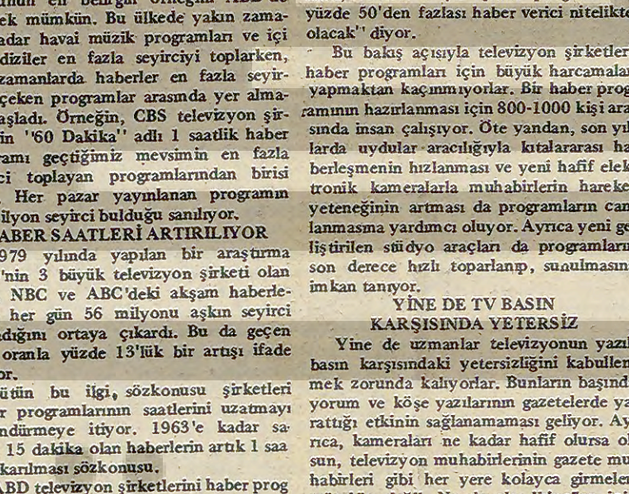
21.15 TV'DE TÜRK SİNEMASI

BIRAKIN YAŞAYALIM

22.45 DIŞ KAYNAKLI MÜZİK

Engelbert Humperdinck söylüyor.

23.15 HABERLER

21.15 TV' DE TÜRK SİNEMASI

BIRAKIN YAŞAYALIM

Yönetmen: Osman F. Seden
Oyuncular: Cüneyt Arkın Necla Nazır

Yasal olmayan yollardan hayatını kazanmayı becerebilmiş Cüneyt Arkın, yine bu yolda ölen arkadaşının oğlunu himayesine alır. Babanın söylediğini yap, gittiği yoldan gitme fikriyatıyla, onun okuyup dürüst bir adam olması için çalışır. Bir gün çocuğun öğretmeni Necla Nazır ile tanışır. Çok kısa zamanda birbirlerini sevmeleri ile olaylar gelişir. Olaylar gelişir, çünkü Cüneyt'in yasal yola dönmesini engellemek isteyenler önüne çıkacaktır.

açıkça — DOĞAN YURDAKU

Kiev nasıl geçti?

Bay Brejnev derin düşüncelere dalmış, ağzını bıçak açmıyordu. Bütün uzmanları da başına toplanmış, derdine bir çare bulmaya çalışıyorlardı.

Karadeniz'de bir uçak gemisinin yapımını bitirmişler, ikincisini de tamamlamak üzereydiler. Montrö söz'leşmesinin Türkiye'nin Boğazlarından uçak gemilerinin geçişine izin vermediğini ancak o zaman farketmişlerdi. Uçak gemisini Karadeniz'de kayık gibi yüzdürüp eğlenmek için yapmamışlardı ki. Şimdi ne yapacaklardı?

Çare arayıp uçak gemisini Akdeniz'e indirmenin bir yolunu bulmaya çalışıyorlardı. Akla gelen çarelerin hiç biri beğenilmemişti. Brejnev tekrar konuşmaya başladı:

– Peki şöyle yapsak. Galiba bizim eski Çarlardan biri gemileri karadan yürütmüştü...

– Aman efendim, o eski Osmanlı Padişahlarından Fatih Sultan Mehmet'ti...

– Rus Çarı veya Osmanlı İmparatoru. Bu yolu deneyemez miyiz? Mesela Trakya'daki en kısa yolu tespit etsek, oradan Ege'ye indirsek?

– Olmaz. O gemiler 5 asır öncenin hafif gemileriydi. O koskoca 38 bin tonluk gemiyi karadan nasıl yürütürüz? Haydi bir defa indirdik diyelim. Bu gemi sürekli oralarda kalmayacak ki. Zaman zaman Karadeniz'e geri dönecek. İndir çıkar, indir çıkar bununla nasıl basederiz?

Bu fikir de benimsenmedi.

Kremlin'dekiler Türkiye'deki adamlarından da teklifler istemişlerdi. Sıra bunları incelemeye gelmişti. İKD'nin önerisi şöyleydi:

"İstanbul'a yaklaştığında biz gemiye çıkalım. Her tarafını karanfillerle, güvercin resimleriyle süsleyelim. Geminin kenarlarına dizeceğimiz çocukların ellerine de 'Silah Yapma, Kreş Yap' diye pankart verelim. Kiev'i Boğazdan bir barış ve dostluk gemisi olarak geçirelim."

İGD ise şöyle bir öneri getiriyordu:

"İstanbul'a yaklaştığında bizden birkaç kişi gemiye çıksın. Sonra Boğaz'dan iskelelere uğrayarak geçelim. Her iskelede biraz dururuz, bizler 'Eminönü'ne bir-ki' diye yoicu toplarız. Böylece Kiev'i boğazlardan dolmuş motoru olarak geçiririz."

Her iki öneri de olumlu bulunmakla birlikte, uygulaması zor olduğu gerekçesiyle reddedildi.

Barış Derneğinin önerisi ise en akla yakınıydı:

"Bugünlerde Hora gemisi petrol aramak üzere Ege'ye açılacak. Türk hükümetine kabul ettirebilirseniz, Kiev'i Hora'nın kılavuzu, eskortu falan diye Ege'ye çıkartabilirsiniz."

* * *

Çözüm konusunda kesin bir karara varılamamıştı. Brejnev o gece Kuğu Gölü balesini seyretmeye gitmişti. Bale'nin ortasına doğru birden bire "buldum, buldum" diye bağırarak dışarı fırladı. Kremlin'e koştu ve uzmanlarını çağırarak anlatmaya başladı.

– Buldum. Baleyi seyrederken ilham geldi. Balerinler nasıl kuğu gibi rol yapıyor gördünüz mü?

– Gördük ama bunun uçak gemisiyle ne ilgisi var?

– Balerinlerin kuğu olmasına kimse şaşmıyor. Öyleyse uçakların helikopter olmasına da kimse şaşmaz. Kiev'i Boğazdan helikopter gemisi olarak geçireceğiz. Montrö Anlaşmasında "Helikopter gemisi geçemez" diye bir madde yok.

– Ama efendim, kocaman jet uçaklarının helikopter olduğuna kim inanır?

– Ben söyleyeceğim ya. Benim sözüme inanmayacaklar da, uçaklara mı inanacaklar? Elbette ki Sovyetler Birliği Devlet Başkanının sözüne inanacaklar.

Not: Bu hikaye, Kiev'in helikopter gemisi şeklinde gösterilerek ilk kez Akdeniz'e çıktığı tarihte yazılmıştır.

Bingöl Valisi siyasi partilerin il başkanlarıyla bir toplantı düzenledi

Bingöl'de CHP ve TİKP, «Anarşiye karşı MHP ile ortak bildiri imzalanmaz» dediler

BİNGÖL (ÖZEL)

BİNGÖL Valisi Ahmet Özer'in başkanlığında siyasi partilerin il başkanları ile, Bingöl ve çevre ilçelerin belediye başkanlarıyla birlikte düzenlenen toplantıda, TİKP ve CHP İl Başkanları MHP ile beraber anarşiye karşı birlik olunamayacağını belirtince ortak bildiri imzalanmadı.

Vali Ahmet Özer'in çağrısıyla düzenlenen toplantıya TİKP, CHP, AP ve MHP İl Başkanları katıldı. Özer toplantıya sunduğu raporda, anarşinin milli bir sorun haline geldiğini vurgulayarak, siyasi partilerin aralarındaki ayrılıkları bir yana bırakarak birleşmeleri gerektiğini söyledi.

Daha sonra söz alan TİKP İl Başkanı Suat Kısın ise şöyle konuştu:

"Son zamanlarda valilerin bu tutumları olumlu olmakla birlikte, ülkede anarşiyi hortlatan siyasi güçlerle, barış ve birlikten yana olan siyasi güçleri aynı kefeye koyup protokole dahil etmek olumsuz bir tutumdu. Anarşinin mihraklarından olan MHP ile birlikte aynı bildiriye imza koymamız anarşiyi engellemez. Bu nedenle burada, MHP dışındaki partilerin birlikte bildiri imzalamaları gerekir."

CHP İl Başkanı da, "Bugün anarşinin bu boyutlara varmasında gelmiş geçmiş hükümetlerin ve idarecilerin büyük rolü vardır. Mahkemelerde ve sıkıyönetim soruşturmalarında MHP'nin terör odaklarından biri olduğu gerçeği örtbas edilemez. Mahkemelerde suçluluğu ortaya çıkmış MHP ile aynı protokole imza atmamız anarşi mihraklarından birini gizlemeye hizmet eder" şeklinde konuştu.

TİKP ve CHP İl Başkanlarının bu konuşmalarından sonra toplantı sonunda ortak bildiri imzalanmadı.